

บทสรุปย่านต้นแบบจากโครงการ
เครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย (ระยะที่ 1)
การสำรวจและศึกษาศักยภาพของพื้นที่เป้าหมายเพื่อพัฒนาสู่ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประเทศไทย (Thailand Creative District Network)

คือแพลตฟอร์มสำหรับพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศที่มีศักยภาพและมี
สินทรัพย์ที่พร้อมต่อยอด ไม่ว่าจะเป็นมิติด้านคนในพื้นที่ ต้นทุนทางวัฒนธรรม
สิ่งแวดล้อมความแตกต่างๆ ของเมืองเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้กลายเป็น “ย่าน
เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผ่านการใช้ความคิดสร้างสรรค์
เพื่อค้นหาจุดเด่น สร้างมูลค่าให้กับวัฒนธรรมท้องถิ่นเดิมที่มีอยู่ สามารถยก
ระดับคุณภาพชีวิต ภายใต้งานสำคัญของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เรียนรู้คำนิยาม

ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์คืออะไร

พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากความคิดสร้างสรรค์ สร้างและทำให้คนเห็น “โอกาส” “ความเป็นไปได้”
ที่จะเข้ามาทำธุรกิจในพื้นที่เพิ่มการจับจ่ายใช้สอย ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่ และยก
ระดับคุณภาพชีวิต

ความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้หลากหลายด้านและประสบการณ์ เพื่อคิดค้นและ
สร้างสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าหรือดีขึ้น

เศรษฐกิจสร้างสรรค์

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ ที่มีรากฐานมาจากองค์ความรู้และการ
ศึกษาวิจัย นำมาเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อคิดค้น
และสร้างผลผลิต สินค้า บริการและธุรกิจรูปแบบใหม่ที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและ
สังคม ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญของการสร้างเศรษฐกิจไทยให้ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง

15 ย่านในเล่มนี้เป็นพื้นที่ต้นแบบที่จะเป็นก้าวแรกสู่การพัฒนาอย่างระะยะยาว
นำไปสู่การเชื่อมโยงถึงกันเป็น “เครือข่ายความร่วมมือ” ระหว่างย่าน ไปจนถึง
ระหว่างเมือง เพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์สู่การขับเคลื่อนจังหวัด
ต่างๆ ให้กลายเป็น “เมืองสร้างสรรค์” ในเวทีโลกต่อไป

เมื่อย่านหลายย่านนำอยู่ ก็เป็นเสมือน
‘ผลรวม’ ที่ทำให้เมืองทั้งเมืองนำอยู่ไปด้วย
แนวคิดการพัฒนาย่านจึงถือเป็นหนึ่งในเครื่องมือ
ตั้งต้นที่สำคัญสำหรับการพัฒนาเมือง

ยุทธศาสตร์ ย่านเศรษฐกิจ สร้างสรรค์

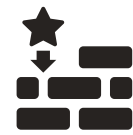
การกำหนดแนวทางของ
โครงการนี้เป็นไปได้
วัตถุประสงค์ ดังนี้

01 STRATEGIC PLANNING & DEVELOPMENT

สร้างเครื่องมือและกลไกในการยกระดับพื้นที่ให้เป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การกำหนดแนวทางหรือกรอบในการพัฒนาผ่านการวางแผนและสร้างกลไกในการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงต้นทุนและสินทรัพย์ของพื้นที่

02 CREATIVE PLACE MAKING

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพให้มีความสอดคล้องกับลักษณะการใช้งานและกิจกรรมสร้างสรรค์ เพิ่มศักยภาพการเดินและการเชื่อมต่อภายในพื้นที่ ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ทางกายภาพเดิมอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนหน้าที่ใช้สอยให้ตอบสนองกับความต้องการของกิจกรรม และธุรกิจสร้างสรรค์

03 STRENGTHEN CREATIVE BUSINESS

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสถานะที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ การเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจสร้างสรรค์ และธุรกิจสนับสนุนบนศักยภาพของย่าน การจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน สถานะและสิทธิประโยชน์ทางธุรกิจ ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจสร้างสรรค์และกิจกรรมต่างๆ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ทักษะในการทำงานสร้างสรรค์ การพัฒนาสินค้าและบริการ และความรู้ด้านธุรกิจ เพื่อตอบรับกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาเครือข่ายทางธุรกิจที่ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่การทำงานของผู้ประกอบการสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ยกกระดับมาตรฐานธุรกิจสนับสนุนให้ตอบรับกับการพัฒนาพื้นที่ย่าน

04 DISTRICT BRANDING

การเผยแพร่และส่งเสริมการสื่อสาร บริหาร การรับรู้อัตลักษณ์ย่านสร้างสรรค์ การพัฒนาอัตลักษณ์ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์เฉพาะตัวของย่าน เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และความต้องการของชุมชน เพื่อสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของพื้นที่ และสร้างการรับรู้ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

05 CO-CREATING A CREATIVE COMMUNITY

การบริหารการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายในการพัฒนาย่านสร้างสรรค์ การพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายการพัฒนาย่านสร้างสรรค์ระดับพื้นที่ ระดับประเทศ และระดับโลก โดยให้คุณค่ากับชุมชนและวิถีชีวิตดั้งเดิม เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ได้มีโอกาสในการตัดสินใจคัดเลือกแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ผ่านกระบวนการคิดเชิงออกแบบ นำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

โอกาส พัฒนาย่าน

ย่านที่เข้าร่วมกับโครงการเครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย จะได้รับโอกาสในการเข้าถึง TCDN Intensive Program เตรียมพร้อมความรู้และทักษะ การสร้างเครือข่าย การสื่อสารและกิจกรรม รวมถึงได้รับคำปรึกษาเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาใน 5 ด้านหลัก

DEVELOPMENT MODEL

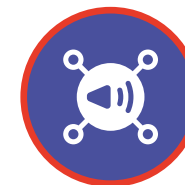
ด้านกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาร่วมวิเคราะห์จุดเด่นและศักยภาพของย่านและจังหวัด เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

KNOWLEDGE AND SKILLS

ด้านความรู้และทักษะอบรมและแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและพัฒนาฝีมือให้ช่างท้องถิ่น

COMMUNICATION AND ACTIVITIES

ด้านการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ประชาสัมพันธ์ย่านผ่านช่องทางต่างๆ

NETWORKING

ด้านเครือข่ายเข้าถึงการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงานรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

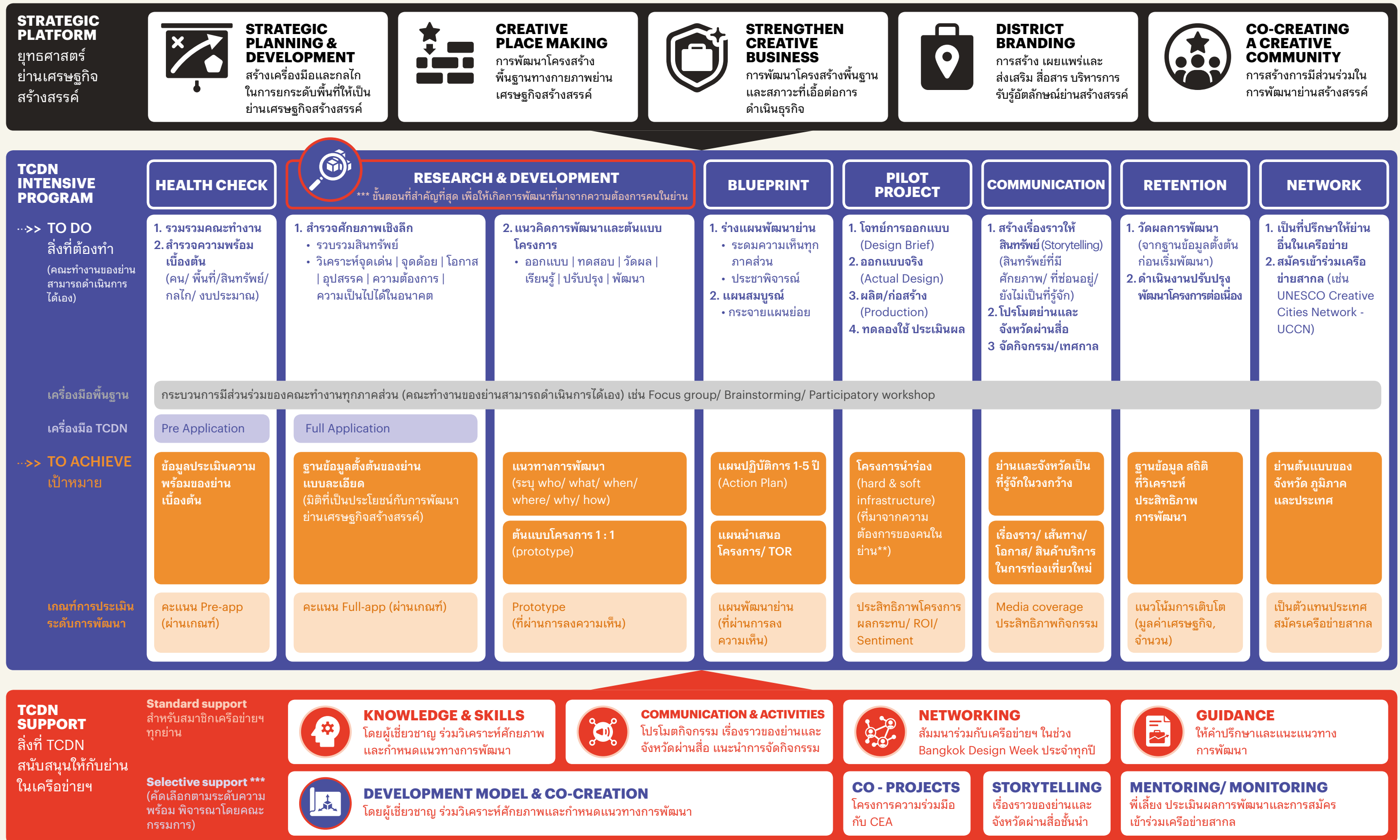
POLICY

ด้านนโยบายสร้างสรรค์โอกาสและช่องทางเข้าถึงสิทธิพิเศษในเชิงเศรษฐกิจและธุรกิจที่ตรงกับความต้องการของย่าน

เพื่อทำให้เกิดเป็นผลลัพธ์ที่จับต้องได้ แต่ละย่านสามารถนำไปใช้ต่อยอดพัฒนาพื้นที่ เช่น ฐานข้อมูลตั้งต้นของย่าน แนวทางการพัฒนา แผนปฏิบัติการ ต้นแบบโครงการนำร่อง เรื่องราว เพื่อสร้างเสน่ห์และฟื้นฟูคุณค่าเดิมของย่าน ส่งเสริมกลุ่มคนทำงานสร้างสรรค์และวัฒนธรรมภายในย่าน ทำให้ภาครัฐร่วมวางแผนและพัฒนาย่านได้อย่างยั่งยืน

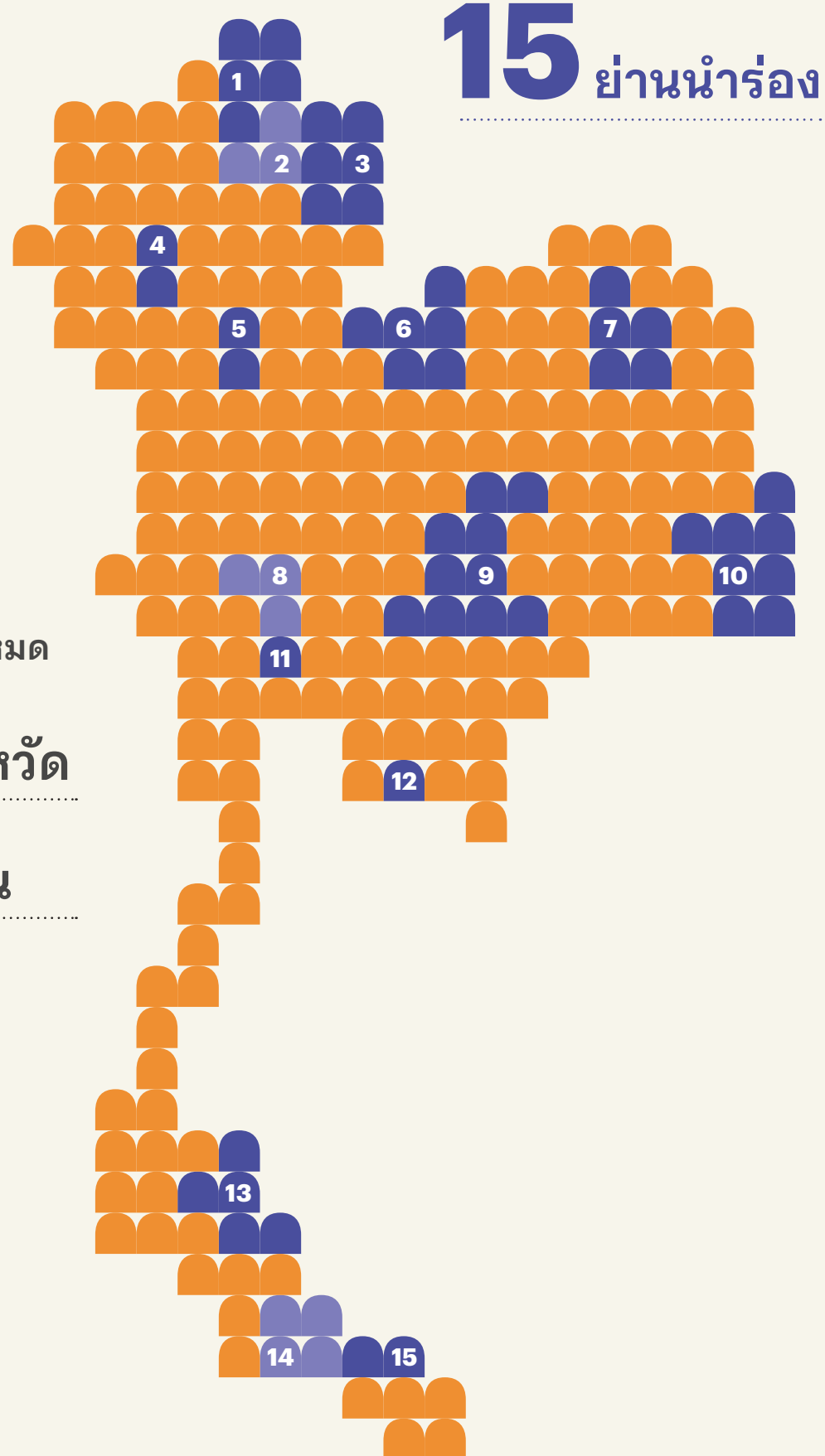
เส้นทางการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสมาชิกเครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย (TCDN)

จากการส่ง
เข้าคัดเลือกทั้งหมด

28 จังหวัด

57 ย่าน

01

เชียงใหม่

ย่านในเวียง
p.16

02

พะเยา

ย่านระเบียบงิ้ววาน
p.22

03

น่าน

ย่านเมืองเก่าน่าน
p.28

04

ลำพูน

ย่านเมืองเก่าในคูเมือง
p.34

05

สุโขทัย

ย่านเมืองเก่าสุโขทัย
p.40

06

เลย

ย่านบ้านเดิ่น - บ้านด่านซ้าย
p.46

07

สกลนคร

ย่านเมืองเก่าสกลนคร
p.52

08

สุพรรณบุรี

ย่านโรงละครแห่งชาติ
ภาคตะวันตก
p.58

09

นครราชสีมา

ย่านบ้านดู่และบ้านจะโปะ
p.64

10

อุบลราชธานี

ย่านเมืองเก่า ฝั่งอำเภอเมืองและ
อำเภวารินชำราบ
p.70

11

นครปฐม

ย่านเมืองนครปฐม
และศาลาया
p.78

12

ระยอง

ย่านเมืองเก่าระยอง
p.84

13

นครศรีธรรมราช

ย่านท่ามอญ-ท่าวัง
p.90

14

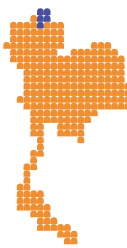
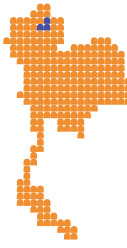
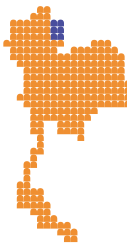
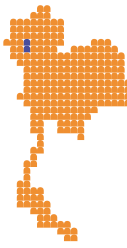
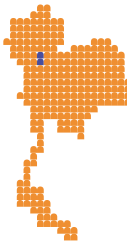
สงขลา

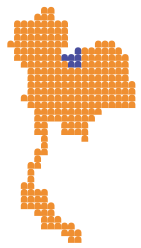
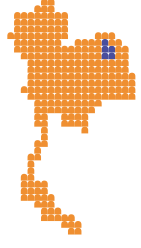
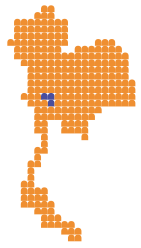
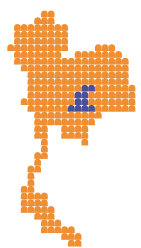
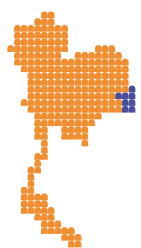
ย่านเมืองเก่าสงขลา
p.96

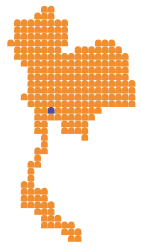
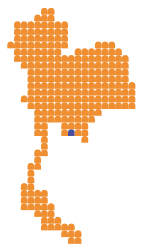
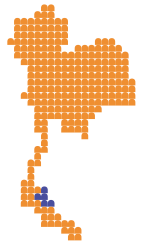
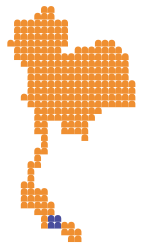
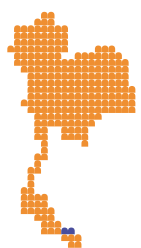
15

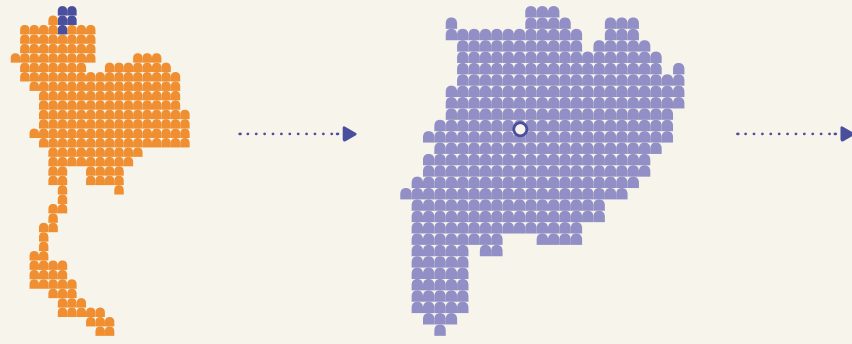
ปัตตานี

ย่านอา-รมย์-ดี
p.102

สรุปข้อมูล				
15 เครือข่าย ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์	สาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	สินทรัพย์ที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์	จุดเด่นของย่าน	สิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม
 01 เชียงราย ย่านในเวียง	ทัศนศิลป์ การออกแบบ	1. สถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์และศาสนา เช่น วัด 2. ประเพณีล้านนาประจำจังหวัดที่จัดขึ้นในย่าน เช่น ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปเวดเวียงเจียงฮาย 3. ทักษะในการต่อยอดงานทัศนศิลป์กับการพัฒนาเมือง 4. กิจกรรมเชิงศิลปะและวัฒนธรรมตลอดทั้งปี เช่น เทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม	1. ย่านมีสินทรัพย์ด้านศิลปะและทุนทางวัฒนธรรมเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ 2. เป็นจังหวัดที่มีศิลปินจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย ราวๆ 700 คน 3. มีผู้นำและเครือข่ายที่เข้มแข็ง คือเทศบาลนครเชียงรายและกลุ่มศิลปินขัวศิลปะ 4. ย่านมีลักษณะกายภาพที่ดี คือมีทางเท้าพื้นที่สีเขียวและความปลอดภัย เหมาะกับการอยู่อาศัย	1. จัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ของย่านให้ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยกระตุ้นให้ศิลปินในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น นำสถาปัตยกรรมเก่าแก่หรืออาคารว่างมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2. สร้างพื้นที่จัดแสดงผลงานสร้างสรรค์หรืองานนิทรรศการหมุนเวียน และพื้นที่จัดจำหน่ายภายในย่านให้เป็นพื้นที่สำหรับรวมตัว แลกเปลี่ยนและพัฒนางานให้กับกลุ่มนักสร้างสรรค์
 02 พะเยา ย่านระเบียงกว๊าน	นาวิถี หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน อาหาร	1. ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ และทัศนียภาพทางธรรมชาติ (ทะเลสาบ) ใจกลางเมือง 2. ทักษะในการนำวัสดุท้องถิ่นมาต่อยอดในการผลิต 3. วิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง สงบ ใกล้ชิดธรรมชาติ	1. หน่วยงานแต่ละภาคส่วนมีโครงการและดำเนินกิจกรรมของตนเอง ขับเคลื่อนชุมชนด้วยความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ 2. มีสินทรัพย์ที่มีความโดดเด่น เช่น ไม้ไผ่หรือผักตบชวาของชาวาวาด วิถีชาวประมงที่นำปลาสดมาทำเป็นอาหาร นำผักและผลไม้ที่ปลูกมาปรุงเป็นเมนูต่างๆ 3. เป็นเมืองที่คุณภาพชีวิตของคนในย่านดี และมีพื้นที่ทำกิจกรรมกลางแจ้งริมกว๊าน 4. มีบทบาทเป็นย่านที่เป็นแหล่งวัสดุและผลิตสินค้าให้กับจังหวัดอื่นๆ	1. สร้างแบรนด์และภาพลักษณ์ย่านให้โดดเด่นด้านปรัชญาชีวิตเพื่อตอบโจทย์แนวคิดของจังหวัด เรื่อง “พะเยาแหล่งชีวิต” 2. พัฒนาเป็นย่าน Lake City โดยใช้กว๊านพะเยาเป็นแลนด์มาร์ก นำเสนอวิถีชีวิตแบบนาวิถี (การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติ) ที่มีภูมิปัญญาการปรับใช้วัตถุดิบใกล้ตัวมาเป็นอาหารและงานฝีมือ รวมไปถึงส่งเสริมกิจกรรมที่ใช้ประโยชน์จากจุดเด่นทางทัศนียภาพของย่าน เช่น กิจกรรมกลางแจ้งและการสร้างแรงบันดาลใจทางศิลปะ 3. ส่งเสริมความสะดวกในการเดินทางภายในย่าน เช่น เล่นจักรยานรอบกว๊าน ขนส่งสาธารณะที่เหมาะสมกับบริบท
 03 น่าน ย่านเมืองเก่าน่าน	แฟชั่น หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน อาหาร	1. อาคารอนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 2. กาดกองน้อย 3. ผ้าฝ้ายทอมือ ผ้าพื้นถิ่น 4. อาหารพื้นเมือง จากวัตถุดิบพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์	1. พื้นที่ใจกลางเมือง ดัดริมน้ำน่าน มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัด 2. ย่านมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ถนนคนเดินกาดกองน้อย 3. ชุมชนภายในย่านมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเดินทางขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง 4. เป็นแหล่งกระจายสินค้าจากอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั่วทุกพื้นที่ในจังหวัดน่าน	1. ส่งเสริมองค์ความรู้ในการต่อยอดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภายในย่านให้เกิดกระบวนการ คิด ออกแบบ และผลิตสินค้าสร้างสรรค์ที่ตอบโจทย์ต่อการใช้งานสำหรับคนสมัยใหม่ 2. สนับสนุนงบประมาณและเพิ่มพื้นที่การทำงานให้รองรับและกระตุ้นการรวมกลุ่มของกลุ่มคนสร้างสรรค์ ทั้งในด้านนโยบายสิทธิประโยชน์ต่างๆ แหล่งบ่มเพาะ และแหล่งจัดจำหน่าย 3. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสัญจรภายในย่าน เช่น ที่จอดรถ
 04 ลำพูน ย่านเมืองเก่าในคูเมือง	การออกแบบ หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน อาหาร	1. อารยธรรมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิม 2. ผ้าฝ้ายและผ้าไหมยกดอก 3. สลากย้อม 4. จำนวนศิลปินแห่งชาติ 5. ความเชื่อมโยงของวัฒนธรรมกับวิถีชีวิต	1. ผู้ขับเคลื่อนมีความผูกพันกับคนในพื้นที่ ผู้คนในย่านรู้จักกันหมด ทำให้สามารถรวมกลุ่มและตัดสินใจเรื่องการพัฒนาเมืองได้รวดเร็ว 2. ย่านมีขนาดเล็กและมีคูคลองล้อมรอบ ระบุอาณาบริเวณได้ชัดเจน สามารถริเริ่มโครงสร้างต่างๆ ได้ง่าย 3. มีความประณีตในวิถีชีวิตที่พบเห็นได้จากสถาปัตยกรรมและหัตถกรรม เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เกิดจากทักษะและความชำนาญ 4. คนในพื้นที่มีความคิดสร้างสรรค์และความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นต้นทุน	1. พัฒนาการสร้างแบรนด์ย่านเมืองเก่าที่จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของลำพูน โดยให้ผู้คนจดจำลำพูนในฐานะเมืองที่เป็น Refined City 2. เชื่อมโยงเครือข่ายของคนรุ่นเก่าที่รู้ประวัติศาสตร์กับคนรุ่นใหม่ที่มีพลัง อยากจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ได้ทำงานร่วมกันและเห็นเป้าหมายร่วมกัน 3. สนับสนุนความรู้และทักษะเฉพาะทางที่ยังคงเอกลักษณ์ของย่าน เรื่องความช้าแบบมีคุณค่า (Sophisticated Slow) เอาไว้ 4. พัฒนาให้เป็นเมืองน่าเดิน
 05 สุโขทัย ย่านเมืองเก่าสุโขทัย	หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน	1. สังคโลก 2. ผ้าทอตีนจก 3. ทองโบราณสุโขทัย 4. ไม้ 5. ปลา	1. ย่านอยู่ไม่ไกลจากบริเวณเมืองใหม่สุโขทัย ซึ่งเป็นย่านพาณิชยกรรมของเมือง 2. สุโขทัยได้รับรองเป็นเมืองสร้างสรรค์ ยูเนสโก ด้านหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้านเมื่อปี 2562 จึงมีคณะทำงานที่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็ว 3. มีช่างหัตถกรรมจำนวนมากในพื้นที่และมีความหลากหลายของงานหัตถกรรม 4. ในย่านมีนักสร้างสรรค์ที่สามารถต่อยอดสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมและหัตถกรรมได้	1. อบรมการฝึกฝีมืองานหัตถศิลป์ เพื่อเพิ่มช่างฝีมือหลากหลายแขนง และเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาต่อยอดผลิตภัณฑ์ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบเพื่อสร้างความยั่งยืนอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการท่องเที่ยว 2. ควรนำสินทรัพย์อื่นๆ หรืออุตสาหกรรมอื่นๆ ที่โดดเด่นของจังหวัด เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์มาพัฒนาร่วมกับงานหัตถกรรมเพื่อสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ให้กับเมือง 3. ควรใช้ย่านเป็นศูนย์กลางบูรณาการคนและสินทรัพย์จากหลายๆ ย่านเข้าด้วยกัน เพราะสินทรัพย์กระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัด

	สาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	สินทรัพย์ที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์	จุดเด่นของย่าน	สิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม
 06 เลย์ ย่านบ้านดิน - บ้านด่านซ้าย	 ศิลปะการแสดง หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน อาหาร	1. ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์และแปรรูปได้ เช่น ผักสะทอน แก้วมังกร 2. ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน 3. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและศาสนาของจังหวัด เช่น วัดพระธาตุศรีสองรัก วัดโพนชัย	1. ภูมิปัญญาการแปรรูปวัตถุดิบด้านอาหารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ เช่น น้ำปรุงรสจากผักสะทอน 2. ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม ได้แก่ การประดิษฐ์หน้ากากผีตาโขน 3. มีการให้ความร่วมมือและสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ 4. มีกลุ่มชุมชน ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพในการต่อยอดสินทรัพย์ เช่น กลุ่มหน้ากากผีตาโขน กลุ่มเกษตรชุมชนปลอดสารพิษ	1. พัฒนาและให้ความรู้กับบุคลากรภาครัฐในท้องที่ทุกภาคส่วน เพื่อเข้าใจถึงกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2. สนับสนุนและผลักดันให้เกิดการต่อยอดของผลผลิตทางการเกษตรในท้องที่ 3. สนับสนุนการให้ทุนหรือรางวัลสำหรับกลุ่มเยาวชน คนรุ่นใหม่ กลุ่มศิลปิน นักออกแบบ 4. สร้างศักยภาพในการเป็นเมืองทางผ่าน จุดแวะพักที่สามารถสร้างรายได้ในระยะเวลาสั้น 5. พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเพื่อเข้าถึงและสัญจรภายในย่าน
 07 สกลนคร ย่านเมืองเก่าสกลนคร	 ทัศนศิลป์ หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน อาหาร	1. ผ้าคราม (GI) 2. เนื้อโพนยางคำ หมากเฒ่า น้ำหมากเฒ่า ข้าวฮาง (GI) 3. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งและประเพณีแห่ดาว 4. สถาปัตยกรรมโบราณ บ้านไม้เก่า	1. เป็นแหล่งเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพหลักของจังหวัด 2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัฒนธรรมและธรรมชาติที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ 3. มีเอกลักษณ์การวางผังเมืองในรูปแบบตารางที่มีที่มาจากการวางตามที่อยู่ของ “โฮงเจ้าเมือง” 4. มีวัตถุดิบที่ได้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ถึง 5 อย่าง ได้แก่ ผ้าคราม โคขุน หมากเฒ่า น้ำหมากเฒ่า ข้าวฮาง 5. มีการกระจุดตัวของผู้ประกอบการจำหน่ายผ้าคราม (ร้านค้ารายย่อย และการจัดถนนผ้าคราม) 6. มีการรวมกลุ่มคนรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาต่อยอดงานสร้างสรรค์ในพื้นที่	1. พัฒนารูปแบบกิจกรรมและเศรษฐกิจที่มีศักยภาพโดยใช้ต้นทุนเดิมในพื้นที่มาต่อยอดด้วยความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยกลุ่มคนรุ่นใหม่และผู้ประกอบการสร้างสรรค์ในพื้นที่เป็นแรงขับเคลื่อน 2. หาดูกลางหรือแพลตฟอร์มทำหน้าที่ทั้งเชื่อมโยงความต้องการภาครัฐ เอกชน และคนสร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริมกิจกรรมและสร้างรายได้ให้คนในย่าน 3. ส่งเสริมศักยภาพของย่านด้วยการพัฒนาพื้นที่สาธารณะ สถาปัตยกรรมเก่าให้มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต 4. พัฒนารูปแบบระบบขนส่งสาธารณะเดิมที่มีในย่าน
 08 สุพรรณบุรี ย่านโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก	 ดนตรี	1. ดนตรีพื้นบ้าน เช่น เพลงอีแซว 2. ดนตรีไทยสากล เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงเพื่อชีวิต 3. ศิลปินดนตรีที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ เช่น ศิลปินแห่งชาติสาขาดนตรีไทยและศิลปะการแสดง ครูดนตรีไทย ศิลปินลูกทุ่ง ศิลปินเพื่อชีวิต นักร้องนักดนตรีรุ่นใหม่ชาวสุพรรณบุรี 4. ดนตรีชาติพันธุ์ เช่น รำตง แคน	1. มีโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตกเป็นพื้นที่เป้าหมายในการเป็นศูนย์กลางการแสดงงานนาฏศิลป์ของภูมิภาค 2. รายได้หลักที่เกิดจากเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของย่าน เกิดจากภาคการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี 3. พื้นที่ในย่านสามารถเดินถึงกันได้ 4. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมดนตรีทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เช่น แหล่งผลิตเครื่องดนตรี บ่มเพาะ รับจ้างแสดงดนตรี	1. สร้างบรรยากาศของเมืองดนตรี (Music Scene) ให้กับจังหวัดโดยพัฒนาให้ย่านเป็นศูนย์กลางทางดนตรี 2. พัฒนาภูมิทัศน์ ปรับปรุงคุณภาพถนนสัญจรให้สามารถเดินเท้าได้ และเพิ่มความหลากหลายของร้านค้าและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 3. ส่งเสริมการประยุกต์และผสมผสานภูมิปัญญาดนตรีพื้นบ้านเข้ากับศาสตร์สร้างสรรค์อื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาย่านในทุกมิติโดยใช้ประโยชน์จากจุดเด่นด้านบุคลากรดนตรี
 09 นครราชสีมา ย่านบ้านดู่และบ้านจะโปะ	 แฟชั่น หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน	1. งานหัตถกรรมผ้าไหมปักธงชัย 2. อาหารพื้นบ้านประจำท้องถิ่น เช่น ขนมดาด สาकु ไล่หมือดกะทิ แกงป่า ข้าวจี 3. ประเพณีประจำปีย่าน เช่น การรำนางด้ง การรำผีพ็อนแห่ผีโลง	1. งานหัตถกรรมผ้าไหมปักธงชัยที่สืบทอดกันมา ทั้งในรูปแบบภูมิปัญญาดั้งเดิมและรูปแบบการประยุกต์ร่วมสมัย โดยผลิตภัณฑ์มีจุดเด่นและเอกลักษณ์ในด้านคุณภาพของเนื้อไหมและการทอ 2. เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้ตัวเมืองและสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ 3. มีกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้านที่ประกอบอาชีพการทอผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	1. สร้างเครือข่ายและองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในพื้นที่ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกลุ่มคนหรือผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในการสืบทอดและต่อยอดภูมิปัญญาทอผ้าไหมตั้งแต่ต้นน้ำ (การปลูก) กลางน้ำ (การผลิตและแปรรูป) ปลายน้ำ (การขาย) อย่างครบวงจร 2. พัฒนาการเข้าถึงย่านให้สะดวกมากขึ้น 3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เข้มแข็ง เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมผ้าไหมในท้องที่ ทั้งด้านพื้นที่การค้าและการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น
 10 อุบลราชธานี ย่านเมืองเก่า ผังอำเภอเมืองและอำเภอวารินชำราบ	 อาหาร หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน ออกแบบ ออกแบบ ทัศนศิลป์ อาหาร	1. ทักษะและภูมิปัญญาการแกะสลักเทียนพรรษา และประเพณีแห่เทียนพรรษา 2. ผ้ากาบบัว 3. อาหารอีสานแบบอบลที่ได้รับอิทธิพลจากชาติอื่น เช่น อาหารเวียดนามอบล วัตถุดิบอาหารป่าและแม่น้ำ เช่น เห็ดป่า ไข่มดแดง ปลาแม่น้ำโขง-มูล ภูมิปัญญาการใช้วัตถุดิบ การปรุง เช่น ปลาร้า อ่อม ข้าว เค็มบักนัด	1. มีหลายภาคส่วนที่มีโครงการของตัวเองและกระจายตัวอยู่รอบเมือง อย่างเช่น กลุ่ม Ubon Only สนับสนุนผู้ประกอบการและร้านค้า หรือกลุ่ม Warin Future กลุ่มคนที่ร่วมฟื้นฟูย่านเมืองเก่าวารินชำราบ 2. ทั้งสองอำเภอเป็นย่านมีสินทรัพย์หลายอย่างสามารถสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาใหม่ เหมาะกับการพัฒนาเชื่อมโยงเป็นระเบียงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ร่วมกัน 3. ส่วนอำเภอเมืองมีแหล่งการเรียนรู้ วิจัย และบ่มเพาะทักษะ 4. ส่วนอำเภอวารินชำราบมีศิลปินที่ต้องการขับเคลื่อนเมือง	1. ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระหว่าง 2 พื้นที่ โดยบรรจุให้เป็นนโยบายการพัฒนาหลักของจังหวัด ชูจุดเด่นของแต่ละย่าน ได้แก่ นวัตกรรมอาหาร (เมือง) และออกแบบ (วารินชำราบ) 2. เชื่อมโยงเครือข่ายของแต่ละภาคส่วนและ 2 ย่านเข้าด้วยกัน เน้นให้มีคนสร้างสรรค์ที่กระจัดกระจายอยู่นอกย่าน เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันภายในย่าน 3. เพิ่มพื้นที่สาธารณะสำหรับจัดกิจกรรมและธุรกิจสร้างสรรค์ ที่คนในพื้นที่ส่วนใหญ่สามารถมีส่วนร่วมได้ เพื่อดึงดูดคนสร้างสรรค์ให้กระจุกตัวในย่านเพิ่มขึ้น

	สาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	สินทรัพย์ที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์	จุดเด่นของย่าน	สิ่งที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม
 11 นครพนม ย่านเมืองนครพนม และศาลายา	 ดนตรี	1. ดนตรีไทยสากล และดนตรีสากล 2. ดนตรีพื้นบ้าน เช่น ลำตัด ละครรำ นักร้องลูกทุ่ง ชาวนครพนม และช่างทำเครื่องดนตรีไทย 3. วิทยาลัยด้านดนตรี กิจกรรม เทศกาลดนตรีระดับประเทศ 4. สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดอยู่ในย่าน เช่น พระปฐมเจดีย์ พระราชวังสนามจันทร์ พุทธมณฑล	1. มีภาคการศึกษาเฉพาะทางด้านดนตรี ในพื้นที่และต้องการขับเคลื่อนโครงการ 2. เมืองนครพนมมีการเข้าถึงที่สะดวกสบาย อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ 3. พื้นที่พาณิชยกรรมใจกลางเมืองมีการกระจุกตัวอย่างชัดเจนและเดินถึง 4. พื้นที่รอบองค์พระนครปฐมเจดีย์เป็น พื้นที่จัดแสดงและจัดกิจกรรมด้านดนตรีหลักของจังหวัด 5. มีการตั้งคณะทำงานชัดเจนที่มาจากหลายภาคส่วน สามารถช่วยผลักดันการขับเคลื่อนย่านและจังหวัดได้	1. นำเสนอให้เป็นเมืองแห่งเทศกาลดนตรี จัดงานดนตรีประจำปีอย่างต่อเนื่อง โดยภูมิเอนำเสนอในนามจังหวัดนครพนม แสดงให้เห็นความหลากหลายของดนตรีประเภทต่างๆ กระจายตัวในย่านต่างๆ 2. ตั้งตนเป็นเมืองดนตรีทุกรูปแบบในประเทศไทย โดยดนตรีทุกรูปแบบในที่นี้หมายถึง ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทยสากล และดนตรีสากล 3. ควรมีการปรับปรุงวางผังภูมิทัศน์ของเมือง จัดสรรพื้นที่ให้เป็นระบบเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้เมืองมีสภาวะแวดล้อมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
 12 ระยอง ย่านเมืองเก่าระยอง	 การออกแบบ อาหาร ดนตรี	1. สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและอาคารอนุรักษ์แบบบริทิช-โคโลเนียล / ชิโน-โปรตุกีส 2. ถนนยมจินดา ถนนสายแรกของระยอง 3. อาหารพื้นถิ่นจากวัตถุดิบจากทะเล 4. ดนตรีพื้นบ้านจากทพรพันธ์สุนทรภู่	1. อดีตย่านศูนย์กลางเศรษฐกิจทางน้ำที่มีสินทรัพย์ทางกายภาพและองค์ประกอบของเมืองที่สมบูรณ์และเหมาะสมต่อการพัฒนาย่าน 2. มีการทำงานร่วมกันของภาครัฐและภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่และมืองค์กรเอกชนอย่างศูนย์ความคิดสร้างสรรค์และออกแบบเมืองระยอง (RCDC) เป็นผู้กระตุ้นและผลักดันการพัฒนา 3. มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เช่น ถนนคนเดินยมจินดา	1. ควรได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนในด้านกระบวนการคิด ออกแบบ และผลิตให้มากยิ่งขึ้น 2. สนับสนุนงบประมาณและเพิ่มพื้นที่การทำงานให้ดึงดูดและรองรับกลุ่มคนสร้างสรรค์และกลุ่มคนรุ่นใหม่ ทั้งในด้านนโยบายและสิทธิประโยชน์ต่างๆ 3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับคุณภาพชีวิต และการทำธุรกิจภายในย่าน
 13 นครศรีธรรมราช ย่านท่ามอญ-ท่าวัง	 การออกแบบ หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน อาหาร	1. มังคุดคัด 2. เครื่องถมนคร 3. วัสดุหางอวน 4. ประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และความเชื่อ	1. ย่านการค้าเก่าแก่ที่เป็นจุดศูนย์กลางการเชื่อมต่อกับชาติตะวันตก 2. มีการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมในย่านที่โดดเด่น 3. ย่านยังมีลักษณะทางกายภาพที่เอื้อต่อการเดินเท้า มีลักษณะเป็น Small Block และภายในแต่ละบล็อกถนนยังมีซอยที่สามารถเดินเชื่อมถึงกัน 4. ย่านถูกใช้จัดงานเทศกาลประจำปีต่างๆ ของเมือง เช่น เทศกาลตรุษจีน งานปลุกยักษ์เมืองคอน	1. ประวัติความเป็นมาของย่านควรจะได้รับการนำเสนอแก่สาธารณะในมุมมองที่น่าสนใจ ด้วยวิธีการสื่อสารที่เข้าใจง่าย เพื่อทำให้คนในย่านเห็นความสำคัญ 2. การผลักดันย่านท่ามอญ-ท่าวัง ให้เป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต้องขับเคลื่อนร่วมกันหลายภาคส่วน 3. คนในย่านโดยทั่วไปและกลุ่มผู้ขับเคลื่อนย่าน ยังขาดความเข้าใจถึงประโยชน์ของเศรษฐกิจสร้างสรรค์หรือการขับเคลื่อนย่านเป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์
 14 สงขลา ย่านเมืองเก่าสงขลา	 การออกแบบ ทัศนศิลป์ อาหาร	1. สถาปัตยกรรมโบราณ ไทยแท้ ไทยจีน และชิโน-ยูโรเปียน และความเป็นเมืองเก่าติดทะเล 2. อาหาร วัตถุดิบอาหารจากทะเลและภูมิปัญญาชาวประมง เช่น ปลากระพง 3 น้ำ ไข่ครอบ 3. กระเบื้องเกาเขยอ ผ้าทอเกาเขยอ 4. อาหารและขนมโบราณ จีน ไทย มุสลิม	1. เป็นเมืองเก่าที่ติดทะเลและมีภูมิทัศน์ที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ 2. กายภาพของย่านมีความกระชับ เอื้อต่อการเดินเท้า 3. วิถีชีวิตของคนที่ยังคงเดิมเป็น Living Heritage คนในย่านหวงแหนและภูมิใจในย่าน 4. ย่านมีระบบนิเวศน์สร้างสรรค์ที่ครบถ้วน และมีสภาพแวดล้อมที่สร้างแรงบันดาลใจ 5. มีการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยกลุ่มคนสร้างสรรค์ภายในย่านอย่างต่อเนื่อง 6. มีภาคีที่ทำการขับเคลื่อนและพัฒนาย่านมาอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายชัดเจน	1. พัฒนารูปแบบสื่อในการนำเสนอความเคลื่อนไหวต่างๆ ในการขับเคลื่อนย่านเมืองเก่าสงขลาในรูปแบบที่เข้าถึงง่าย และเหมาะกับคนรุ่นใหม่มากขึ้น 2. กายภาพย่านเมืองเก่ามีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก 3. สร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพคนในย่านให้สามารถต่อยอด ยกระดับธุรกิจและทักษะดั้งเดิม ด้วยความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น
 15 ปัตตานี ย่านอา-รมย์-ดี	 การออกแบบ Gastronomy อาหาร	1. สถาปัตยกรรมเก่า 2. ที่ตั้งริมแม่น้ำปัตตานี 3. พหุวัฒนธรรม ไทย-จีน-อิสลาม	1. อาคารสถาปัตยกรรมเก่าหลากหลายยุคสมัยสะท้อนวิวัฒนาการของย่าน 2. การผสมผสานกันระหว่างธุรกิจดั้งเดิมที่มีการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น 3. การอยู่ร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม (ไทย จีน อิสลาม) และต่างช่วงอายุ 4. ตำแหน่งของย่านอยู่ใจกลางเมืองติดริมแม่น้ำปัตตานี สามารถเชื่อมต่อไปยังปากอ่าว และออกทะเลอ่าวไทยได้ 5. มีการกระจุกตัวของคนสร้างสรรค์และเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ 6. พื้นที่ย่านมีขนาดกระชับ เดินได้สะดวก 7. มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมหลายแห่ง	1. ส่งเสริมให้ย่านเป็นจุดหมายปลายทาง (Destination) ของคนในพื้นที่และคนนอกพื้นที่ ก่อสร้างและปรับปรุงทางเท้าและทางเดินริมน้ำ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่สาธารณะริมน้ำ 2. รวบรวมและบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ของย่าน รวมทั้งสื่อสารเรื่องราวเหล่านั้นสู่คนวงกว้างในหลายรูปแบบ 3. กลุ่มขับเคลื่อนควรกำหนดทิศทางพัฒนาย่านร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

01 เชียงใหม่ ย่านในเวียง

จากจังหวัดที่มีอายุยาวนาน 700 กว่าปีในฐานะพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ นับตั้งแต่อาณาจักรล้านนา สู่การเป็นเมืองรองที่สร้างมูลค่าจากธุรกิจท่องเที่ยวอันดับต้นของประเทศ ย่านในเวียงก็เปรียบเหมือนหัวใจของจังหวัด ขับเคลื่อนด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ หมุนเวียนอยู่บนถนนสายสำคัญกลางเมืองอย่างถนนหน้าผา สันถนนที่เป็นย่านธุรกิจการค้าสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เชียงรายได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดแผนพัฒนาที่จะทำให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนำศิลปะเข้ามาเป็นเครื่องมือในเชื่อมโยงเมืองเข้ากับคนและขับเคลื่อนให้เป็นต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้

เกณฑ์และกรอบวัด

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
- ส่วนกลาง
 - เทศบาลนครเชียงราย
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
 - สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย
 - กระทรวงวัฒนธรรม
 - สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
 - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 - กรมโยธาธิการและผังเมือง
 - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

- **ภาคการศึกษา**
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
 - วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
 - โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
 - วิทยาลัยพาณิชยกรรม
 - วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
 - โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
 - โรงเรียนพุทธธำรงวิทยา

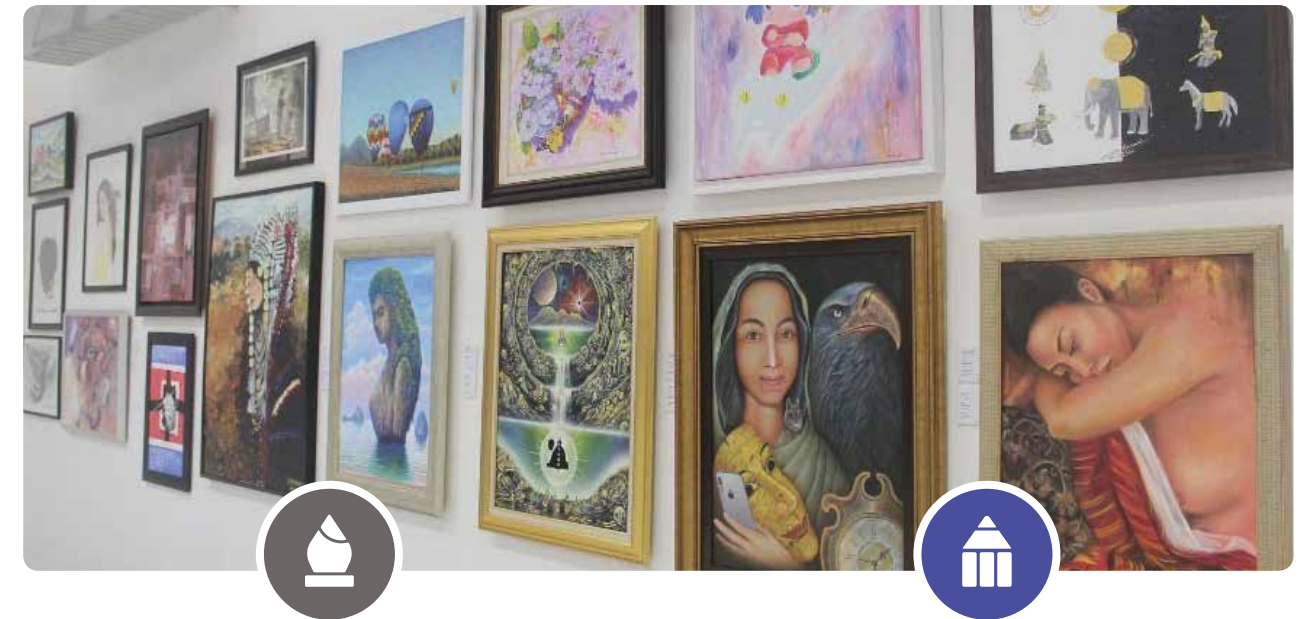
- **ภาคประชาชน**
- ชุมชนสันโค้ง
 - ชุมชนร่องเสือเต้น
 - ชุมชนป่าแดง
 - ชุมชนฝั้งหมื่น

- **ภาคเอกชน**
- บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน
 - บริษัท ลিংห์ คอร์เปอร์เรชั่น จำกัด

- **ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์**
- สมาคมขัวศิลปะ
 - เครือข่ายกลุ่มศิลปินกลุ่มย่อยในพื้นที่ และสละท้องถิ่น

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านในเวียงพัฒนาอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามตามวิถีล้านนา เน้นการบ่มเพาะและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักเพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนหรือย่านให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปทุกภาคส่วน ส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยใช้งานศิลปะเป็นสื่อในการเชื่อมโยงเมืองกับคน

ทัศนศิลป์

ย่านมีแลนด์มาร์คสำคัญคือหอนาฬิกาพุทธศิลป์ และมี Street Furniture เช่น ป้ายถนนและประติมากรรมไฟส่องสว่างเป็นงานศิลปะเชิงพุทธศาสนา งานออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ออกแบบโดย อ.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ แสดงให้เห็นถึงการนำศิลปะมาเป็นสิ่งสร้างเอกลักษณ์ให้พื้นที่ งานทัศนศิลป์ภายในย่านมีความโดดเด่น มีกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง มีพื้นที่อย่างขัวศิลปะหรือเกิดการจัดแสดงงานในร้านกาแฟหรือพื้นที่สาธารณะอย่างสถานีขนส่ง อย่างเช่นโครงการปฏิภูมิทัศน์รอบสถานีขนส่งฯ ด้วยป้ายชานชาลาแห่งศิลปะแห่งแรกของประเทศไทย

การออกแบบ

ย่านมีงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นอาคารที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงราย รักษาหลักฐานสำคัญในการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของบ้านเมือง ส่งเสริมการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณีจากยุคสมัยนั้นๆ ให้กับรุ่นหลังได้ศึกษาเพื่อให้รู้ถึงคุณค่าและสืบสานต่อไป มีพื้นที่ศูนย์กลางสำหรับรวมกลุ่มนักออกแบบหรือคนทำงานสร้างสรรค์

SWOT Analysis

- ย่านมีสินทรัพย์ด้านศิลปะและทุนทางวัฒนธรรมเดิมที่เป็นเอกลักษณ์
- เป็นจังหวัดที่มีศิลปินจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย ราวๆ 700 คน
- มีผู้นำและเครือข่ายที่เข้มแข็ง คือเทศบาลนครเชียงรายและกลุ่มศิลปินขัวศิลปะ
- ย่านมีลักษณะกายภาพที่ดี คือมีทางเท้าพื้นที่สีเขียว และมีความปลอดภัย เหมาะกับการอยู่อาศัย

จุดเด่น
S
Strength

- กลุ่มศิลปินในย่านมีบทบาทน้อย ในการพัฒนาย่าน ขาดความเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงยังขาดความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ทักษะระหว่างกัน
- แหล่งเงินทุนอิสระมีจำนวนน้อย ย่านและจังหวัดต้องรองบประมาณประจำปีจากส่วนกลาง ทำให้โครงการต่างๆ พัฒนาได้ช้า
- พื้นที่เมืองเก่าและพื้นที่ใจกลางย่านขาดความเชื่อมโยงกัน ไม่มีเส้นทางเชื่อมต่อที่เหมาะสม
- กลุ่มศิลปินท้องถิ่นยังไม่มีช่องทางจัดแสดงและจำหน่ายผลงาน (กายภาพและออนไลน์) ในระดับย่านและจังหวัด

จุดอ่อน

W
Weakness

- กลุ่มผู้ประกอบการสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์ในพื้นที่ยังมีจำนวนน้อย

อุปสรรค
T
Threats

- มีปัญหาด้านมลพิษทางอากาศและปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี
- คนในย่านไม่ทราบอัตลักษณ์ของเมืองตามแบบสำรวจจากคนในย่าน

Opportunities
O
โอกาส

- มีนโยบายสนับสนุนให้เป็นเมืองศิลปะอย่างชัดเจน พร้อมแผนงานและงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงวัฒนธรรม
- จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี มีฐานะเป็นเมืองรองที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอันดับ 1 ของประเทศ
- มีนโยบายขับเคลื่อนเมืองเชียงรายเข้าสู่เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโกด้านการออกแบบ

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

1

จัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ของย่านให้ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จากบริเวณถนนสิงห์โคก ที่ปัจจุบันมีพื้นที่สีเขียวเต็มไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเขตเมืองแบบตะวันตก พัฒนาพื้นที่ทางเดินเท้าและพื้นที่สีเขียว ชวนให้คนเดินลัดเลาะไปตามสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า จนถึงที่ระดับสามารถพัฒนาเป็น Creative hub ของย่านได้

2

สร้างพื้นที่จัดแสดงผลงานสร้างสรรค์หรืองานนิทรรศการหมุนเวียนภายในย่านให้เป็นพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนและพัฒนางานให้กับกลุ่มนักสร้างสรรค์ การจัดทำพิพิธภัณฑ์เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้แก่ผู้ที่สนใจในด้านประวัติศาสตร์ของเมืองเก่าหรือจัดพื้นที่กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีและภูมิปัญญาของท้องถิ่นเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้คงอยู่

3

ส่งเสริมให้มีพื้นที่จัดจำหน่ายงานสร้างสรรค์เพื่อสร้างรายได้กับผู้ผลิต เป็นอีกช่องทางหนึ่งในการกระจายรายได้สู่ชุมชนภายในย่าน

4

จัดโครงการหรือบริการเพื่อนำอาคารสถาปัตยกรรมเก่าแก่หรือสถานที่ที่รกร้างมาใช้ในการเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การจัดสรรเป็นพื้นที่เกเลเลอรี ร้านกาแฟ หรือโฮสเทล พื้นที่ที่มีศักยภาพในการต่อยอด เช่น ลานสวนตุ่ง ลานธรรม ลานศิลป์ ณ ศาลากลางจังหวัดหลังแรก ที่ว่าการอำเภอเชียงรายหลังเก่า และสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดเชียงรายแห่งที่ 1

พะเยา จังหวัดในภาคเหนือที่โดดเด่นด้วย “กว๊าน” หรือพื้นที่ริมบึงขนาดใหญ่ พะเยาเป็นจังหวัดเล็กๆ แต่เต็มไปด้วยธรรมชาติ ตั้งแต่น้ำตกจนถึงทะเลหมอกในฤดูหนาว ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต้นแบบสำหรับจังหวัดนี้ จึงต้องเป็น **ย่านระเบียบงามกว๊าน** ที่มีเอกลักษณ์เป็นที่จดจำในฐานะ Lake City เมืองริมทะเลสาบที่ชีวิตประจำวันของคนในพื้นที่อยู่รอบๆ ย่านนี้ เวะเวียนมาเพื่อชมวิวและออกกำลังกาย เหมาะกับอยู่อาศัยและทำงาน เป็นแหล่งตั้งถิ่นฐาน และศูนย์กลางการค้าดั้งเดิมของเมือง ที่เต็มไปด้วยสถาปัตยกรรมเก่าอันทรงคุณค่า และประเพณีเก่าแก่ประจำจังหวัด

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน 1 2 3 4 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ 1 2 3 4 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม 1 2 3 4 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ 1 2 3 4 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ 1 2 3 4 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ 1 2 3 4 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ 1 2 3 4 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ 1 2 3 4 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 1 2 3 4 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
- ส่วนกลาง
 - สำนักงานจังหวัดพะเยา
 - เทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมืองพะเยา อำเภอเชียงคำ
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา
 - สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดพะเยา
 - สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา
 - สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัดพะเยา
 - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
 - สำนักงานพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา
 - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา
 - สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดพะเยา
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

- **ภาคการศึกษา**
- คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยพะเยา

- **ภาคประชาชน**
- ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา

- **ภาคเอกชน**
- หอการค้าจังหวัดพะเยา
 - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา
 - สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา
 - สภาวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
 - กลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ พะเยา (YEC)
 - บริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีพะเยา (วิสาหกิจชุมชน) จำกัด

- **ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์**
- นิทานบ้านต้นไม้
 - คาเฟ่และร้านค้า Lake land
 - Pye space
 - Coffee id456
 - Made by hud
 - ชวาवाद
 - บ้านดินคำปู้

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านระบียงกว๊านมีบทบาทเป็นพื้นที่ศูนย์กลางในการพัฒนารอบด้าน ทั้งสังคม วัฒนธรรม การค้า และการท่องเที่ยว การเป็นต้นแบบย่านสร้างสรรค์จะทำให้พะเยาสามารถดึงดูดความสนใจจากภาครัฐและเอกชนให้เข้ามาลงทุนหรือเลือกให้เป็นปลายทางสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ระบียงกว๊านจะเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างจุดเด่นให้กับจังหวัด โดยการนำเสนอต้นทุนเดิมที่มีให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในระดับสากล เพื่อเป็นช่องทางการสร้างรายได้ และสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนในพื้นที่ มีพื้นที่สร้างสรรค์ เช่น นิทานบ้านต้นไม้, Lake Land Space, Pye Space, โรงแรมชายกว๊าน, อุทยานการเรียนรู้ Learning city

Credit ภาพถ่าย: www.museumthailand.com

นวัตกรรม

แนวคิดของจังหวัดพะเยาที่สำคัญคือการเน้นเรื่องแหล่งชีวิต เป็นที่มาของการพัฒนาสินทรัพย์และนำเสนอจุดเด่นของจังหวัด การมีวิถีชีวิตที่ใกล้ชิดธรรมชาติและพึ่งพาตนเองอย่างในพื้นที่กว๊านพะเยา นำสินทรัพย์ใกล้ตัว เช่น หัตถกรรมและอาหารมาเพิ่มมูลค่า มีกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างการวิ่งและการปั่นจักรยาน พื้นที่รอบกว๊าน บ่งชี้ว่าเป็นย่านที่มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและต่อยอดเป็นปรัชญาชีวิตทำให้ย่านระบียงกว๊านมีกิจกรรมสร้างสรรค์เชิงไลฟ์สไตล์และพัฒนาให้เป็นเมืองที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Learning City)

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

ระบียงกว๊านมีงานหัตถกรรมในย่านที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต คืองานจักสานผักตบชวาและไม้ไผ่ นำวัสดุในท้องที่มาต่อยอดเป็นสินค้าด้วยแนวคิดจากนวัตกรรมในท้องถิ่น พื้นที่ย่านมีศักยภาพมากพอที่จะเป็นศูนย์กลางก่อสร้างศูนย์จัดแสดงสินค้า OTOP มีกิจการสร้างสรรค์ในบริเวณใกล้ย่านคือ Pye Space ทำหน้าที่เป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานจากศิลปินหรือนักออกแบบที่สร้างงานด้วยแรงบันดาลใจจากชุมชน

อาหาร

แหล่งวัตถุดิบอาหารที่เป็นหนึ่งเดียวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในเขตเมืองเก่า อาหารของย่านและเมืองเกิดจากความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ อย่างเช่นการมีชุมชนประมง 17 แห่ง และมีศูนย์การเรียนรู้ประมงที่กว๊านพะเยา โดดเด่นเรื่องปลานิลและกุ้งเต้น มีการแปรรูปอาหารจากวัตถุดิบที่อย่างเช่น ปลาส้ม มีร้านอาหารที่นำวัตถุดิบในครัวเรือนมาสร้างเป็นเมนูต่างๆ ที่ต่อยอดด้วยวิทยาศาสตร์อาหาร อาทิ มะม่วงกวน ไอศกรีมมะเกี๋ยง ปาล์มหางกระรอก ลอยแก้ว ทั้งยังมีการจัดสรรพื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัวภายในย่าน

SWOT Analysis

- หน่วยงานแต่ละภาคส่วนมีโครงการและดำเนินกิจกรรมของตนเอง ขับเคลื่อนชุมชนด้วยความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ
- มีสินทรัพย์ที่มีความโดดเด่น เช่น ไม้ไผ่หรือผักตบชวาของชาววาด วิถีชาวประมงที่นำปลาสดมาทำเป็นอาหาร นำผักและผลไม้ที่ปลูกมาปรุงเป็นเมนูต่างๆ
- เป็นเมืองที่คุณภาพชีวิตของคนในย่านดีและมีพื้นที่ทำกิจกรรมกลางแจ้งริมกว๊าน
- มีบทบาทเป็นย่านที่เป็นแหล่งวัสดุและผลิตสินค้าให้กับจังหวัดอื่นๆ

จุดเด่น
S
Strength

- ขาดการประสานงานที่เชื่อมโยงกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติมระหว่างภาครัฐ เอกชน และคนในพื้นที่
- กิจกรรมและกิจกรรมสร้างสรรค์ยังมีน้อย ทำให้การฟื้นฟูย่านต้องใช้เวลาในการทำให้น่าสนใจ เพื่อดึงดูดให้คนเข้ามาภายในย่านมากขึ้น
- คนรุ่นใหม่ย้ายไปทำงานจังหวัดอื่น เนื่องจากภายในย่านไม่มีงานสร้างสรรค์ให้ทำ
- ไม่มีรถโดยสารสาธารณะภายในพื้นที่ ผู้อยู่อาศัยหรือนักท่องเที่ยวต้องใช้บริการส่วนตัว จักรยาน หรือเดิน

จุดอ่อน
W
Weakness

- คนท้องถิ่นยังไม่เห็นคุณค่า วิธีการต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ทำให้รู้สึกไม่คุ้มค่ากับการทำงานหัตถกรรม เนื่องจากใช้เวลาและไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ที่ได้
- ค่าแรงและค่าครองชีพถูก ทำให้มีการส่งผลิตสินค้าจากจังหวัดอื่น ผู้ผลิตเองก็ไม่ได้ทำการตลาดหรือต่อยอดสินค้า จนไม่มีเอกลักษณ์ว่าเป็นสินค้าของพื้นที่นี้
- ขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างคนรุ่นใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และผู้รู้ (ปราชญ์) ที่จะร่วมมือกันเพื่อสืบสาน พัฒนา และต่อยอดเพิ่มมูลค่าของสินค้า

อุปสรรค
T
Threats

Opportunities
O
โอกาส

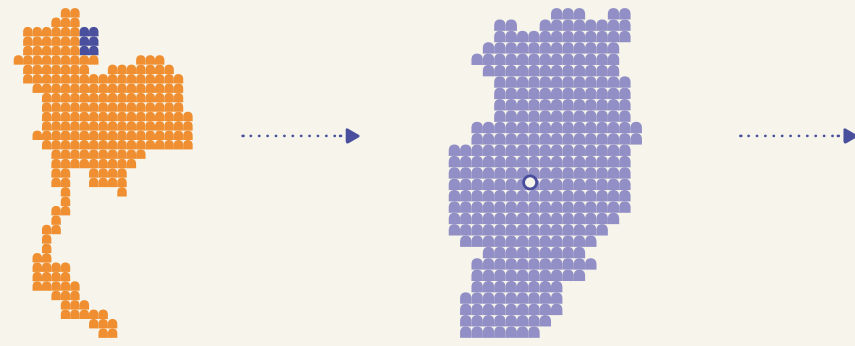
- พัฒนาเป็นย่าน Lake City ที่น่าสัมผัสกับวิถีชีวิต ทั้งภูมิปัญญา การปรับใช้วัตถุดิบใกล้ตัวมาเป็นอาหาร และงานฝีมือ มีไลฟ์สไตล์กลางแจ้ง มีร้านค้าและชุมชนในย่านที่ชวนให้เดินสำรวจ โดยใช้กว๊านพะเยาเป็นแลนด์มาร์ค
- มีศักยภาพต่อยอดให้เป็นปรัชญาชีวิตแบบพึ่งพาตัวเอง (คล้ายกับปรัชญาแถบสแกนดิเนเวียอย่างฮุกเกหรือลากอม) นำเสนอการใช้ชีวิตที่มีเอกลักษณ์
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนควบคู่ไปกับการต่อยอดเชิงภูมิปัญญาสินค้าพื้นบ้านและหัตถกรรม พัฒนาย่านให้น่าเดินเล่น สื่อสารเรื่องราวของย่านผ่านเส้นทางเดินสำรวจ

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: Lakeland LIFE

- 1 สร้างแบรนด์และภาพลักษณ์ย่านให้โดดเด่นด้านปรัชญาชีวิต** ส่งเสริมให้พะเยามีปรัชญาชีวิตคล้ายประเทศแถบสแกนดิเนเวียที่มีปรัชญาอย่างฮุกเก แม้จะเป็นเมือง Lake City ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีกิจกรรมสร้างสรรค์ แต่อาจต้องใช้เวลาในการสร้างและผลักดันสินทรัพย์ร่วมกับคนสร้างสรรค์ในพื้นที่ให้ออกมาในรูปแบบที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมถึงการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างคณะทำงาน ในการเลือกพัฒนาและส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องไว้กับวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
- 2 สนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชนทำงานร่วมกัน** โดยจัดกิจกรรมที่คนในพื้นที่ได้ประโยชน์และมีส่วนร่วม รวมถึงการที่ทุกฝ่ายเห็นวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจน ทั้งก่อนและระหว่างการลงมือพัฒนาจริง
- 3 ส่งเสริมความสะดวกในการเดินทาง** โดยยังเน้นความเป็นเมืองคุณภาพชีวิตที่ดี เช่นการมีเลนจักรยานให้ทั่วถึงรอบกว๊านและภายในย่าน มีป้ายบอกทางเดินสำหรับสำรวจตรอกซอกซอย พร้อมแนะนำสถานที่น่าแวะภายในย่าน
- 4 เพิ่มกิจกรรมและพื้นที่สร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต** เช่น กิจกรรมกลางแจ้งอย่างการตั้งแคมป์ มี Creative Culture Route ทำพื้นที่ในตรอกซอกซอยละแวกบ้านให้เป็นพื้นที่เดินเล่น หรือพื้นที่คร่ำครว้าง สำหรับปลูกพืชผักสวนครัวที่คนในพื้นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันได้
- 5 ต่อยอดจุดเด่นด้านวิถีชีวิตที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงไปสู่การสร้างโอกาสทางธุรกิจ** เช่น Art-in-residence เชื่อมโยงระหว่างคนในชุมชน นักท่องเที่ยว และมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการช่วยพัฒนาและต่อยอดสินค้าของคนในชุมชน ส่งต่อความรู้ให้นักท่องเที่ยว

03 น่าน ย่านเมืองเก่าน่าน

“อยากให้จังหวัดน่านรักษาวัฒนธรรมอย่างนี้ไว้” พระราชดำรัสของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ตรัสกับประชาชนจังหวัดน่าน สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของจังหวัดที่มีทั้งพื้นที่สำคัญในการท่องเที่ยวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศาสนา มีสถานที่สำคัญ เช่น วัดภูมินทร์ วัดหัวข่วง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน และถนนคนเดินข่วงเมืองน่าน น่านนำเสนอ ย่านเมืองเก่าน่าน ย่านที่ผนวกทั้ง 3 โซนพื้นที่ของเมืองเข้าไว้ด้วยกัน เกิดเป็นย่านที่มีความครบสมบูรณ์ในเชิงกายภาพและมีความสำคัญในเชิงพื้นที่ทั้งด้านการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของจังหวัด เนื่องจากเป็นย่านพาณิชยกรรมที่เก่าแก่และสำคัญ เป็นแหล่งจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสี่ และสินค้าในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์จากทั่วพื้นที่ในจังหวัดน่าน

เกณฑ์และกรอบวัด

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
- ส่วนกลาง
 - สำนักงานจังหวัดน่าน
 - องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
 - สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน
 - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน
 - สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดน่าน
 - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - เทศบาลเมืองน่าน
 - สำนักพื้นที่พิเศษ 6

- **ภาคการศึกษา**
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน

- **ภาคประชาชน**
- คณะทำงานกาดบ้านเก่า หัวเวียงใต้
 - คณะทำงานกาดบ้านกองน้อยประชารัฐ
 - สภาวัฒนธรรม

- **ภาคเอกชน**
- ผู้ประกอบการ หจก.พริ้นมีเดีย จำกัด
 - บริษัท ริสาสินีกรุ๊ป จำกัด

- **ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์**
- ประชาญ์ด้านการเขียนอักษรตัวเมือง
 - กลุ่มผู้ค้าในย่านพาณิชย์กรรมหัวเวียงใต้
 - กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจากย่านผ้าทอ บ่อสวก
 - ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวบ่อสวก
 - กลุ่มคลัสเตอร์เครื่องเงินน่าน
 - กลุ่มคลัสเตอร์ผ้าทอเมืองน่าน

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านเมืองเก่าน่านเป็นย่านที่การผสมผสานระหว่างพื้นที่เมืองสมัยใหม่กับเมืองเก่าอยู่ด้วยกันอย่างลงตัว พื้นที่ทางกายภาพมีแม่น้ำน่านไหลผ่านย่าน ทำให้เป็นพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรมต่างๆ ของคนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ย่าน ทั้งยังตั้งอยู่ใจกลางเมืองของจังหวัดน่าน ทำให้สะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ย่าน

แฟชั่นและสิ่งทอ

ย่านเมืองเก่าน่านเป็นย่านที่มีพื้นที่พาณิชย์กรรมอยู่ใจกลางของย่าน ตลอดจนถนนสุนทรวราชทั้งสองฝั่งถนนจะพบร้านค้าที่จัดจำหน่ายทั้งผ้าทอพื้นเมืองและเสื้อผ้าทันสมัย ส่งผลทำให้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในด้านแฟชั่นมีความโดดเด่นมากที่สุดในย่าน มีกิจกรรมการพัฒนาผ้าทอเมืองน่านสู่อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ ภายใต้โครงการพัฒนาผ้าทอเมืองน่าน มีกลุ่มผู้ประกอบการสร้างสรรค์เครื่องเงินน่านและกลุ่มผ้าทอเมืองน่าน

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

งานหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้านของน่านกระจายตัวตามหมู่บ้านต่างๆ ผ่านการรวมกลุ่มของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทำงานหัตถกรรม แม้ว่าภายในย่านเมืองเก่าน่านจะไม่ได้เป็นย่านในการผลิตงานหัตถกรรมหรือศิลปะพื้นบ้าน แต่ภายในย่านทำหน้าที่เป็นแหล่งกระจายสินค้าที่สำคัญของจังหวัด โดยหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชนได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) และมีการรวมกลุ่มของทำงานฝีมือคนรุ่นใหม่ที่หลากหลาย

อาหาร

น่านมีความโดดเด่นในด้านอาหารพื้นถิ่นที่นำเอาวัตถุดิบพื้นบ้านมาใช้เป็นส่วนประกอบหรือเครื่องปรุงสำหรับประกอบอาหาร เช่น มะแขว่นที่ถูกนำมาใช้เป็นส่วนผสมในอาหารหลายชนิดทำให้เกิดเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวของอาหารจังหวัดน่านอย่างเช่นเมนูไก่ทอดมะแขว่นเมืองน่านหรือขนมเปียะสูตรโบราณ สามารถหาชิมและรับประทานได้มากในย่านเมืองเก่าน่าน

SWOT Analysis

- มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัด
- ย่านมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ถนนคนเดินกาดกองน้อย
- ชุมชนภายในย่านมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเดินทางขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- เป็นแหล่งกระจายสินค้าจากอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั่วทุกพื้นที่ในจังหวัดน่าน

จุดเด่น
S
Strength

จุดอ่อน
W
Weakness

อุปสรรค
T
Threats

โอกาส
O
Opportunities

- ถนนภายในย่านต่างๆ มีรถสัญจรภายในย่านจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาทางด้านที่จอดรถ
- เศรษฐกิจของย่านบางส่วนยังคงต้องพึ่งพานักท่องเที่ยวในการขับเคลื่อน
- ปัญหาหมอกควันจากการเผาป่าในภาคเหนือ

- ยังขาดห่วงโซ่อุปทานในรูปแบบของต้นน้ำ
- ไม่มีระบบขนส่งมวลชนที่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่มีลานจอดรถยนต์ที่รองรับกับจำนวนผู้ใช้รถในพื้นที่
- เป็นพื้นที่ทับซ้อนกันหลายหน่วยงาน เวลาดำเนินนโยบายอาจต้องผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายแห่ง
- ผู้ประกอบการไม่มีการรวมกลุ่มกันอย่างชัดเจน
- ผู้ทำงานในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เป็นคนรุ่นเก่า ยังไม่มีคนรุ่นใหม่กลับเข้ามาทำงานแทนคนรุ่นเก่า

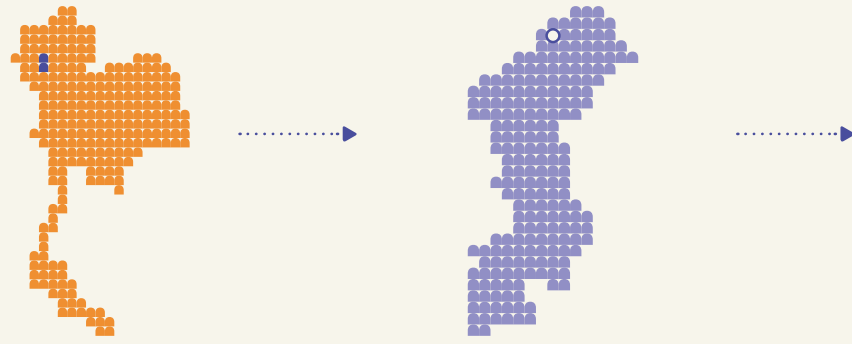
- ย่านอยู่ในเขตพื้นที่ที่เตรียมพร้อมเข้าสู่การเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก
- พื้นที่ภายในย่านกำลังดำเนินการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นโครงการการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยเทศบาลเมืองน่าน
- เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (เมืองเก่าน่าน) ของสำนักงานพื้นที่พิเศษ 6

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: ร้าน JANGTRAKUL

- 1 **ส่งเสริมองค์ความรู้ในการต่อยอดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภายในย่าน**ให้เกิดกระบวนการคิด ออกแบบ และผลิตอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ตอบโจทย์ต่อการใช้งานสำหรับคนสมัยใหม่ เพื่อให้เกิดการเข้าถึงอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ได้ง่ายขึ้น และช่วยเพิ่มความยั่งยืนในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในอนาคต
- 2 **สนับสนุนงบประมาณและเพิ่มพื้นที่การทำงานให้รองรับกลุ่มคนสร้างสรรค์** ทั้งในด้านนโยบายและสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมถึงแหล่งบ่มเพาะและแหล่งจัดจำหน่ายเพื่อดึงดูดกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาทำงานสานต่อจากกลุ่มคนสูงอายุเดิมที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของย่าน
- 3 **ย่านมีศักยภาพในการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน** มีความพร้อม ความไว้วางใจ ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ที่ดี การให้ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนในพื้นที่เดียวกัน โดยเฉพาะชุมชนในพื้นที่เพื่อสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายทางสังคมที่แข็งแกร่งพร้อมรับการพัฒนาทุกด้าน
- 4 **ส่งเสริมการทำการประชาสัมพันธ์ย่านเครือข่ายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดการรู้จักในวงกว้าง** และแพร่หลายด้วยการดำเนินการสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจสร้างสรรค์เมืองเก่าน่านจากคนในย่านเองและคนภายนอกย่าน ด้วยการสร้างระบบสมาชิกเครือข่าย เพื่อประโยชน์ในการรับข้อมูลข่าวสารของย่าน และการได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ จากกิจกรรมที่จัดขึ้นและภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งในย่านและนอกย่านให้การสนับสนุน

04

ลำพูน

ย่านเมืองเก่าในคูเมือง

ลำพูนเป็นจังหวัดที่กล่าวได้ว่าเป็นมนต์เสน่ห์ล้านนาของภาคเหนือ ที่มีชื่อเดิมที่คุ้นเคยกันอย่าง “หริภุญไชย” เติบโตด้วยเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ อายุของเมืองลำพูนที่ยาวนานกว่า 1,300 ปี ทำให้ภายในเมืองแวดล้อมด้วยย่านเมืองเก่าหลายแห่ง มีทั้งอาคารเก่าหรือพื้นที่อนุรักษ์ อย่างเช่นลานวัฒนธรรมช่วงพันปีหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนเมือง ในที่นี้ **ย่านเมืองเก่าในคูเมือง** จึงได้รับการคัดเลือกเป็นต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพราะมีการพัฒนาเชิงอนุรักษ์ทำให้เป็นพื้นที่สาธารณะกลางเมืองสำหรับประชาชน มีงานประเพณีจังหวัดอันเป็นที่รู้จัก มาพร้อมวิสัยทัศน์การพัฒนาให้ย่านได้เป็นศูนย์ความรู้ (Knowledge Hub) และศูนย์สร้างสรรค์ (Creative Center) ที่เปิดโอกาสให้คนรุ่นเก่าและใหม่ได้แลกเปลี่ยนเรื่องราวของเมืองร่วมกัน

สถานที่สร้างสรรค์

วัด

1. วัดช้างสี
2. วัดศรีบุญเรือง
3. วัดช้างร้อง
4. วัดมหาวัน
5. วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร

โรงเรียน

6. โรงเรียนเมธีวุฒิกร
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลำพูน

โรงแรม / ที่พัก

8. คั้มเจ้าจอมแก้ว

ร้านค้า / ธุรกิจใหม่

9. ย่อมคาเฟ่
10. Note Espresso
11. Black to Basic

สถานที่ราชการ / พิพิธภัณฑ์

12. จวนผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน
13. พิพิธภัณฑ์มิกกี้เมาส์
14. ที่ทำการไปรษณีย์ลำพูน
15. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน
16. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน
17. สถานีดับเพลิงเทศบาลเมืองลำพูน
18. สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน
19. พิพิธภัณฑ์ปิ่นน่านสามทหาร

ร้านค้า / ธุรกิจดั้งเดิม

20. เอื้อนศิลป์หริภุญชัย
21. ถนนคนเดินลำพูน
22. กาดข้าวทุ่งทำลิ้งห์
23. แจ่มฟ้าลาซ่า
24. ตลาดหนองดอก
25. ลานอาหารใต้รุ่งลำพูน
26. VC THAI SILK
27. บุญเกียรติ ไทยไทย

พื้นที่สีเขียว / พื้นที่สาธารณะ

28. อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี

เส้นทางหลัก

ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

100 ม.

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน 1 2 3 4 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ 1 2 3 4 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม 1 2 3 4 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ 1 2 3 4 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ 1 2 3 4 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ 1 2 3 4 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ 1 2 3 4 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ 1 2 3 4 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 1 2 3 4 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
- ส่วนกลาง
 - สำนักงานจังหวัดลำพูน
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
 - เทศบาลเมืองลำพูน
 - อำเภอเมืองลำพูน
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน
 - สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน
 - สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน
 - สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดลำพูน
 - สำนักงาน พุทธศาสนาจังหวัดลำพูน
 - TCDC เชียงใหม่
 - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญชัย
 - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำพูน
 - โทรศัพท์จังหวัดลำพูน
 - การประปาส่วนภูมิภาค

 ภาคการศึกษา

- วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
- โรงเรียนจักรคำคณาทร
- โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์
- โรงเรียนเมธี

- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาเขตหริภุญชัย
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สถาบันราชชมงคลล้านนา
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ภาคประชาชน

- กลุ่มลำพูน นิวเจน
- กลุ่มกรีน อินทยงยศ
- กลุ่มเยาวชนสี่สถาบัน
- กลุ่มชุมชน 17 ชุมชน
- เครือข่ายชมรมบ้านเก่าลำพูน
- ศิลปินลำพูน
- มิกกี้เมาส์ เฮ้าส์

ภาคเอกชน

- C asean Lanna
- บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท สหพัฒน์พิบูลย์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท อีอาร์อี ดีไซน์ แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
- บริษัท เทมเพิล เฮ้าส์ จำกัด
- บริษัท ลำพูน โอท็อป เทรดิงส์ จำกัด
- ชวนหลงเซรามิค

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านต้นแบบที่ได้รับการพัฒนามีเป้าหมายที่จะเป็นการปรับปรุงคุณภาพชีวิตในหลายมิติ จังหวัดลำพูนเองมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การมีต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์จะช่วยสนับสนุนกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระดับจังหวัด โดยยังคงรักษาเสน่ห์ของเมือง เรื่องราวทางวัฒนธรรม และจุดเด่นเรื่อง Sophisticated slow ไว้ต่อไป

Credit ภาพถ่าย: www.lamphun.go.th

ออกแบบ

การออกแบบเพื่อต่อยอดทักษะภูมิปัญญา เพิ่มมูลค่าให้ทั้งกิจการชุมชนและเมือง เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ การอนุรักษ์อาคารและสถาปัตยกรรมเก่า การออกแบบพื้นที่ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตเดิม ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินเท้า เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้เป็นย่านน่าเดิน ทำให้เมืองมีชีวิตชีวาและคึกคักขึ้น โดยมุ่งเน้นการออกแบบเมืองให้เหมาะกับคนทุกช่วงอายุ

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

หัตถกรรมเด่นคือผ้าไหมและผ้าฝ้ายยกดอก ที่นำทักษะการทอผ้ามาต่อยอดด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี พร้อมกับสนับสนุนประเพณีอย่างเทศกาลสลากรอบและโคมแสนดวง รวมถึงงานหัตถกรรมของงานฝีมือของทั้ง 17 ชุมชนที่เชื่อมโยงเข้ากับกิจกรรมการสร้างสรรค์ของคนรุ่นใหม่

อาหาร

แม่ครัวที่ตั้งทางภาคเหนือ ที่มีอาหารล้านนาคล้ายคลึงกันกับอีกหลายจังหวัด แต่ลำพูนก็โดดเด่นด้วยอาหารป่า เกษตรอินทรีย์ราคาย่อมเยา มีการสร้างสรรค์เมนูอาหารที่น่าวัตุดิบท้องถิ่นในแต่ละช่วงเวลา เชื่อมโยงเข้ากับเรื่องของความเชื่อหรือพลิกเอาวัฒนธรรมดั้งเดิมมาสร้างเป็นเมนูอาหารใหม่ เพื่อเป้าหมายในการผลักดันให้ย่านเป็นครัวล้านนาที่มีการนำเสนอเรื่องราวการสร้างปฏิทินอาหารตามฤดูกาล

SWOT Analysis

- ผู้ขับเคลื่อนมีความผูกพันกับคนในพื้นที่ ผู้คนในย่านรู้จักกันหมด ทำให้สามารถรวมกลุ่มและตัดสินใจเรื่องการพัฒนาเมืองได้รวดเร็ว
- ย่านมีขนาดเล็กและมีคูคลองล้อมรอบ ระบุอาณาบริเวณได้ชัดเจน สามารถเริ่มโครงสร้างต่างๆ ได้ง่าย มีศักยภาพพัฒนาเป็นเมืองต้นแบบ
- มีความประณีตในวิถีชีวิตที่พบเห็นได้จากสถาปัตยกรรมและหัตถกรรม เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เกิดจากทักษะและความชำนาญ
- มีแก่นแท้เรื่องความเป็นเมืองที่สงบและวิถีชีวิตแบบช้า
- คนในพื้นที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นต้นทุน
- มีศิลปินแห่งชาติย้ายมาอยู่ในเมืองจำนวนมาก

จุดเด่น
S
Strength

- เป็นเมืองเล็กที่อยู่ใกล้เมืองท่องเที่ยวหลักของประเทศ กลายเป็นเมืองทางผ่าน ทำให้มีนักท่องเที่ยวน้อย และเมืองจะคึกคักเฉพาะช่วงเทศกาลหรืองานประจำปี ส่งผลให้ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ต่างๆ ย้ายไปอยู่จังหวัดใกล้เคียง
- พื้นที่สีเขียวน้อย ภูมิทัศน์ต้องได้รับการปรับปรุง อาคารเรือน ไม่มีเส้นทางที่เหมาะสมกับการเดิน
- การเดินทางและระบบขนส่งสาธารณะเพื่อเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดลำพูนไปจังหวัดอื่นๆ ยังไม่สะดวก

จุดอ่อน
W
Weakness

- งานหัตถกรรมในพื้นที่ยังไม่ได้รับการต่อยอดและประยุกต์

- เป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุจำนวนมาก มีอัตราการเกิดต่ำ และคนรุ่นใหม่ย้ายออกไปอยู่จังหวัดอื่น
- ช่างฝีมือคุ้นชินกับวิธีการทำแบบเดิม ไม่เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตงานแบบใหม่
- การพัฒนาย่านต้องหาจุดสมดุลที่ไม่ทำให้สูญเสียอัตลักษณ์เดิมที่มี
- ลำพูนไม่มีมหาวิทยาลัยในจังหวัด ทำให้ขาดแหล่งบ่มเพาะสำหรับเพิ่มศักยภาพบุคคลและโอกาสทางอาชีพ

อุปสรรค
T
Threats

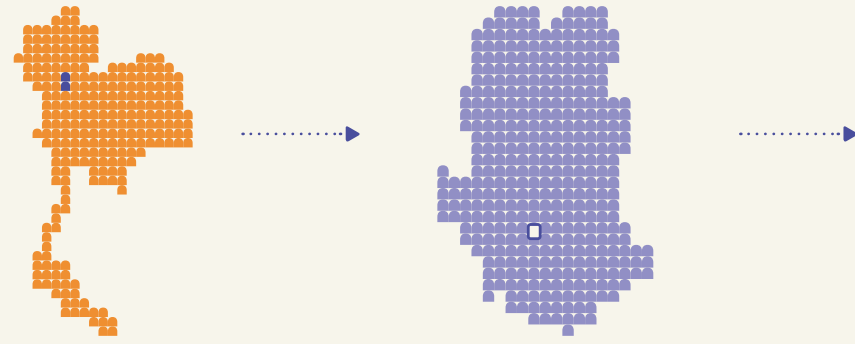
Opportunities
O
โอกาส

- สนับสนุนความรู้และทักษะเฉพาะทางที่ยังคงเอกลักษณ์ของย่านเรื่อง ความช้าแบบมีคุณค่า (Sophisticated Slow) เอาไว้
- พัฒนารอบคูเมืองให้เป็นเมืองเดินได้ดี (Walkable city) สามารถเดินได้ทั่วถึง รวมถึงสร้างกิจกรรมและบูรณะอาคารประวัติศาสตร์ภายในย่าน
- เพิ่มมูลค่าสินค้าท้องถิ่นผ่านการออกแบบทรัพยากรเดิมให้เข้ากับโลกยุคใหม่ ทำให้เกิดสินค้าที่คนรุ่นใหม่เข้าถึงได้มากขึ้น
- เล่าเรื่องย่านเมืองเก่าให้ลึกซึ้ง นำเสนอพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ร้อยเรียงต้นทุนทางประเพณี นำเสนอภูมิปัญญาและวิถีวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

- 1 **พัฒนาการสร้างแบรนด์ย่านเมืองเก่าที่จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของลำพูน** โดยให้ผู้คนจดจำลำพูนในฐานะเมืองที่เป็น Refined City หรือเมืองเล็กที่มีความประณีตละเอียดอ่อน นำเสนอเอกลักษณ์ผ่านงานฝีมืออย่างผ้ายกดอกที่ใช้ทักษะทอผ้าอันเชี่ยวชาญ เพื่อให้ผลลัพธ์เป็นลวดลายที่เต็มไปด้วยรายละเอียด
- 2 **เชื่อมโยงเครือข่ายของคนรุ่นเก่าที่รู้ประวัติศาสตร์ กับคนรุ่นใหม่ที่มีพลัง** อยากจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้ได้ทำงานร่วมกันและเห็นเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้กิจกรรมเหล่านั้นจัดขึ้นได้จริง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เล่าเรื่องของเมืองและต่อยอดภูมิปัญญาโดยไม่สูญเสียอัตลักษณ์ของเมือง
- 3 **พัฒนาให้เป็นเมืองน่าเดิน** โดยปรับปรุงความสะดวกของฟุตบอล เพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยไม้ท้องถิ่น สนับสนุนการสัญจรด้วยรถสามล้อ รถราง หรือจักรยาน เพื่อให้เข้าถึงซอยต่างๆ ได้อย่างสะดวก
- 4 **ผลักดันการวิจัยและพัฒนาที่ต่อยอดทักษะและเพิ่มมูลค่าสินค้าทางภูมิปัญญา** นำทักษะความประณีตผสมผสานเข้ากับนวัตกรรมสมัยใหม่
- 5 **จัดกิจกรรมที่อาคารเก่าและพื้นที่ย่านเมืองเก่า** โดยผสมผสานระหว่างเรื่องเล่าประวัติศาสตร์ของพื้นที่เข้ากับกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น นิทรรศการหรือการแสดงผลงานของศิลปินรุ่นดั้งเดิมสลับกับศิลปินรุ่นใหม่

05 สุโขทัย ย่านเมืองเก่าสุโขทัย

ความสำคัญของสุโขทัยในฐานะราชธานีแห่งแรกของชนชาติไทย เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้เมืองเต็มไปด้วยประวัติศาสตร์และความรุ่มรวยทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน สุโขทัยเป็นเมืองมรดกโลกที่วิถีชีวิตของคนในพื้นที่เกี่ยวโยงอยู่กับการศิลปะ ทั้งเครื่องสังคโลก ศิลปะปูนปั้น การทอผ้า ทองโบราณ ไม้ หรือประเพณีกินสั้ววย ทั้งเมืองยังแวดล้อมด้วยพื้นที่สีเขียว ทำให้จังหวัดได้รับการจัดให้เป็นเมืองรองน่าท่องเที่ยวของประเทศ รวมถึงได้เข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโกด้านหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน (Crafts and Folk Art) โดยมี **ย่านเมืองเก่าสุโขทัย** ซึ่งเป็นที่รู้จักในระดับสากล ได้รับคัดเลือกเป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต้นแบบที่มีศักยภาพ ในการเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์แรกที่จะขับเคลื่อนเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาเรื่องเมืองสร้างสรรค์สู่พื้นที่อื่นๆ ทั่วทั้งจังหวัด

★ สถานที่สร้างสรรค์

วัด

1. วัดตระพังเงิน
2. วัดสระศรี
3. วัดศรีสวาย
4. วัดมหาธาตุ
5. วัดชนะสงคราม
6. วัดศรีศักดิ์
7. วัดกำแพงแลง
8. วัดใหม่
9. วัดตระพังทอง

สถานที่ราชการ / พิพิธภัณฑ์

10. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง

ร้านค้า / ธุรกิจดั้งเดิม

11. สหกรณ์ไม้สักชุมชนรามใหญ่
12. ป้าอ้วนเครื่องเงินสุโขทัย
13. สุเทพสังคโลก
14. ช่างนะไม้แกะสลักสุโขทัย
15. อุษาสังคโลก
16. Boar Ceramic
17. บัวสังคโลกสุโขทัย
18. กลุ่มทำสังคโลกเมืองเก่า
19. ศูนย์เรียนรู้หัตถกรรมไม้แกะสลักบ้านนกคุ้ม
20. ร้านปอญหลวงจำหน่ายเครื่องเงิน

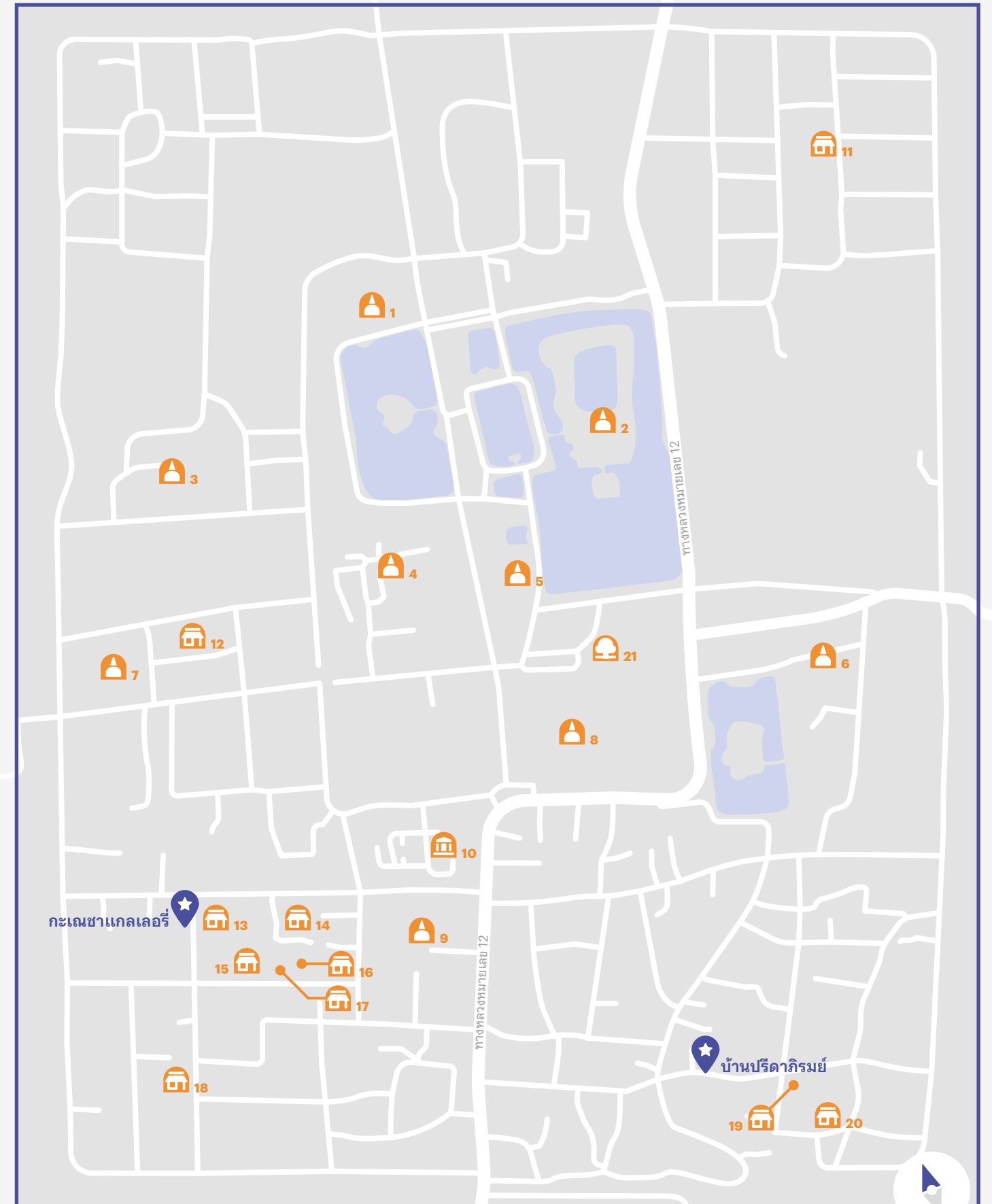
พื้นที่สีเขียว / พื้นที่สาธารณะ

21. พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

— เส้นทางหลัก

▬ ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

200 ม.

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน 1 2 3 4 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ 1 2 3 4 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม 1 2 3 4 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ 1 2 3 4 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ 1 2 3 4 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ 1 2 3 4 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ 1 2 3 4 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ 1 2 3 4 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 1 2 3 4 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
- ส่วนกลาง
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย
 - เทศบาลตำบลเมืองเก่าสุโขทัย
 - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - สำนักงานพื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
 - ศรีสัชนาลัย - กำแพงเพชร (อพท.4) สังกัดองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
 - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง
 - อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

- **ภาคการศึกษา**
- มหาวิทยาลัยนเรศวร

- **ภาคประชาชน**
- ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเมืองเก่า
 - ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกอกใหม่ทำชัย

- **ภาคเอกชน**
- บริษัท สุโขทัยพัฒนาเมือง จำกัด
 - สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย

- **ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์**
- กะเนชา แกลเลอรี
 - บ้านมะขวิด
 - กลุ่มทำเครื่องทองศรีสัชนาลัย

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านเมืองเก่าสุโขทัยในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด มีการเข้าถึงที่สะดวกจากบริเวณศูนย์กลางเมือง การเป็นต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์นั้นต้องส่งเสริมสาขาสร้างสรรค์ที่สำคัญ โดยการรวบรวม พื้นที่พัฒนา และต่อยอดงานหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้านของจังหวัดด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เพื่อขยายโอกาสทั้งด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นถิ่น สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและสร้างรายได้แก่ผู้ผลิตงานหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน ตลอดจนผู้ประกอบการด้านวัฒนธรรมในพื้นที่ เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจจากฐานราก

Credit ภาพถ่าย: www.museumthailand.com

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

สุโขทัยเป็นเมืองที่มีความหลากหลายของหัตถกรรม อุตสาหกรรมหัตถศิลป์กระจายอยู่หลายพื้นที่และมีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตอย่างแน่นแฟ้น พื้นที่ย่านเมืองเก่าสุโขทัยมีหัตถกรรมเด่น คือเครื่องสังคโลก หัตถศิลป์โบราณซึ่งมีในสุโขทัยที่แรกและที่เดียว มีการผลิตเครื่องสังคโลกทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ มีวิธีการปั้น การเคลือบ การเขียนสี และลวดลายตามอย่างในอดีต มีกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้รูปแบบและลวดลายของเครื่องสังคโลกได้ก่อนที่จะทดลองปั้น เขียนลวดลายได้ด้วยตนเองโดยผ่านการแนะนำจากช่างผู้ชำนาญการ มีผู้ประกอบการที่เลือกต่อยอดงานสังคโลกเป็นสินค้าอื่นๆ อย่าง จาน ชาม ถ้วยกาแฟ ภาชนะดินเผา เป็นต้น

SWOT Analysis

- ย่านอยู่ไม่ไกลจากบริเวณเมืองใหม่สุโขทัย ซึ่งเป็นย่านพาณิชย์กรรมของเมือง
- สุโขทัยได้รับรองเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโกเมื่อปี 2562 คณะทำงานขับเคลื่อนได้มีการรวมกลุ่มและผ่านการทำงานร่วมกันมาแล้ว จึงมีการประสานและขับเคลื่อนที่รวดเร็ว
- มีช่างหัตถกรรมจำนวนมากในพื้นที่และมีความหลากหลายของงานหัตถกรรม
- ในย่านมีนักสร้างสรรค์ที่สามารถต่อยอดประยุกต์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรมและหัตถกรรมได้

จุดเด่น
S
Strength

- นักสร้างสรรค์ยังไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือในโครงการพัฒนาย่านสร้างสรรค์
- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นแหล่งโบราณคดี ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคนมากเท่าใดนัก
- พื้นที่อยู่ในอุทยานประวัติศาสตร์ไม่สามารถซื้อขายได้ ทำให้มีคนอื่นเข้าไปตั้งถิ่นฐานค่อนข้างยาก
- ขาดการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนย่าน
 - ยังไม่มีแหล่งบ่มเพาะเรื่องหัตถกรรมที่เข้าถึงได้สำหรับทุกคน

จุดอ่อน

W
Weakness

- เมืองมีฐานเศรษฐกิจเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีโอกาสงานและวิธีสร้างรายได้ให้กับคนรุ่นใหม่ จึงไม่ดึงดูดใจที่จะกลับมาพัฒนาเมืองต่อไป
- ปัญหาความเห็นต่างของผู้พัฒนาที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยม เป็นอุปสรรคในการพัฒนาโครงการต่างๆ
- แหล่งบ่มเพาะมีเป้าหมายหลักเพื่อการท่องเที่ยว ยังไม่มีแผนการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาฝีมือของช่างในพื้นที่
- งานหัตถกรรม เช่น สังคโลก ยังไม่เป็นที่รู้จักและยังไม่ใช่ที่ต้องการของตลาดโลก รวมถึงยังไม่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตประจำวันของคนทั่วไป

อุปสรรค
T
Threats

โอกาส
O
Opportunities

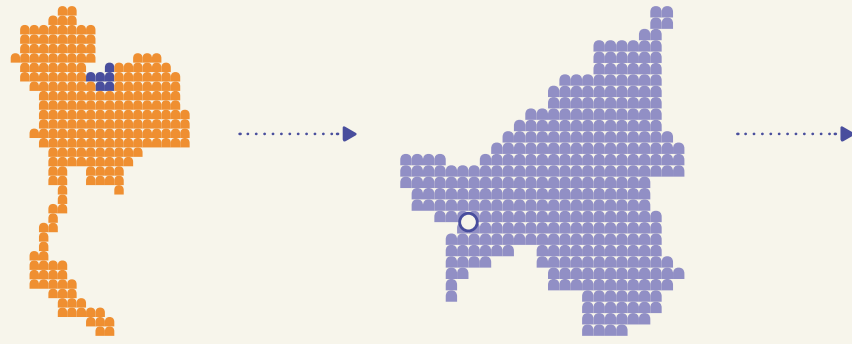
- เมืองมีต้นทุนเดิมที่ดี มีศักยภาพในการพัฒนาได้ยั่งยืนหากมีการตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน สร้างการเชื่อมต่อของเมืองและย่านเพิ่มโอกาสในการรื้อฟื้นเศรษฐกิจของเมืองให้กลับมาใหม่ได้
- มีตัวอย่างของเอกชนที่เปิดพื้นที่ตัวเองให้เป็นแหล่งบ่มเพาะในพื้นที่
- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปอยู่แล้ว มีศักยภาพในการต่อยอดประชาสัมพันธ์ได้ไม่ยาก
- เครื่องสังคโลกมีเอกลักษณ์โดดเด่นและมีศักยภาพในการต่อยอดได้

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: Facebook page Sukhothai Art Craft & Beyond

- 1 หัตถกรรมในพื้นที่ไม่ถูกพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ที่ตอบรับกับความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มใหม่ ผู้ผลิตยังเลือกรูปแบบเดิม ไม่มีความเข้าใจในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เข้าไปพัฒนาผลงาน สามารถเริ่มต้นจากการให้ชุดข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องแน่นอน แก่กลุ่มคนผู้ผลิตหัตถกรรม อบรมการฝึกฝีมืองานหัตถศิลป์ และเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาต่อยอดผลิตภัณฑ์
- 2 จังหวัดกำลังเผชิญกับภาวะเมืองหดตัว ด้วยจำนวนประชากรในพื้นที่ลดลง เนื่องจากอัตราการเกิดน้อยลง มีกลุ่มผู้สูงวัย คนรุ่นใหม่ที่ออกไปศึกษาต่อต่างพื้นที่ไม่กลับมาทำงานในท้องถิ่น
- 3 การผลักดันให้เป็นย่านสร้างสรรค์นั้นจำเป็นต้องมีองค์ประกอบด้านอื่นนอกเหนือจากการท่องเที่ยว หน่วยงานต่างๆ จำเป็นต้องให้ความรู้ให้ถูกต้องและพัฒนาให้ถูกจุดเพื่อความยั่งยืน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาฝีมือหัตถกรรมและความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเพิ่มช่างฝีมือหัตถกรรม
- 4 ควรนำสินทรัพย์อื่นๆ หรืออุตสาหกรรมอื่นๆ ที่โดดเด่นของจังหวัด เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์มาพัฒนาร่วมกับงานหัตถกรรม เพื่อสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ให้กับเมือง เช่น Sukhothai Craft Capital & Well Being
- 5 ด้วยบริบทของเมืองสุโขทัยที่มีการกระจายตัวของคนและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันอยู่ในหลายย่าน การพัฒนาจึงควรรวมคนและสินทรัพย์จากหลายๆ ย่านเข้าร่วมด้วย เพื่อให้เกิดการบูรณาการการพัฒนาที่ครบวงจรทั้งจังหวัดอย่างยั่งยืน

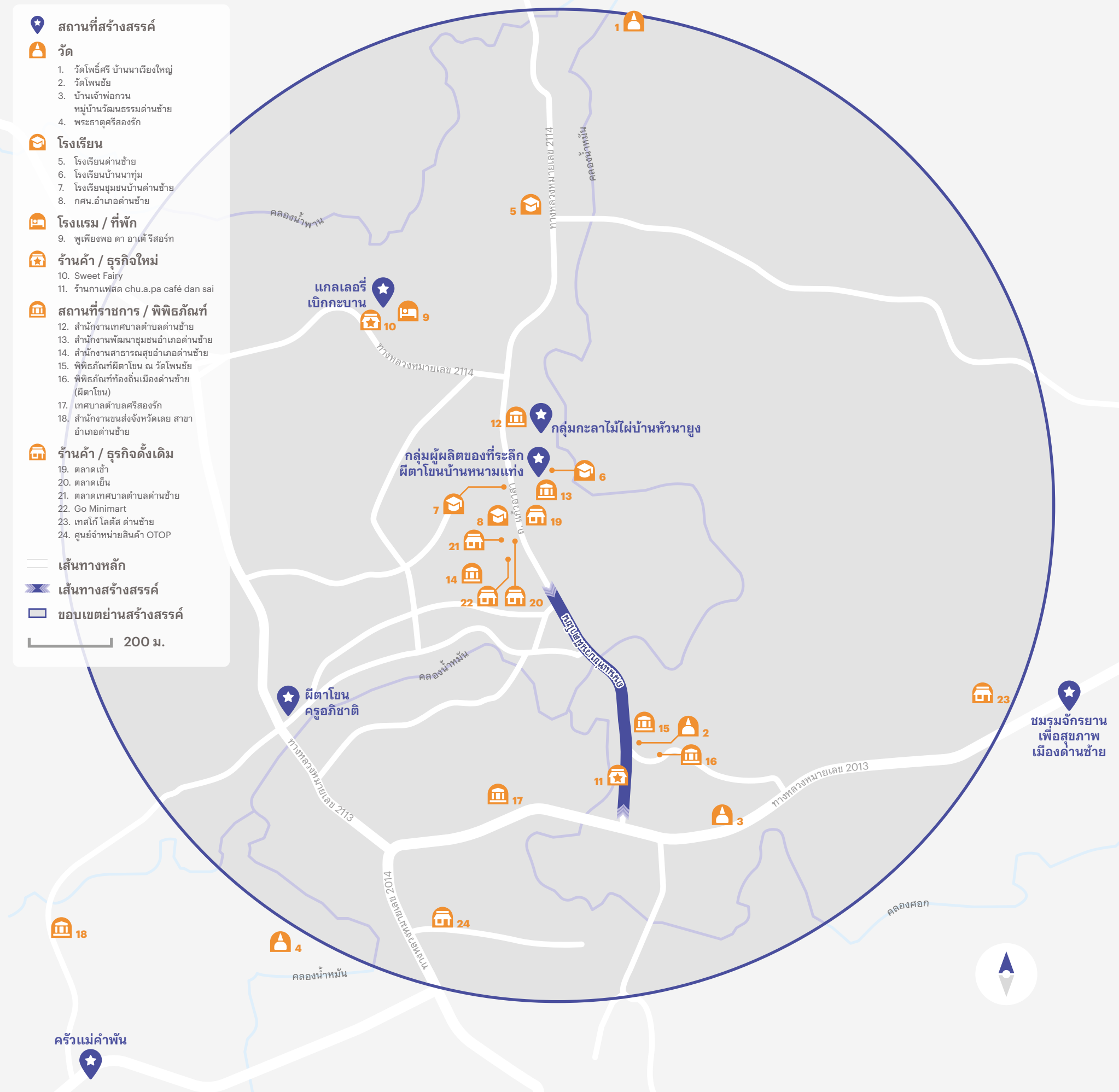
06

เลย

ย่านบ้านเดิน - บ้านด่านซ้าย

เลย จังหวัดที่เต็มไปด้วยเรื่องราวของการละเล่นที่มีชื่อเสียงในระดับโลก อย่างผีตาโขนเป็นจุดขายสำคัญ ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสูงและมีแนวภูเขาโอบล้อม สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการมีภูมิอากาศเย็นสบาย โดดเด่นด้วยประเพณีที่ปฏิบัติกันมาช้านาน ได้รับการเสนอให้เป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หนึ่งในจังหวัดที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กำหนดให้เป็น 1 ใน 9 เมืองที่มีศักยภาพแห่งการท่องเที่ยว โดยพื้นที่ **ย่านบ้านเดินและบ้านด่านซ้าย** เปรียบเหมือนพื้นที่สำคัญของจังหวัด เพราะเต็มไปด้วยประเพณี ศาสนา และประวัติศาสตร์ ทั้งพระธาตุศรีสองรักและประเพณีบุญหลวงการเล่นผีตาโขน รวมถึงเป็นแหล่งพื้นที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมเหตุสมผล ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

 ภาครัฐ - ส่วนกลาง - เทศบาลนครเลย สำนักงานจังหวัดเลย อำเภอด่านซ้าย - โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย - ภาครัฐอื่นๆ - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) - สำนักงานพัฒนาชุมชน	 ภาคประชาชน เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 ภาคเอกชน - พุดผิง ดา อาเต รีสอร์ท - หอการค้าจังหวัดเลย - กลุ่มหน้ากาผีตาโขน ผู้ใหญ่วุฒิ - เครือข่ายผู้ประกอบการ	
 ภาคการศึกษา - ประถมศึกษาเลย เขต 3 - โรงเรียนศรีสองรักวิทยา - การศึกษานอกระบบ - มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	 ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านที่มีประเพณีวัฒนธรรมที่เก่าแก่และโดดเด่นแห่งหนึ่งของประเทศ ที่ตั้งเมืองขนาดเล็กล้อมด้วยภูเขาและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งนี้ เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านความเชื่อทางประเพณี ศาสนา และประวัติศาสตร์ พระธาตุศรีสองรักและประเพณีบุญหลวงการละเล่นผีตาโขน ตอบโจทย์อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ 3 สาขาดังนี้

อาหาร

บ้านด่านซ้ายขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยการเกษตร มีจุดเด่นอยู่ที่น้ำผักสะทอน หนึ่งในภูมิปัญญาน้ำปรุงรสที่เป็นเอกลักษณ์ ตอบโจทย์ความสร้างสรรค์ด้านอาหาร พื้นที่มีศักยภาพทางภูมิศาสตร์และมีผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นเอกลักษณ์ ต่อยอด แปรรูป ปรุงอาหาร และรังสรรค์เป็นเมนูอาหารที่น่าสนใจ มีโอกาสที่จะส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าเชิงการเกษตร พร้อมต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ประจำพื้นที่และเมนูที่มีรสชาติอาหารที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

เนื่องจากพื้นที่มีภูมิปัญญาการประดิษฐ์หน้ากาผีตาโขนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งยังมีการรวมตัวของชาวบ้านและผู้ประกอบการที่มีความรู้ความเข้าใจด้านศิลปะและการทำสื่อโฆษณาจึงมีโอกาสนะและต่อยอดการประดิษฐ์หน้ากาผีตาโขนแบบร่วมสมัยได้ในอนาคตให้ทันสมัยมากขึ้น อย่างเช่นการเปลี่ยนวัสดุเป็นเซรามิกผีตาโขนโดยครูอภิชาติ คำเกษม ผสมผสานเทคนิคการทำเซรามิกลำปาง เน้นความคงทนและใช้งานได้จริง

ศิลปะการแสดง

เทศกาลที่ส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยเศรษฐกิจรองอย่างการท่องเที่ยวขับเคลื่อนด้วยงานบุญประเพณีใหญ่ที่เรียกว่า งานบุญหลวงหรืองานบุญพระเวศ การละเล่นที่เป็นประเพณีทุกปี มีการแต่งกายคล้ายผีและสวมหน้ากากที่เป็นเอกลักษณ์ ผลิภัณฑ์ที่สำคัญคือ หน้ากาผีตาโขน ประเพณีนี้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของคนในชุมชนหลากหลายภาคส่วน รวมจำนวนคนทั้งสิ้นกว่า 500 คน เพื่ออนุรักษ์และสร้างสรรค์การทำหน้ากาผีตาโขน

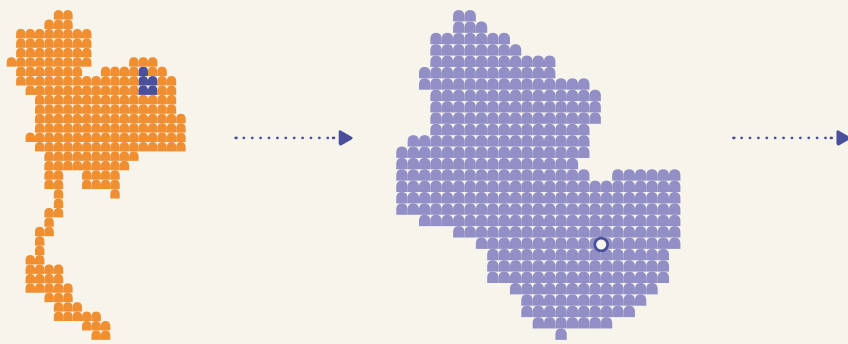
SWOT Analysis

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

- 1 **พัฒนาและให้ความรู้กับบุคลากรภาครัฐในท้องถิ่นทุกภาคส่วน** เพื่อเข้าใจถึงกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และรูปแบบกระบวนการคิด การทำงานที่จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ใหม่ๆ ขยายโอกาสทางเศรษฐกิจจากงานประเพณีท้องถิ่น
- 2 **สร้างรูปแบบกิจกรรมเชิงเรียนรู้วิถีชีวิต** ในช่วงก่อนงาน ระหว่างงาน และหลังงาน เพื่อขยายการใช้เวลาในย่านให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติให้นานขึ้น อย่างมีคุณค่า สอดคล้องไปกับการใช้ศักยภาพทางภูมิศาสตร์และอาชีพการเกษตรในท้องถิ่นให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงสร้างศักยภาพในการเป็นเมืองทางผ่าน เวะพักที่สามารถสร้างรายได้
- 3 **สนับสนุนและผลักดันให้เกิดการต่อยอดของผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่น** ในด้านการแปรรูป การขยาย การเก็บรักษา การสร้างมาตรฐาน เพื่อสร้างรูปแบบสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถส่งออกขายนอกจังหวัดหรือเป็นของฝากให้กับนักท่องเที่ยวได้ เช่น แก้วมังกร ผักสะทอน
- 4 **สนับสนุนการให้ทุนหรือรางวัล** สำหรับกลุ่มเยาวชน คนรุ่นใหม่ กลุ่มศิลปิน นักออกแบบ ในการแต่งกายร่วมประเพณีผีตาโขน รวมถึงเปิดโอกาสให้เกิดความหลากหลายด้านศิลปะ ในการจัดทำหน้ากาก เขียนลวดลายที่มีความร่วมสมัย ภายใต้แก่นความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อสืบทอดประเพณีอย่างยั่งยืน

07

สกลนคร

ย่านเมืองเก่าสกลนคร

ไม่ว่าจะเป็นสักการะพระธาตุเชิงชุม งานประเพณีออกพรรษาแห่ปราสาทผึ้ง และแข่งขันเรือยาว กิจกรรมอยู่อาบุญ หรือผ้าฮ่อมงคลธรรมชาติ ภาพจำที่แต่ละคนมีหรือคุ้นเคยกับสกลนครในมุมไหนก็ตาม ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนผสมที่สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของเมืองสกล โดยพื้นที่ย่านเมืองเก่าสกลนคร ได้รับเลือกเป็นย่านต้นแบบ ลักษณะพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์เป็นแอ่ง มี “หนองหาร” เป็นพื้นที่เมืองเก่าติดหนองน้ำและเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการสร้างเมืองในรูปแบบคูเมืองและกำแพงเมืองล้อมรอบย่านพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัย มีลักษณะกายภาพของอาคารที่สร้างตามหลัก “คุ้มบ้าน คุ้มวัด” ซึ่งหมายถึงการตั้งถิ่นฐานของบ้านเรือนรอบวัด ภายในพื้นที่ย่านมีโครงสร้างพื้นฐานและถนนรองรับในลักษณะรูปแบบตาราง ขยายการตั้งถิ่นฐานจากเมืองฝั่งตะวันออกใกล้พระธาตุเชิงชุมไปจนถึงฝั่งตะวันตก

เกณฑ์และกรอบวัด

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านเมืองเก่าสกลนครเป็นย่านที่มีความหลากหลาย กลุ่มคนในพื้นที่มีความเข้มแข็ง มีความคิดสร้างสรรค์ มีการรวมตัวกันในหลายระดับ ทั้งกลุ่มคนสร้างสรรค์ ชุมชน ภาคเอกชน จังหวัดสกลนครโดดเด่นด้วยต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างมากคือการมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับ GI ทั้งหมด 5 รายการ ได้แก่ ผ้าครามธรรมชาติ สกลนคร เนื้อโคขุนข้าวฮาง น้ำหมักเฒ่า และหมากเฒ่า

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

แฟชั่น

เนื่องจากจังหวัดสกลนครมีครามเป็นสินทรัพย์ที่โดดเด่น ซึ่งได้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ภายในบริเวณพื้นเมืองเก่ายังมีแหล่งจำหน่ายผ้าครามที่สำคัญ เช่น ถนนผ้าคราม ร้านค้าปลีกรายย่อย และร้าน Mann Craft นอกจากนี้ยังมีโอกาสส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในประเภทงานหัตถกรรมและแฟชั่น เพื่อผลักดันให้เกิดนวัตกรรมใหม่และพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์เดิมให้มีความเป็นเอกลักษณ์ตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งานในปัจจุบัน

อาหาร

สกลนครมีต้นทุนทางด้านวัตถุดิบอาหารที่โดดเด่น เช่น เนื้อโพนยางคำ หมากเฒ่า น้ำหมักเฒ่า ข้าวฮางล้วนเป็นวัตถุดิบที่ได้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แม้พื้นที่ย่านเมืองเก่าจะไม่ได้เป็นแหล่งเพาะปลูกโดยตรงแต่ก็เป็นตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าที่สำคัญของจังหวัด ภายในพื้นที่ยังมีบุคคลหลากหลายสัญชาติที่มีความสามารถในการแปรรูปวัตถุดิบอาหารเป็นเมนูได้อย่างสร้างสรรค์

ทัศนศิลป์

พื้นที่ย่านเมืองเก่าสกลนครมีประเพณีการแห่ปราสาทผึ้งเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์มาอย่างยาวนานและมีศักยภาพในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจภายในพื้นที่ มีช่างฝีมือท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญในการประดิษฐ์งานปราสาทผึ้งแบบดั้งเดิม ดังนั้นการสนับสนุนประเพณีและการออกแบบจัดทำปราสาทผึ้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการอนุรักษ์และต่อยอดศิลปวัฒนธรรมให้มีรูปแบบที่มีความหลากหลายและร่วมสมัย

SWOT Analysis

- เป็นแหล่งเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพหลักของจังหวัด
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัฒนธรรมและธรรมชาติที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้
- มีเอกลักษณ์การวางผังเมืองในรูปแบบตารางที่มีที่มาจากการวางตามที่อยู่ของ “โฮงเจ้าเมือง”
- มีวัดอุบลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ถึง 5 อย่าง ได้แก่ ผ้าครามโคขุน หมากเม่า น้ำหมากเม่า ข้าวฮาง
- มีการกระจุกตัวของผู้ประกอบการจำหน่ายผ้าคราม (ร้านค้ารายย่อยและการจัดถนนผ้าคราม)
- มีการรวมกลุ่มคนรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาต่อยอดงานสร้างสรรค์ในพื้นที่

จุดเด่น
S
Strength

- เป็นพื้นที่เมืองรองที่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้ามายังพื้นที่ค่อนข้างสูง
- หน่วยงานภาครัฐยังขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
- การคมนาคมภายในย่านและจังหวัดยังขาดความสะดวกด้านการบริการระบบขนส่งสาธารณะให้กับคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว
- ผลิตภัณฑ์ผ้าครามในพื้นที่ยังขาดความหลากหลาย และขาดอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันแต่ละร้าน ส่วนใหญ่รับมาขายไป

จุดอ่อน
W
Weakness

- ขาดความเข้าใจและกลไกในการพัฒนาจากภาครัฐ และการสื่อสารเชื่อมโยงความต้องการของทุกภาคส่วน
- ไม่มีพื้นที่และการเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากคนรุ่นใหม่ในพื้นที่
- ขาดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอัตลักษณ์จากภาครัฐทำให้ชุมชนไม่สามารถต่อยอดเลี้ยงชีพได้อย่างยั่งยืน โดยรัฐเน้นลงทุนกับโครงการทางกายภาพมากกว่า
- ย่านเปรียบเสมือนพื้นที่ปลายน้ำที่มีการพึ่งพาต้นทุนทางวัตถุดิบจากอำเภอเมืองอื่นๆ ทำให้มีอุปสรรคด้านการต่อยอดผลิตภัณฑ์

อุปสรรค
T
Threats

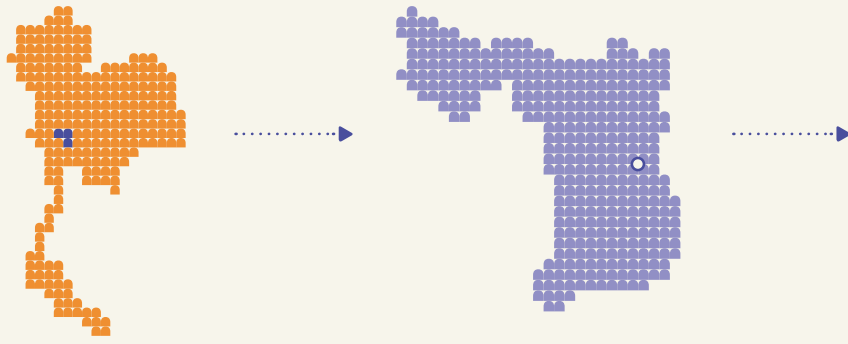
โอกาส
O
Opportunities

- โอกาสการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้วิถีชีวิตภูมิปัญญาอาชีพ และวัฒนธรรม ในเส้นทางที่เชื่อมโยงจากพื้นที่ในเมืองและนอกเมือง
- โอกาสในการพัฒนาและสร้างเครือข่ายชุมชนเชิงออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และส่งเสริมเศรษฐกิจร่วมกันจากแนวโน้มการพัฒนาด้านเทคโนโลยี
- โอกาสในพัฒนารูปแบบการคมนาคมแบบ Zero Carbon ผ่านระบบการเดินทางแบบดั้งเดิมในพื้นที่

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

- 1 **ส่งเสริมรูปแบบกิจกรรมและเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ** ใช้ต้นทุนเดิมในพื้นที่สู่การต่อยอดด้วยความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมเครือข่ายบุคคลสร้างสรรค์ให้มีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น ให้คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมกับประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง พัฒนาสินค้าผ้าครามด้วยการเพิ่มอัตลักษณ์ให้ตรงกลุ่มเป้าหมายด้วยการออกแบบจากต้นทาง สนับสนุนหรือต่อยอด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจอาหารจากวัตถุดิบและการปรุงอาหารที่โดดเด่นจากคนในพื้นที่ผ่านการพัฒนาสินค้า GI ด้านอาหาร
- 2 **ย่านเมืองเก่ามีการรวมตัวของผู้ประกอบการด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์และกลุ่มผู้ขับเคลื่อนด้านกิจกรรมสร้างสรรค์อาศัยอยู่ในพื้นที่** กลุ่มคนเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ขับเคลื่อน เป็นผู้เชื่อมโยง และเป็นตัวอย่างสำคัญให้กับการพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สามารถเชื่อมต่อกับความคิดของคนรุ่นใหม่กับรูปแบบดั้งเดิม ทำให้เกิดการพัฒนาลิขสิทธิ์และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อยอดออกมาได้อย่างมีเอกลักษณ์ และมีความยั่งยืน
- 3 **หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถทำหน้าที่เป็นคนกลางในการรวบรวมและดูแล** เพื่อส่งเสริมกิจกรรมและการสร้างรายได้ของเครือข่ายผู้ประกอบการ สร้างกิจกรรมหรือแพลตฟอร์มที่มีคนดูแลกลางในการส่งเสริมธุรกิจให้กับคนในพื้นที่ ทั้งชั่วคราวและถาวร ในรูปแบบ Creative Marketing
- 4 **ส่งเสริมศักยภาพของย่านด้วยการพัฒนาพื้นที่สาธารณะ** ให้มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตโดยรวมของคนในพื้นที่ย่าน ด้วยกระบวนการรับฟังความต้องการอย่างมีส่วนร่วม เช่น พื้นที่ริมหนองหาร แลนด์มาร์คเดิม พิพิธภัณฑ์ และพื้นที่สาธารณะอื่นๆ ในตัวเมือง
- 5 **ส่งเสริมความสามารถในการรักษาอัตลักษณ์สำคัญของพื้นที่** ทั้งด้านสถาปัตยกรรมอาคารเก่าและภูมิปัญญาดั้งเดิม จากกลุ่มคนพื้นถิ่น รวมถึงเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัดสกลนคร เช่น รายได้จากนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ นักลงทุน เป็นต้น

08

สุพรรณบุรี

ย่านโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก

Credit: ภาพถ่าย: Facebook page วิทยาลัยนาฏศิลป์
สุพรรณบุรี

เมื่อพูดถึงสุพรรณบุรี หลายคนอาจนึกถึงสำเนียง 'เหน่อสุพรรณ' อันเป็นเอกลักษณ์ สำเนียงที่บ่งชี้ประวัติศาสตร์ตามลุ่มแม่น้ำโขง จังหวัดนี้ยังมีทั้งอุทยานแห่งชาติ บึงน้ำขนาดใหญ่ และที่สำคัญคือการเป็นต้นกำเนิดดนตรีพื้นบ้านอย่าง "อีแซว" ที่พลัดถิ่นให้สุพรรณบุรีเป็นจังหวัดแห่งครุเพลง ราชรา - ราชินีนี้ครองจำนวนมากตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งยังมีดนตรีที่มีเอกลักษณ์ตามแต่ละชาติพันธุ์ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ทั่วจังหวัด ย่านโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตกอันเป็นที่ตั้งของโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก จึงเหมาะสมในการได้รับเลือกเป็นย่านต้นแบบที่สะท้อนให้เห็นถึงสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

สุพรรณบุรี-อนันต์

ถนนบางบัวทอง-สุพรรณบุรี

เกณฑ์และกรอบวัด

มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน

1 2 3 4 5

มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน

1 2 3 4 5

มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

1 2 3 4 5

มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ

1 2 3 4 5

มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่

1 2 3 4 5

มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่

1 2 3 4 5

มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ

1 2 3 4 5

มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม

1 2 3 4 5

มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้

1 2 3 4 5

มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์

1 2 3 4 5

มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์

1 2 3 4 5

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ภาครัฐ

- ส่วนกลาง
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
 - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
 - เทศบาลเมือง
 - อบต.รั้วใหญ่
- ภาครัฐอื่นๆ
 - สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง อพท. 7 สังกัดองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
 - สำนักศิลปากรที่ 2

ภาคการศึกษา

- วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี
- โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
- คณะดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคประชาชน

- สมาคมวิทยุกระจายเสียง
- สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี
- หอการค้าจังหวัดสุพรรณบุรี

ภาคเอกชน

- สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี
- หอการค้าจังหวัดสุพรรณบุรี
- สภาวัฒนธรรมจังหวัด
- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด

ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

- สมาคมศิลปินดนตรีสุพรรณบุรีร่วมใจ
- เครือข่ายนักดนตรีในอำเภอต่างๆ
- เครือข่ายนักแต่งเพลง

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

สุพรรณบุรีมีเป้าหมายที่จะสมัครเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ขององค์การยูเนสโก จึงมีการเตรียมพร้อมในหลายมิติโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ ร่วมกันผลักดันความคิดสร้างสรรค์และสร้างจุดเด่นที่สุดให้กับจังหวัด

Credit ภาพถ่าย: www.gotoknow.org

ดนตรี

สุพรรณบุรีมีความโดดเด่นในดนตรีพื้นบ้านและเพลงไทยสากล เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง เพลงเพื่อชีวิต มีสินทรัพย์สำคัญที่สุดของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ด้านดนตรี คือ ผู้สร้างสรรค์ด้านดนตรี ชาวสุพรรณเองมีความคุ้นชินกับดนตรีในวิถีชีวิต แม้จะมีดนตรีบางประเภทอาจจะถูกกลืนเลือนหายไปบ้างตามกาลเวลา อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ด้านดนตรีในสุพรรณบุรีก็ถือว่ามีความศักยภาพสูงในการพัฒนาไปสู่การเป็นย่านและเมืองสร้างสรรค์ด้านดนตรี สามารถนำเอาความคิดสร้างสรรค์มาร่วมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและช่วยอุตสาหกรรมให้ปรับตัวเข้ากับบริบทปัจจุบัน ตอบรับกับความต้องการของตลาด และสอดคล้องทิศทางของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

SWOT Analysis

- มีโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตกเป็นพื้นที่เป้าหมายในการเป็นศูนย์กลางการแสดงงานนาฏศิลป์ของภูมิภาค
- รายได้หลักที่เกิดจากเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของย่าน เกิดจากภาคการศึกษาของวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
- พื้นที่ในย่านสามารถเดินถึงกันได้
- มีการรวมกลุ่มนักดนตรีท้องถิ่นในพื้นที่
- มีกิจกรรมที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมดนตรีทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เช่น แหล่งผลิตเครื่องดนตรี บ่มเพาะ รับจ้างแสดงดนตรี

จุดเด่น
S
Strength

จุดอ่อน
W
Weakness

อุปสรรค
T
Threats

โอกาส
O
Opportunities

- ภาวะเมืองหด เนื่องจากเมืองมีฐานเศรษฐกิจด้านเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีโอกาสงานและรายได้ให้กับคนรุ่นใหม่ที่จะกลับมาพัฒนาเมืองต่อไป
- ขาดพื้นที่จัดแสดงที่เข้าถึงสาธารณชน ทำให้ไม่มีการพัฒนาการแสดง
- พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป เช่น ไม่จ้างวงดนตรีในงานประเพณีต่างๆ อาทิ งานศพ งานแต่ง ทำให้วงดนตรีที่เคยเฟื่องฟูขาดรายได้ไป
- ขาดคนดนตรีรุ่นใหม่ที่จะมาต่อยอดดนตรีพื้นบ้านซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสุพรรณบุรี

- ย่านอยู่ห่างจากบริเวณใจกลางเมือง ทำให้เข้าถึงได้ยาก
- ขาดการรวมกลุ่มของคณะทำงานกันอย่างเป็นระบบและแบ่งหน้าที่ในการทำงานไม่ชัดเจน
- ยังไม่มีผู้ประกอบการด้านดนตรีที่มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์อื่น ที่สามารถพัฒนาต่อยอดสินทรัพย์ดั้งเดิม
- ขนาดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในย่านยังไม่โตมากนัก และยังไม่เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนรอบข้างเท่าที่ควร

- สภาพแวดล้อมเมืองมีต้นทุนเดิมที่ดีมีศักยภาพในการพัฒนา หากมีการตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน และสร้างการเชื่อมต่อของเมืองและย่าน จะมีโอกาสในการรื้อฟื้นเศรษฐกิจของเมืองให้กลับมาใหม่ได้
- การพัฒนาย่านสร้างสรรค์จะเป็นโอกาสการผลักดันให้โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตกเป็นศูนย์กลางของงานดนตรีและนาฏศิลป์ในระดับภูมิภาค
- การผลักดันดนตรีพื้นบ้านค่อนข้างตรงกับพันธกิจของโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก ซึ่งดนตรีพื้นบ้านของสุพรรณบุรี มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน เป็นโอกาสในการสร้างเอกลักษณ์ของตนเองและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: Youtube - Skyline Channel

1

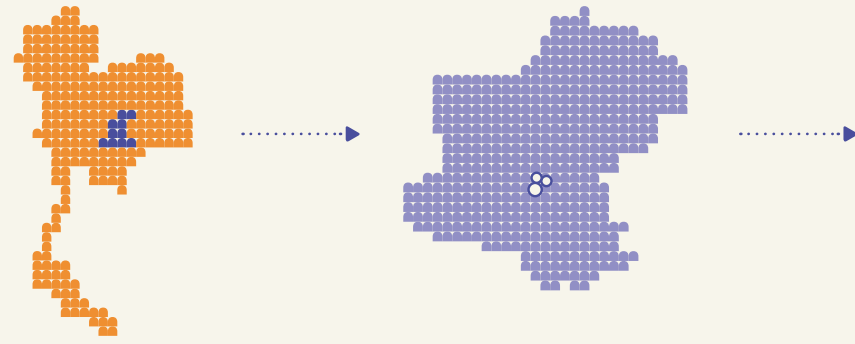
สร้างบรรยากาศของเมืองดนตรี (Music Scene) ให้กับจังหวัดโดยพัฒนาให้ย่านเป็นศูนย์กลางทางดนตรี เพราะหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะทำให้คนรับรู้ว่าสุพรรณบุรีเป็นเมืองแห่งดนตรี คือการมีสถานที่จัดแสดงดนตรีที่เหมาะสม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียบพร้อมสำหรับศิลปิน และกิจกรรมทางดนตรีทุกประเภท รวมถึงการมีพื้นที่ให้นักดนตรีอิสระสามารถเล่นตามจุดต่างๆ ของถนนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นอีกโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับคนในวงการ โดยรัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายร่วมสนับสนุนในช่วงเริ่มต้นได้

2

สร้างการพัฒนาเศรษฐกิจของเมือง พัฒนาภูมิทัศน์ ปรับปรุงคุณภาพถนนสัญจรให้สามารถเดินเท้าได้ โดยเชื่อมต่อระหว่างทางเดินเข้ากับกิจกรรมหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงพัฒนาระบบขนส่งมวลชนภายในเมือง เพื่อเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนาศูนย์เมืองและเศรษฐกิจของเมือง

3

ส่งเสริมการประยุกต์และผสมผสานภูมิปัญญาดนตรีพื้นบ้านเข้ากับศาสตร์สร้างสรรค์อื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาย่านในทุกมิติ และจะทำให้ดนตรีพื้นบ้านสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

09

นครราชสีมา

ย่านบ้านดู่และบ้านจะโป๊ะ

ประตูสู่ภาคอีสาน หรือ “โคราช” มักเป็นตัวเลือกทางการท่องเที่ยวลำดับต้นๆ ด้วยระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวมากมาย และอำเภอปักธงชัยมักจะเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญ สำหรับต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดนี้คือ ย่านบ้านดู่และบ้านจะโป๊ะ ในส่วนของชุมชนบ้านดู่เป็นชุมชนลาวเวียงจันทน์ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน และมีความสัมพันธ์ร่วมกับในพื้นที่ ส่วนชุมชนบ้านธงชัย (จะโป๊ะ) เป็นชุมชนคนลาวที่อพยพมา ชาวบ้านเหล่านี้นิยมปลูกมะพร้าว เมื่อถึงงานบุญต่างๆ คนในพื้นที่จะพากันปอกมะพร้าวทำขนม เมื่อผ่าซีกกะลาจะเกิดเสียงดังโป๊ะ โปะ โปะ จึงเป็นที่มาของชื่อ ชุมชนนี้โดดเด่นด้วยศิลปวัฒนธรรมของมอญ มรดกวัฒนธรรมถูกสืบทอดและได้รับการประยุกต์อย่างสร้างสรรค์ สามารถเป็นต้นทุนสำคัญในการต่อยอดเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

บ้านปักธงชัย (จะโป๊ะ)

สถานที่สร้างสรรค์

โรงเรียน

1. โรงเรียนปักธงชัยประชานิรมิต
2. โรงเรียนหนองชุมแสงศรีทศการ
3. โรงเรียนปักธงชัยชุมชนะวันวิทยาคาร
4. โรงเรียนบ้านดู่

ร้านค้า / ธุรกิจใหม่

5. ร้านไวท์เฮาส์ ปักธงชัย
6. TAVA CAFE

สถานที่ราชการ / พิพิธภัณฑ์

7. ที่ว่าการอำเภอปักธงชัย
8. พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม
9. พิพิธภัณฑ์ชุมชน
10. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองปัก
11. เทศบาลบ้านดู่
12. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดโพธิ์ศรี
13. ศูนย์วัฒนธรรมผ้าไหมปักธงชัย
14. ศูนย์ไหมนครชัยบุรินทร์

ร้านค้า / ธุรกิจดั้งเดิม

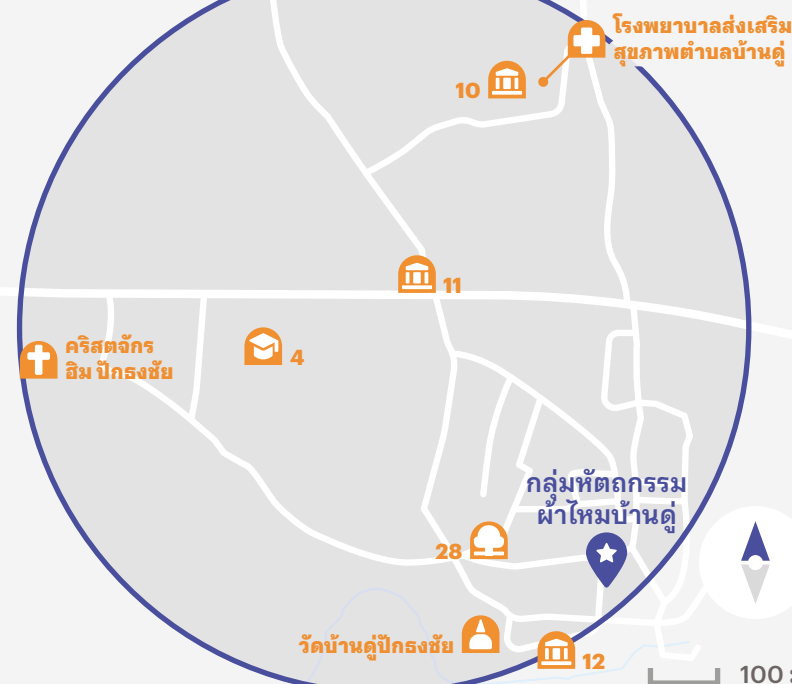
15. ร้านศรีไหมไทย
16. ร้านนวลจันทร์ไหมไทย
17. เทสโก้ โลตัส ตลาด ปักธงชัย
18. เสน่ห์ไหมไทย
19. เครื่องไหมไทย
20. ผัสดองไหมไทย
21. เลลียไหมไทย
22. รัชตะไหมไทย
23. ร้านแก้วไหมไทย

พื้นที่สีเขียว / พื้นที่สาธารณะ

24. สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ
25. อาคารกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อ.ปักธงชัย
26. ลานสาธารณะที่ว่าการอำเภอปักธงชัย
27. ลานวัฒนธรรมด้านจะโป๊ะ
28. ศาลาอเนกประสงค์

เส้นทางหลัก

ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

บ้านดู่

นครชัยบุรินทร์

P'house
อพาร์ทเม้น

100 ม.

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน 1 2 3 4 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ 1 2 3 4 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม 1 2 3 4 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ 1 2 3 4 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ 1 2 3 4 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ 1 2 3 4 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ 1 2 3 4 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ 1 2 3 4 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 1 2 3 4 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

-
ภาครัฐ
 - ส่วนกลาง
 - เทศบาลนครนครราชสีมา
 - งานยุทธศาสตร์จังหวัด
 - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - การท่องเที่ยวและกีฬา
 - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
 - สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
-
ภาคการศึกษา
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

-
ภาคประชาชน
 - กลุ่มแม่บ้านในหมู่บ้าน
 - เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - กลุ่มพัฒนาสตรี

-
ภาคเอกชน
 - หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
 - กลุ่มหัตถกรรมผ้าไหมบ้านคู
 - กลุ่มทอผ้าไหมบ้านจะโป๊ะ

-
ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
 - เอือนมัดหมี่

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ในส่วนของชุมชนบ้านคูที่นอกเหนือจากทอผ้าไหมคุณภาพสูงแล้ว ภายในพื้นที่ชุมชนยังได้รับการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมไหมในปีพ.ศ. 2555 เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และได้รับการจัดตั้งเป็นชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในปีพ.ศ. 2561 ส่วนชุมชนบ้านธงชัย (จะโป๊ะ) เปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนได้สัมผัสกับวิถีชุมชน วัฒนธรรมท้องถิ่นในการผลิตผ้าไหมผ่านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้ให้กับกลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการในชุมชน ทั้งสองย่านตอบโจทย์การสร้างสรรคตามหัวข้อดังนี้

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

พื้นที่มีจุดเด่นทางด้านภูมิปัญญาการทอผ้าไหมปักธงชัยที่มีคุณภาพการทอและลวดลายเป็นเอกลักษณ์ที่ควรสืบทอด การประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนในพื้นที่ พื้นที่แห่งนี้ยังมีโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้านของชุมชนบ้านธงชัยให้เป็นหมู่บ้านทอผ้าไหมที่มีความโดดเด่นในการประยุกต์ลวดลายและการใช้สีแบบร่วมสมัย เพื่อเน้นตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ ต่อยอดเทคนิคการย้อมเส้นไหมจากวัสดุธรรมชาติและสร้างลวดลายการทอที่หลากหลาย

แฟชั่น

ภูมิปัญญาการทอผ้าไหมปักธงชัยที่สามารถนำไปต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้าที่ตรงกับความต้องการของคนในยุคสมัยปัจจุบัน ทั้งในและต่างประเทศ มีโอกาสที่จะพัฒนาสินค้าและขยายการประชาสัมพันธ์ชุมชนไปยังกลุ่มลูกค้าใหม่เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนในวงกว้าง ตอบโจทย์ความสร้างสรรค์เรื่องแฟชั่นผ่านโครงการต่างๆ อาทิ การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมตามเทรนด์โลก ออกแบบผ้าไหมมัดหมี่ทอมีสีชมพู ลวดลายร่วมสมัย หรือการมีแบรนด์ร่วมสมัยอย่าง PASSA silkwear เข้ามาต่อยอดเป็นแบรนด์คนรุ่นใหม่ในพื้นที่ เลือกผ้าไหมมัดหมี่แท้จากพื้นที่ปักธงชัย นำมาออกแบบและตัดเย็บให้เป็นเสื้อผ้าที่ทันสมัย

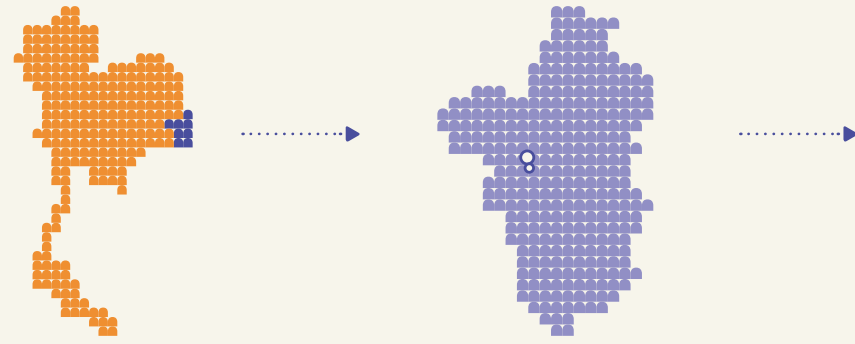
SWOT Analysis

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เข้มแข็ง เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมผ้าไหมในท้องถิ่น** ทั้งด้านพื้นที่การค้าและการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก เริ่มจากส่งเสริมบุคคลในท้องถิ่นและสร้างวิธีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น (การทอผ้าไหม) ในรูปแบบร่วมสมัย เพื่อให้สามารถดึงดูดและเอื้อให้คนรุ่นใหม่ได้เห็นถึงคุณค่าและสร้างโอกาสในการแสดงศักยภาพมากขึ้น เช่น รูปแบบกิจกรรม หรือแพลตฟอร์มที่มีคนดูแลกเปลี่ยนในการส่งเสริมการขายสินค้าให้กับคนในพื้นที่ ทั้งชั่วคราวและถาวร (Creative marketing)
- สร้างเครือข่ายและองค์ความรู้ให้กับบุคลากรในพื้นที่** ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายกลุ่มคนหรือผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในการสืบทอดภูมิปัญญาตั้งแต่ต้นน้ำ (การปลูก) กลางน้ำ (การผลิตและแปรรูป) ปลายน้ำ (การขาย) อย่างครบวงจร เพื่อกระจายการสร้างโอกาสให้เกิดธุรกิจสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างยั่งยืน ยกระดับบุคคลและอาชีพในท้องถิ่นให้เป็นระดับสากล สนับสนุนให้ความรู้ในการจดลิขสิทธิ์ขึ้นทะเบียนสินค้ารวมถึงจัดทำนิตยสาร พินิจภัณฑ์เพื่อเก็บบันทึกเรื่องราวภูมิปัญญาให้สืบเนื่องต่อไป
- ทำให้ทั้งสองชุมชนเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ได้จำเป็นต้องพัฒนาการเข้าถึงย่านให้สะดวกมากขึ้น** ทั้งระบบขนส่งการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวและการเยี่ยมชม รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมในหมู่บ้านที่สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนและกิจกรรมขยายเวลาการอยู่ในย่านให้นานขึ้นอีกด้วย

10

อุบลราชธานี

ย่านเมืองเก่า ฝั่งอำเภอเมือง
และอำเภวารินชำราบ

Credit ภาพถ่าย: คุณ artswagens สมาชิก pantip.com

อุบลราชธานี จังหวัดที่อร่อยทั้งของกินชื่อดังอย่างกล้วยจิ้ม ม่วนทั้งประเพณีแข่งเรือยาวหรือบุญบั้งไฟ และมีสไตล์ด้วยงานฝีมือตั้งแต่ผ้าทอจนถึงเสื้อและของแต่งบ้านทำมือ จังหวัดสำคัญของภาคอีสานที่รุ่มรวยไปด้วยต้นทุนทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เพียบพร้อม ทำให้ต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดนี้มีถึงสองพื้นที่คือ ย่านเมืองเก่า ฝั่งอำเภอเมืองและอำเภวารินชำราบ ในส่วนอำเภอเมืองอุบลราชธานี บริเวณย่านเมืองเก่าอยู่ติดกับแม่น้ำมูล มีที่อยู่อาศัยและร้านค้ามาตั้งแต่สมัยเก่าก่อน ส่วนฝั่งเมืองเก่าวารินชำราบเดิมชื่อ “บ้านค่าน้ำแซบ” เพราะมีลำธารชื่อลำค่าน้ำแซบไหลผ่าน ทำให้พื้นที่บริเวณนี้เกิดความอุดมสมบูรณ์

สถานที่สร้างสรรค์

1. ศาลหลักเมืองอุบลราชธานี
2. วัดศรีอุบลรัตนาราม
3. วัดกลาง
4. ศาลเจ้าพุทธองค์
5. วัดหลวง อุบลราชธานี

6. โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

7. The Ratchathani

8. สำนักงานเทศบาลนครอุบลราชธานี
9. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี
10. ที่ทำการไปรษณีย์อุบลราชธานี
11. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองอุบลราชธานี
12. ห้องสมุดประชาชน
13. สนามกีฬาฟุตซอลอุบลราชธานี
14. ไปรษณีย์ไทยสาขาวารินชำราบ

15. ถนนคนเดินทุ่งศรีเมือง
16. ตลาดใต้ทุ่งศรีเมือง
17. ร้านอาหารเจียวกี้
18. ป๊อมน้ำมัน Shell
19. ตลาดใหญ่

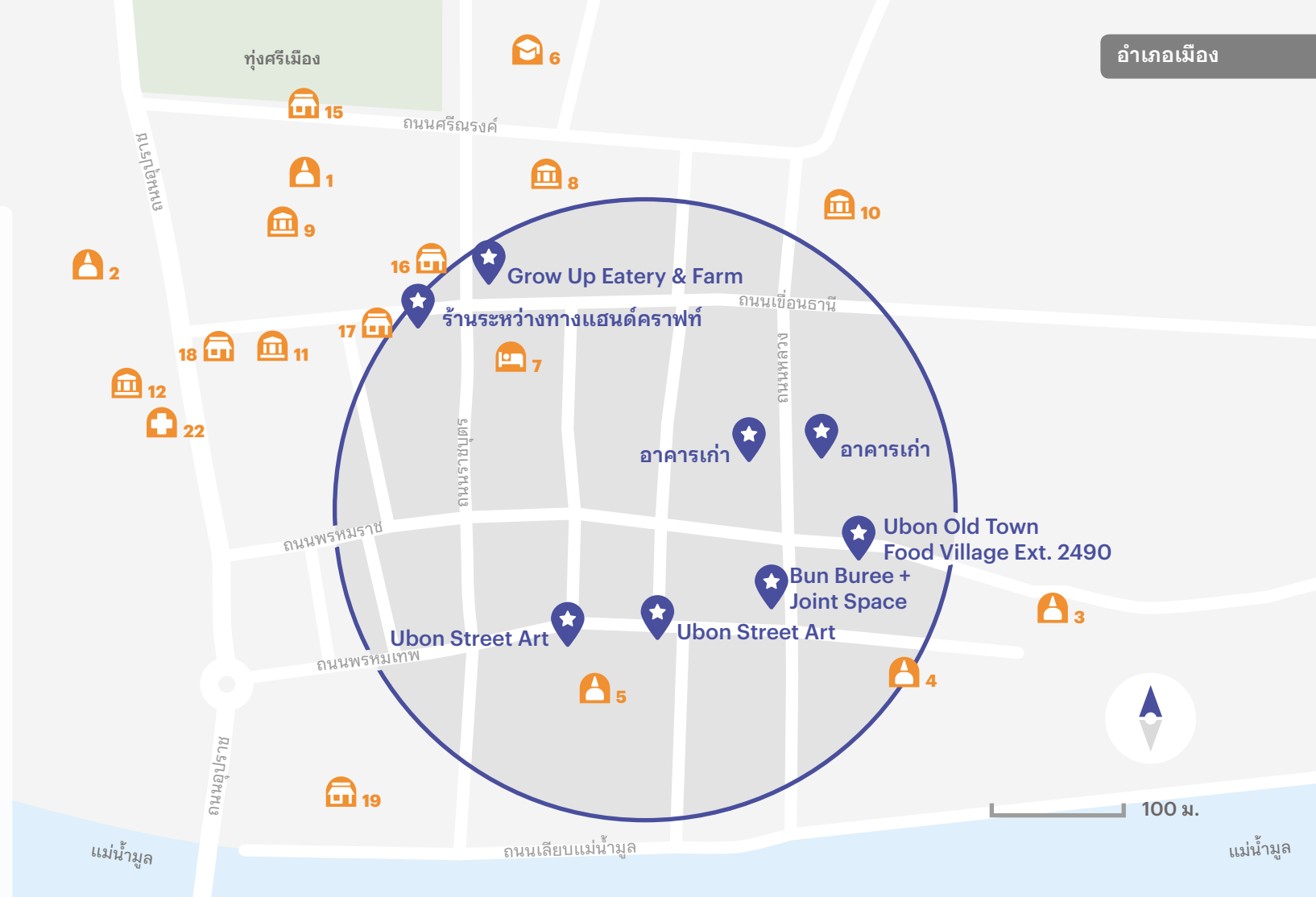
20. สนามกีฬาฟุตซอลเทศบาลเมืองวารินชำราบ
21. สวนสาธารณะน้ำใจ วารินชำราบ

22. โรงพยาบาลเมตตา

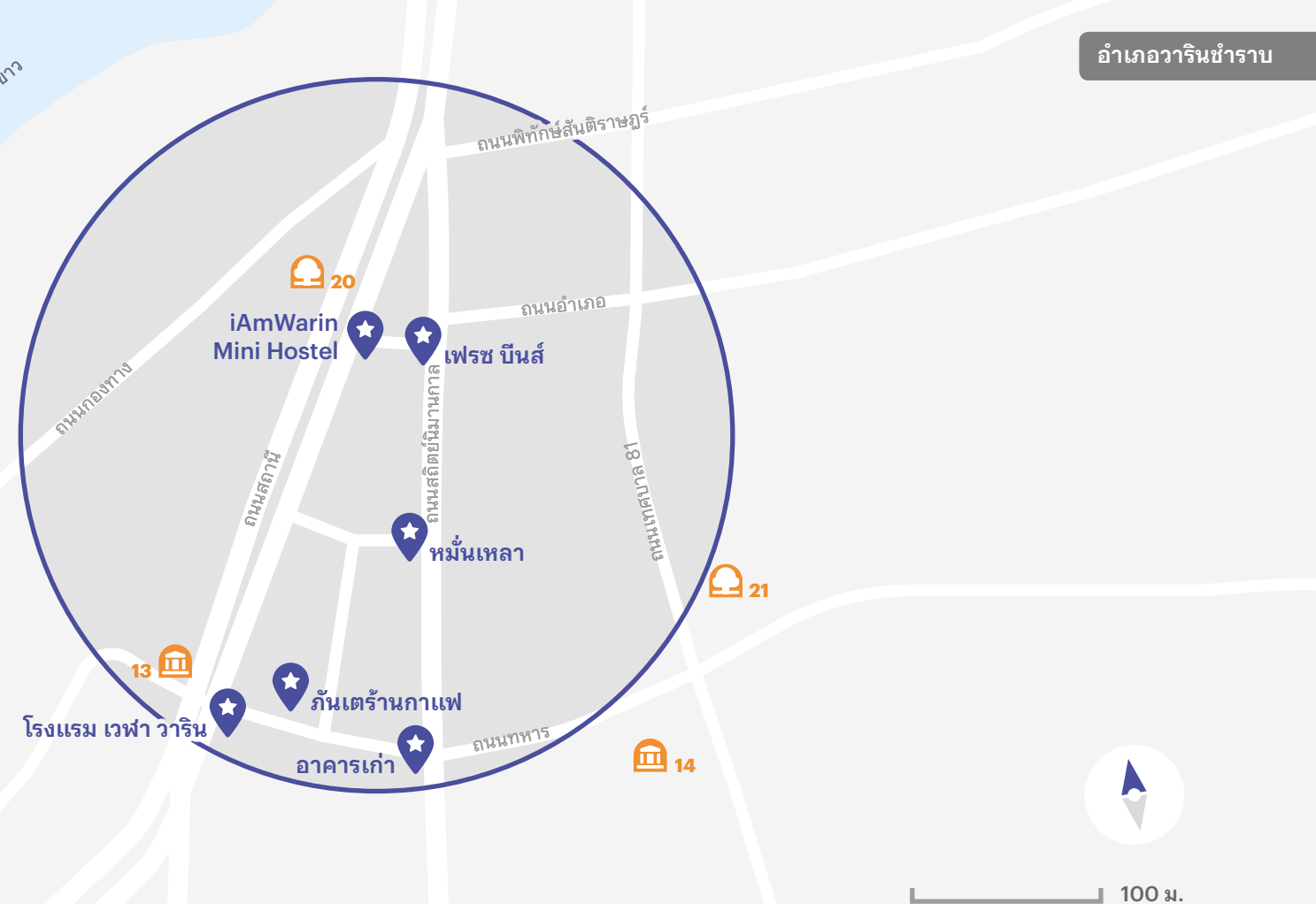

23. ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

อำเภอเมือง

อำเภวารินชำราบ

100 ม.

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมเหตุสมผล ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

-
ภาครัฐ
 - ส่วนกลาง
 - สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี
 - นายทะเบียนส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
 - เทศบาลนครอุบลราชธานี
 - เทศบาลเมืองวารินชำราบ
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี
 - เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
 - ประชาสัมพันธ์จังหวัดอุบลราชธานี
 - ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
 - ผู้อำนวยการศูนย์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี
-
ภาคการศึกษา
 - อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

-
ภาคประชาชน
 - โรงแรมเวฬุ วาริน
 - กลุ่มวาริน ฟิวเจอร์
 - ร้านกินดีอยู่ดี
-
ภาคเอกชน
 - หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี
 - กลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ (YEC)
 - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
 - สภาพัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี
 - สภาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี
 - สถาบันก22
-
ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
 - กลุ่มศิลปินในวารินชำราบ

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

อุบลราชธานีมีเป้าหมายของการพัฒนาย่านเพื่อขับเคลื่อนให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ระดับโลก ผ่านแนวคิดในการสร้างระเบียงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Ubon Creative Corridor) โดยใช้ย่านเมืองเก่าของทั้ง 2 ย่านเป็นตัวเชื่อมเมือง ดึงจุดเด่นและอัตลักษณ์ของแต่ละย่าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสินทรัพย์ ทักษะ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาต่อยอดในการเพิ่มมูลค่า

ฝั่งอำเภอเมืองมีเป้าหมายในการฟื้นฟูพื้นที่ย่านเมืองเก่าให้กลับมาคึกคัก มีชีวิตชีวา เป็นที่รวมตัวของกลุ่มคนและกิจการสร้างสรรค์ ช่วยส่งเสริมให้เกิดธุรกิจใหม่ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาการทำอาหารหลากหลายชาติพันธุ์ทั้งไทย จีน ญวน ต่อยอดด้วยนวัตกรรม

Credit: ภาพถ่าย: www.technologychaoban.com

นวัตกรรมอาหาร

มีศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรมอาหารจากทั้งวิถีการกินและภูมิปัญญาการใช้วัตถุดิบ ทักษะการปรุงอาหารแบบอีสานที่ได้รับอิทธิพลจากคนชาติพันธุ์อื่น มีโอกาสต่อยอดนวัตกรรมด้านอาหาร ดึงดูดกลุ่มคนสร้างสรรค์ด้านอาหารที่กระจายตัวอยู่รอบย่านให้เข้ามาร่วมทำกิจกรรมภายในย่าน

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

ทักษะเด่นด้านงานฝีมือของจังหวัดที่สืบทอดกันมาคือ การแกะสลักเทียน มีเทศกาลแห่เทียนประจำปี มีช่างฝีมือเชี่ยวชาญด้วยการสะสมทักษะมายาวนาน มีศักยภาพในการต่อยอดทักษะการแกะสลักลงบนวัสดุอื่นๆ

ออกแบบ

พื้นที่ร้านในย่านเมืองเก่าฝั่งอำเภอเมืองมีสถาปัตยกรรมหลากหลายยุคสมัย ตั้งแต่อาคารดิน ไม้ ปูน สไตล์โคโลเนียลจนถึงโมเดิร์น มีการถ่ายทอดความหลากหลายทางเชื้อชาติด้านการออกแบบ ได้แก่ ญวน จีน ลาว ไทย เขมร ต่อยอดเป็นกิจกรรมหลากหลาย

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

-
ภาครัฐ
 - ส่วนกลาง
 - สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี
 - นายทะเบียนส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
 - เทศบาลนครอุบลราชธานี
 - เทศบาลเมืองวารินชำราบ
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี
 - เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
 - ประชาสัมพันธ์จังหวัดอุบลราชธานี
 - ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
 - ผู้อำนวยการศูนย์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี
-
ภาคการศึกษา
 - อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

-
ภาคประชาชน
 - โรงแรมเวฬา วาริน
 - กลุ่มวาริน ฟิวเจอร์
 - ร้านกินดีอยู่ดี
-
ภาคเอกชน
 - หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี
 - กลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ (YEC)
 - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
 - สภาพัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี
 - สภาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี
 - สถานี 22
-
ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
 - กลุ่มศิลปินในวารินชำราบ

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ผังวารินชำราบ เน้นการเป็นเมืองออกแบบ ทั้งการออกแบบภูมิทัศน์เมือง การบูรณะอาคารเก่า พร้อมกับเรื่องเล่าความเจริญทางปัญญาและจิตวิญญาณ ออกแบบความสร้างสรรค์ผ่านการจัดแสดงศิลปะ ที่สื่อสารเรื่องความคิดและความเชื่อได้

ออกแบบ

ผู้มาเยือนสามารถสัมผัสได้ถึงความเป็นมาในอดีตและเสน่ห์ของเมืองเก่า อาคารเก่า สถาปัตยกรรมโบราณ มีการพัฒนาภูมิทัศน์เมือง การอนุรักษ์อาคารร่วมกับศิลปินและออกแบบพื้นที่เชิงพาณิชย์อย่างโรงแรมปรับเป็นพื้นที่ศูนย์กลางด้านการออกแบบและส่งเสริมกิจกรรมทางจิตวิญญาณ อย่างนิทรรศการตลอดจนศิลปะบำบัด

ทัศนศิลป์

วารินชำราบมีศิลปินและนักออกแบบด้านทัศนศิลป์ นำศิลปะมาเสนอให้เป็นจุดเด่นของย่านด้วยการจัดแสดงผลงานศิลปะและงานออกแบบ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องจิตวิญญาณและความคิด ผ่านกิจกรรมเช่น ศิลปะบำบัด หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องศิลปะในเชิงลึก

อาหาร

เพราะมีวัตถุดิบอาหารท้องถิ่น โดยเฉพาะอาหารป่าที่พบได้มากในตลาดสดของย่าน ทั้งเห็ดป่า ไข่มดแดง ปลาแม่น้ำมูล มีฟาร์มออร์แกนิกและฟาร์มเกษตรกรรมที่มีศักยภาพต่อยอดเป็น Farm Stay เล่าเรื่องของวัตถุดิบอาหารที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เพื่อเพิ่มมูลค่า

SWOT Analysis

- มีหลายภาคส่วนที่มีโครงการของตัวเองและกระจายตัวอยู่รอบเมือง อย่างเช่น กลุ่ม Ubon Only สนับสนุนผู้ประกอบการและร้านค้า หรือกลุ่ม Warin Future กลุ่มคนที่ร่วมฟื้นฟูย่านเมืองเก่าวารินชำราบ
- ทั้งสองอำเภอเป็นย่านมีสินทรัพย์หลายอย่าง สามารถสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาใหม่ เหมาะกับการพัฒนาเชื่อมโยงเป็นระเบียบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ร่วมกัน
- ส่วนอำเภอเมืองมีแหล่งการเรียนรู้วิจัย และบ่มเพาะทักษะ
- ส่วนอำเภอวารินชำราบมีศิลปินที่ต้องการขับเคลื่อนเมืองผ่านกิจกรรมดนตรีวัดป่าที่มีศักยภาพด้านความคิดทางจิตวิญญาณ

จุดเด่น
S
Strength

- การทำงานของแต่ละภาคส่วนยังไม่เชื่อมโยงกัน ทำให้ไม่เห็นภาพรวมหรือวิสัยทัศน์เดียวกันต่อการพัฒนาย่าน
- ความเจริญของเมืองกระจายตัวออกนอก ทำให้อำเภอเมืองที่เคยเป็นย่านเศรษฐกิจไม่ได้คึกคักเหมือนในอดีต
- คนและกิจการสร้างสรรค์ของทั้งสองย่านไม่กระจุกตัวอยู่ในย่านเมืองเก่า แต่กระจายตัวอยู่รอบจังหวัด
- ธุรกิจสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นใหม่ในอำเภอเมืองยังไม่ค่อยอยู่รอดอย่างยั่งยืน เพราะยังไม่ตอบโจทย์ความต้องการของคนในพื้นที่

จุดอ่อน
W
Weakness

- การพัฒนาทางเชื่อมระหว่างอำเภอเมืองและอำเภอวารินชำราบ เพื่อสร้างเส้นทางที่เหมาะสมต่อการสร้างระเบียบเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- อาคารเก่าในย่านบางแห่งมีอายุมาก จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือการบูรณะเพื่อรองรับการใช้งานใหม่
- เจ้าของพื้นที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในย่าน หรือมีการใช้งานอาคารในเมืองให้เป็นประโยชน์
- ย่านเป็นพื้นที่อยู่อาศัย ทำให้การพัฒนาสิ่งใหม่ในเชิงโครงสร้างทางกายภาพ อาจเป็นไปได้ยาก

อุปสรรค
T
Threats

โอกาส
O
Opportunities

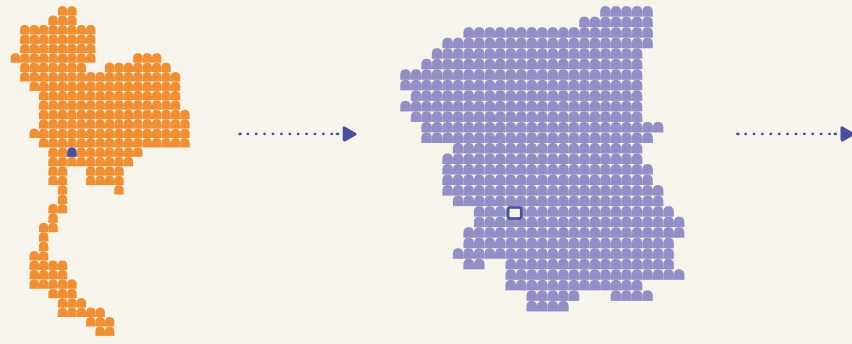
- พัฒนาเป็นย่านระเบียบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามแนวคิดนวัตกรรม เพื่อยกระดับกิจกรรมสร้างสรรค์สินค้าและกิจการของชุมชนท้องถิ่นไปควบคู่กัน
- นำนวัตกรรมมาเพิ่มมูลค่าสินค้า อาหารท้องถิ่นดั้งเดิม ให้เป็นสินค้าแปรรูปและธุรกิจสตาร์ทอัพ สร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ
- สร้างประสบการณ์การกินอาหารที่เป็นสื่อกลางเล่าเรื่องทางวัฒนธรรม วัตถุดิบ และงานฝีมือ อย่างเช่นจัด Chef Table ที่นำวัตถุดิบท้องถิ่นมาปรุงเป็นเมนูต่างๆ หรือการเปลี่ยนบ้านเป็นโฮมสเตย์

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: www.ubon.town

- 1 **ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจสร้างสรรค์** โดยบรรจุให้เป็นนโยบายการพัฒนาหลักของจังหวัด เพื่อพัฒนาให้แต่ละย่านมีสาขาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่โดดเด่นของตัวเอง ได้แก่ อาหาร (อำเภอเมือง) และออกแบบ (อำเภอวารินชำราบ) โดยมีแกนหลักเชื่อมโยงกันในมิติด้านเมืองแห่งนวัตกรรม และมีความทำงานที่มีวิสัยทัศน์ มองเห็นภาพใหญ่ และมีความสามารถในการเชื่อมโยงทั้งสองย่านและพัฒนาในระยะยาว
- 2 **เชื่อมโยงเครือข่ายของแต่ละภาคส่วนเข้าด้วยกัน** เน้นให้มีคนสร้างสรรค์ที่กระจัดกระจายอยู่นอกย่าน เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันภายในย่านทั้งสองฝั่ง
- 3 **นำเสนอย่านอำเภอเมืองในฐานะย่านที่เหมาะสมกับการเดินเล่นในเมือง** แถวเมืองเก่า ที่ถนนหลวง มีเส้นทางกำหนดกิจกรรมตั้งแต่ร้านอาหาร ร้านกาแฟ และกิจกรรมที่น่าสนใจ ส่วนฝั่งวารินชำราบควรมีการปรับเส้นทางการเดินเท้า พื้นฟูทางรถม้าและสถานีรถไฟให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
- 4 **ฝั่งอำเภอเมืองต้องมีการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากการวิจัยด้านอาหาร** ของมหาวิทยาลัย เข้ากับภูมิปัญญาของผู้ประกอบการ มีโปรแกรมการบ่มเพาะผู้ประกอบการสร้างสรรค์ ฝั่งวารินชำราบ จำเป็นต้องมีการสนับสนุนงานออกแบบและศิลปะ ตลอดจนกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับจิตวิญญาณ เช่น ศิลปะบำบัด สร้างประสบการณ์พิเศษให้กับนักท่องเที่ยว
- 5 **เพิ่มพื้นที่สาธารณะสำหรับจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ และธุรกิจสร้างสรรค์** ที่คนในพื้นที่ส่วนใหญ่สามารถมีส่วนร่วมได้ เพื่อดึงดูดคนสร้างสรรค์ให้กระจุกตัวในย่านเพิ่มขึ้น

11

นครปฐม

ย่านเมืองนครปฐมและศาลายา

ไม่ว่าภาพจำของผู้คนที่เคยเยือนนครปฐมจะเป็นงานประเพณีนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ประจำปี โอกาสได้เข้าชมพระราชวังสนามจันทร์ หรือการได้สัมผัสกับประสบการณ์ที่มหิดลสิทธาคาร (Prince Mahidol Hall) ลังคิตสถานที่มีความเป็นเลิศทางด้านคุณภาพการสะท้อนเสียงที่ดีเยี่ยมก็ล้วนแสดงให้เห็นว่าส่วนผสมเหล่านี้เป็นสถานที่บ่งชี้ความหลากหลายของเมืองนครปฐม โดยย่านที่นำเสนอให้พัฒนาเป็นต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ ย่านเมืองนครปฐมและย่านศาลายา สำหรับย่านเมืองนครปฐมมีความลงตัวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ในฐานะศูนย์กลางของจังหวัด ส่วนย่านศาลายา เพียบพร้อมไปด้วยแหล่งบ่มเพาะทางด้านดนตรีและมีการจัดกิจกรรมทางด้านดนตรีเป็นที่ยอมรับในระดับสากลมาเสมอ สามารถสร้างความเคลื่อนไหวให้กับจังหวัดได้อย่างต่อเนื่อง

สถานที่สร้างสรรค์

โบสถ์

- คริสตจักรจีน
- วัดพระคริสตกษัตริย์นครปฐม

วัด

- วัดพระงาม
- วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร

โรงเรียน

- โรงเรียนสว่างวิทยา
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตศาลายา

ร้านค้า / ธุรกิจใหม่

- Atelier Cafe
- Fairy Tale dessert home
- Say Something
- Kerry Express
- คลินิกหูกอดมูก และภูมิแพ้ แพทย์พูนศักดิ์
- คลินิกตาแพทย์อรอร
- Tisha Spoon
- Tree Oil Cafe
- Too Fast To Sleep ศาลายา

สถานที่ราชการ / พิพิธภัณฑ์

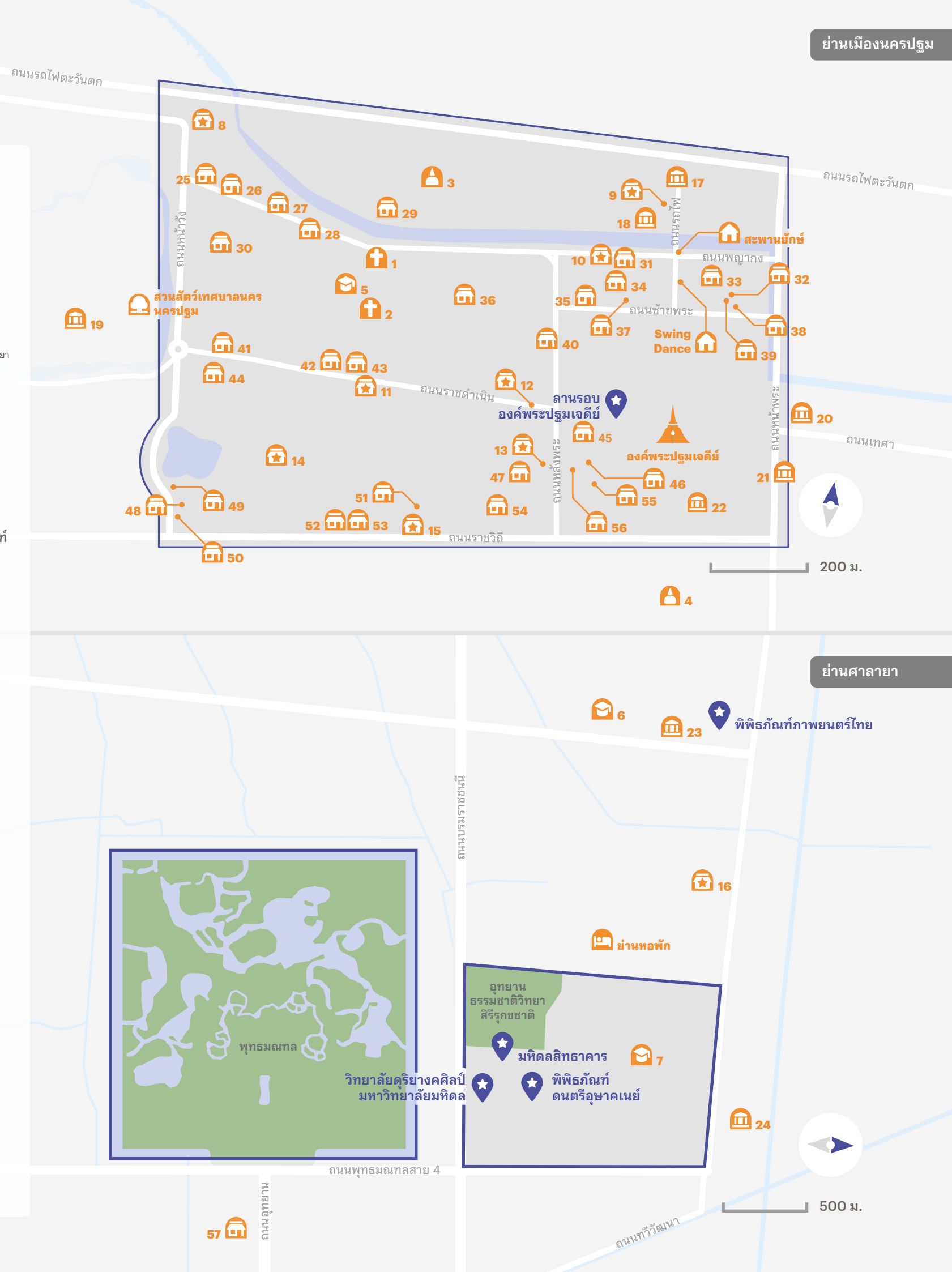
- สถานีรถไฟนครปฐม
- ท่ารถมินิบัส
- พระราชวังสนามจันทร์
- พระราชวังปฐมนคร
- ห้องสมุดประชาชนนครปฐม
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินครปฐม
- สำนักช่างสิบหมู่กรมศิลปากร
- สถานีรถไฟศาลายา

ร้านค้า / ธุรกิจดั้งเดิม

- กล้วยเดี่ยวเจ้าเขียว
- กาแฟโบราณกิ่งบัว
- ร้านเบ็ดเตล็ด
- ร้านโฮฟอง
- ถนนคนเดินชุมชนวัดพระงาม
- สินทอ่งพี่น้องชนสง
- เด็กเข่งจีน
- ตลาดสดนครปฐม (ตลาดล่าง)
- Thongdee
- ตลาดสดนครปฐม (ตลาดบน)
- กล้วยเดี่ยวไก่
- ส้มข้าวหมูแดง
- ข้าวหลามนครปฐม
- ร้านนายฉั่ว
- ร้านเจ้าใหญ่
- ปู้ดส์ซูเนียร์
- Way Coffee Bakery
- ร้านปทุมโภชนา
- กาญจนาปลาเผา
- ครัวอภิตตตันสน
- ระมิงทองน้ำปลาหวาน
- ตลาดองค์พระปฐมเจดีย์ (Night Market)
- ตลาดโอเดียน
- Well Coffee Shop
- ฟินบาร์
- กล้วยเดี่ยวเรือนนครปฐม
- ศรีฟ้าเบเกอร์
- ข้าวต้มแม่ทอง
- อาปากุ้งย่าง
- หมั่นลาวแม่ล้วน
- เด่นไทยไอศกรีม
- ช.ทอดมันกุ้ง
- ตลาดพุทธ พุทธมณฑลสาย 4

เส้นทางหลัก

ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

ย่านเมืองนครปฐม

ย่านศาลายา

พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย

พิพิธภัณฑ์ดนตรีอุษาคเนย์

500 ม.

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
- ส่วนกลาง
 - สำนักงานจังหวัดนครปฐม
 - ท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม
 - พาณิชนจังหวัดนครปฐม
 - อุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม
 - วัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม
 - ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครปฐม
 - คลังจังหวัดนครปฐม
 - ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม
 - ศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
 - ภาครัฐอื่นๆ
 - พระราชวังสนามจันทร์
 - สำนักทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ จังหวัดนครปฐม
 - สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

- **ภาคการศึกษา**
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

- **ภาคประชาชน**
- นายกสมาคมผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์นครปฐม
 - ชมรมท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม

- **ภาคเอกชน**
- กลุ่มบริษัท อินเดกซ์ ครีเอทีฟ วิลเลจ จำกัด (มหาชน)
 - ชมรมท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม
 - หอการค้าจังหวัดนครปฐม
 - สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม
 - สภาวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม
 - บริษัท ฟังใจ จำกัด

- **ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์**
- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ พูนพิศ อมาตยกุล
 - ธนิสร์ ศรีกลิ่นดี (ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง ดนตรีไทยสากล)

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านเมืองนครปฐมนั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แพ้กับกรุงเทพมหานคร โดยไม่ใช่แค่เพียงแหล่งท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (historical tourism) เชิงวัฒนธรรมและประเพณี (cultural and traditional tourism) เท่านั้น แต่รวมถึงการมีสถาบันอุดมศึกษาหลักระดับประเทศอยู่ในพื้นที่และละแวกย่านใกล้เคียงถึงสามแห่งได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ทำให้นครปฐมเป็นเมืองที่มีพลังความคิดสร้างสรรค์ของคนรุ่นใหม่กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ โดยยังคงผสานเอกลักษณ์วัฒนธรรมของย่านไว้ได้เป็นอย่างดี การพัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองสร้างสรรค์แห่งดนตรีที่ทุกคนและทุกพื้นที่สามารถมีส่วนร่วมได้ จึงควรเชื่อมโยงจุดเด่นระหว่างแต่ละย่านเข้าด้วยกัน โดยใช้ย่านเมืองนครปฐมเป็นพื้นที่ศูนย์กลางเริ่มต้น และมีย่านศาลายาเป็นย่านสนับสนุนที่สำคัญเพื่อเติมเต็มศักยภาพของทั้งจังหวัด

Credit ภาพถ่าย: www.khaosodenglish.com

ดนตรี (Music)

นครปฐมมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและประเภทของดนตรี มีทั้งเพลงพื้นบ้าน (Traditional Music) เพลงไทยสากล (Fusion Music) และเพลงสากล (International Music) ที่มีเอกลักษณ์และมีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ มีโอกาสในการพัฒนาเมืองสู่ความคิดสร้างสรรค์ด้านดนตรี นำต้นทุนของพื้นที่มาเป็นเครื่องมือในการสร้างเครือข่าย ประสานความร่วมมือและสร้างการเรียนรู้ข้ามศาสตร์เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาให้เป็ย่านที่มีความหลากหลาย ขยายตัวอย่างยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

SWOT Analysis

- มีภาคการศึกษาเฉพาะทางด้านดนตรี ในพื้นที่ที่มีเป้าหมายและต้องการขับเคลื่อนโครงการ
- เมืองนครปฐมมีการเข้าถึงที่สะดวกสบาย อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ
- พื้นที่พาณิชย์กรรรมใจกลางเมืองมีการกระจุกตัวอย่างชัดเจนและเดินถึง
- พื้นที่รอบองค์พระปฐมเจดีย์เป็นพื้นที่จัดแสดงและจัดกิจกรรมด้านดนตรีหลักของจังหวัด
- มีการตั้งคณะทำงานชัดเจนที่มาจากหลายภาคส่วน สามารถช่วยผลักดันการขับเคลื่อนย่านและจังหวัดได้

จุดเด่น
S
Strength

- ไม่มีฐานข้อมูลเรื่องกลุ่มดนตรีพื้นบ้าน ทำให้ยังไม่มีความร่วมมือจากคนกลุ่มนี้
- ย่านยังขาดการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน ทำให้เกิดสูญญากาศในการขับเคลื่อนโครงการ
- ย่านยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนเฉพาะกลุ่ม ไม่ได้เกิดผลขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้ทั้งจังหวัด

จุดอ่อน
W
Weakness

- ความไม่แน่นอนของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนผู้นำอยู่เป็นประจำ ทำให้ขาดความต่อเนื่องของการพัฒนา
- กิจกรรมดนตรีส่วนใหญ่เกิดขึ้นในพื้นที่มหาวิทยาลัย อาจทำให้ชุมชนส่วนใหญ่ยังเข้าไม่ถึงหรือไม่เห็นความสำคัญในภาพรวม

อุปสรรค
T
Threats

โอกาส
O
Opportunities

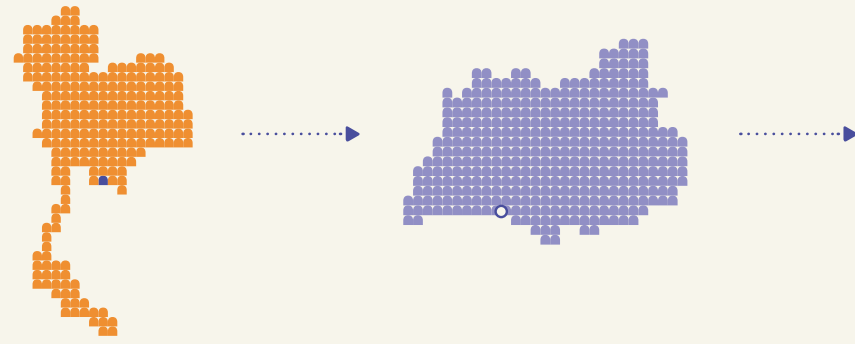
- มีแผนการพัฒนารถไฟฟ้าสายสีแดงและสนามบินนครปฐม ที่จะเพิ่มการเข้าถึงให้กับเมืองอย่างสูง และดึงดูดการลงทุนอย่างมาก
- วัฒนธรรมด้านดนตรีในย่าน ชิมซึบเข้าไปอยู่ในวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ มีการเล่น อนุรักษ์ สืบทอดดนตรีหลายประเภท มีโอกาสในการพัฒนาสูง
- มีการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับชุมชนรอบข้าง ส่วนมากมาจากการจัดงานหรือเทศกาลที่มีคนมาท่องเที่ยวเป็นหลัก
- จังหวัดมีเป้าหมายจะสมัครเข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ด้านดนตรี ขององค์การยูเนสโกอยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: www.mahidol.ac.th

- 1 เมืองนครปฐมกำลังเผชิญปัญหาเรื่องเศรษฐกิจซบเซา เป็นโอกาสที่ดีที่จะใช้เศรษฐกิจสร้างสรรค์เข้ามาฟื้นฟูเศรษฐกิจของเมือง เพราะพื้นที่เมืองมีการกระจุกตัวที่น่าสนใจ มีศักยภาพในการ พัฒนา และสามารถเดินได้ดีในระดับปานกลาง หากมีการ **ปรับปรุงวางผังภูมิทัศน์ของเมือง จัดสรรพื้นที่ให้เป็นระบบ เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุด** ทำให้เมืองมีสถานะแวดล้อมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
- 2 เนื่องจากอุตสาหกรรมดนตรีในไทยมีความหลากหลาย มีคนหลายกลุ่ม มีขนาดที่ใหญ่ และมีความเชื่อมโยงถึงกัน แต่โดยเฉพาะดนตรีพื้นบ้านในจังหวัดนครปฐม กำลังเผชิญปัญหาเรื่องการสืบทอด **การเก็บรวบรวมองค์ความรู้ การจัดการ และการถ่ายทอดองค์ความรู้** นับเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องจัดการ
- 3 **ตั้งตนเป็นเมืองดนตรีทุกรูปแบบในประเทศไทย** โดยดนตรีทุกรูปแบบในที่นี้หมายถึง ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทยสากล และดนตรีสากล ตอบรับกับการที่นครปฐมเป็นจังหวัดที่มีมหาวิทยาลัย และคณะเกี่ยวกับดนตรีชื่อดังของประเทศ จึงมีความพร้อมที่จะแสดงศักยภาพว่าเมืองว่ามีความหลากหลายด้านดนตรีสูงสุด
- 4 **นำเสนอให้เป็นเมืองแห่งเทศกาลดนตรี จัดงานดนตรีประจำปีอย่างต่อเนื่อง** โดยภูมิใจนำเสนอในนามจังหวัดนครปฐม แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของจังหวัด นำเสนอให้เห็นความหลากหลายของดนตรีประเภทต่างๆ กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ย่านหลักๆ เพื่อสร้างภาพจำในฐานะการแบรนดดิ้งให้กับเมือง
- 5 **โปรโมตมาตรฐานการศึกษาด้านดนตรี** ด้วยการถ่ายทอดเรื่องราวในฐานะที่เมืองเป็นแหล่งบ่มเพาะนักเรียน นักศึกษาด้านดนตรีแหล่งสำคัญ ของประเทศ และนำเสนอเรื่องราวของนักดนตรีจากนครปฐม จากสถาบันการศึกษาที่นครปฐมให้เป็น ที่สนใจในวงกว้าง

12

ระยอง

ย่านเมืองเก่าระยอง

Credit ภาพถ่าย: www adaymagazine.com

ระยองในวันนี้มีฐานะเป็นเมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทั้งชายฝั่งทะเลที่มีชื่อเสียง เมืองระยองมีประวัติความเป็นมายาวนานนับตั้งแต่ช่วงยุคที่มีการค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างชาวเมืองและพ่อค้าจากต่างประเทศ เกิดกิจการพาณิชย์ เกิดการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนจำนวนมาก ทำให้ระยอง เป็นพื้นที่ที่ผสมผสานวิถีชีวิต ภาษา ศาสนา อาหาร ประเพณีวัฒนธรรม หลากหลาย มีงานสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นและมีเอกลักษณ์ ในปัจจุบัน จากการส่งเสริมการอนุรักษ์เขตเมืองเก่าระยอง ทำให้ย่านเมืองเก่าระยอง เป็นศูนย์รวมคนในพื้นที่และคนรุ่นใหม่ที่ชอบธรรมชาติและอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ให้คงอยู่และสืบต่อผ่านงานออกแบบเชิงสร้างสรรค์พร้อมกับพัฒนา เมืองให้สอดคล้องความก้าวหน้าในการเป็นพื้นที่พัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาค ตะวันออก กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดในอนาคต

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

-
ภาครัฐ
 - สำนักงานจังหวัดระยอง
 - เทศบาลนครระยอง
-
ภาคการศึกษา
 - โรงเรียนวัดป่าประดู่
 - โรงเรียนเทศบาลวัดกลุ่มมหาชัยชุมพล
 - โรงเรียนเทศบาลวัดโขดขิมทาราม
 - โรงเรียนอนุบาลระยอง

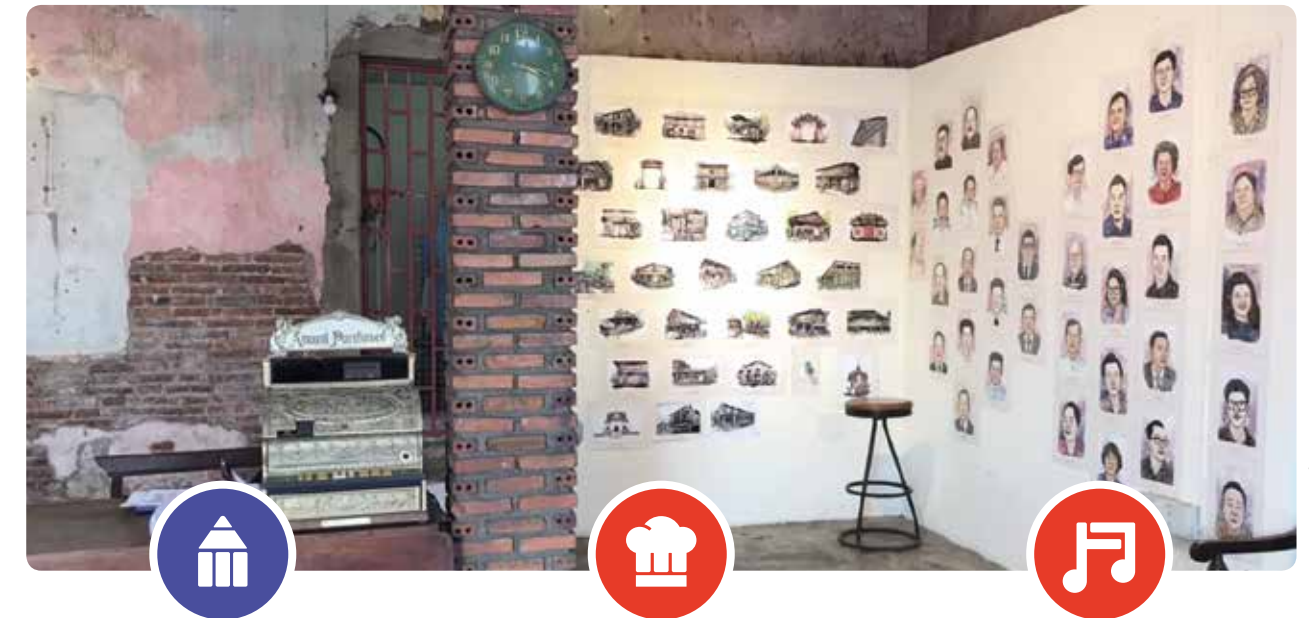
-
ภาคประชาชน
 - คณะกรรมการถนนยมจินดา
 - ชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า
 - ชมรมศาลเจ้าแม่ทับทิม
 - ชุมชนสะพานราษฎร์
 - ชมรมท่องเที่ยวสุขภาวะเมือง'ยอง

-
ภาคเอกชน
 - บริษัท ระยองพัฒนาเมือง จำกัด
 - หอการค้าจังหวัดระยอง
 - ศูนย์พัฒนาประวัติศาสตร์เมืองระยอง

-
ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
 - ศูนย์ความคิดสร้างสรรค์และออกแบบเมืองระยอง (RCDC)
 - ระยองแกลเลอรี

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านเมืองเก่าระยองเป็นย่านที่มีพื้นที่ทั้ง 3 โซนพื้นที่ของเมืองที่มีความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดเป็นย่านที่มีโครงสร้างของเมืองที่สมบูรณ์และมีศักยภาพในเชิงกายภาพและมีความสำคัญในเชิงพื้นที่ทางด้านการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของย่าน ทั้งการเป็นย่านพาณิชยกรรมที่มีความหลากหลายของกลุ่มธุรกิจและบริการ ย่านมีเป้าหมายมุ่งที่จะเป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเป็นพื้นที่นำร่องให้กับพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดระยอง และมุ่งหวังที่สนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภายในจังหวัดระยองให้เกิดการขับเคลื่อนและเข้าถึงกลุ่มคนได้หลากหลายมากขึ้น

Credit ภาพถ่าย: Facebook page ถนนยมจินดา Yomjinda street

การออกแบบ

ในย่านมีกลุ่มนักออกแบบและองค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับการออกแบบสร้างสรรค์คือ ศูนย์ความคิดสร้างสรรค์และออกแบบเมืองระยอง (RCDC) มีแนวคิดและจุดประสงค์ที่จะผลักดันการทำงานร่วมกันด้วยงานออกแบบอย่างสร้างสรรค์ส่งเสริมการอนุรักษ์สินทรัพย์และวัฒนธรรมท้องถิ่นภายในย่านและกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

อาหาร

ย่านไม่ได้เป็นแหล่งผลิตหรือพื้นที่สนับสนุนการผลิตแต่มีพื้นที่รองรับการขายผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เป็นของขึ้นชื่อของระยอง โดยเฉพาะอาหารที่ใช้วัตถุดิบจากทะเล ซึ่งถูกนำมาประกอบเป็นอาหารพื้นถิ่นมากมายหลายเมนู แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชาวระยอง สำนวณพบถึงร้อยละ 14 ของกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

ดนตรี

ดนตรีพื้นบ้านมาพร้อมกับชื่อเสียงของศิลปะการแสดงหนังใหญ่และต่อยอดจากบทประพันธ์ของนักวิสุนทรภู่ ทำให้การดนตรีพื้นบ้านของระยองมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

SWOT Analysis

- เป็นย่านที่มีสินทรัพย์ทางกายภาพและองค์ประกอบของเมืองที่สมบูรณ์และเหมาะสมต่อการพัฒนาย่าน
- มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในย่านครบครัน
- มีการทำงานร่วมกันของภาครัฐและภาคประชาชนในการพัฒนาพื้นที่และเมืองเคอร์เอกชนอย่างศูนย์ความคิดสร้างสรรค์และออกแบบเมืองระยอง (RCDC) เป็นผู้กระตุ้นและผลักดันการพัฒนา
- มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เช่น ถนนคนเดินยมจินดา

จุดเด่น
S
Strength

- กลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่ค่อนข้างน้อย จากการสำรวจพบร้อยละ 8 ของธุรกิจในย่าน
- ความขัดแย้งระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาพื้นที่
- ขาดการส่งเสริมกิจกรรมที่สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในพื้นที่รอบนอกถนนยมจินดา
- มีปัญหาด้านการจัดการเส้นทางสัญจร การจราจร และที่จอดรถภายในย่าน โดยเฉพาะช่วงที่มีกิจกรรม
- ขาดพื้นที่สาธารณะและพื้นที่บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์

จุดอ่อน

W
Weakness

- ขาดการส่งเสริมการต่อยอดและเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจในพื้นที่โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์

อุปสรรค
T
Threats

- การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์หรือธุรกิจภายในย่านจากคนภายนอกย่าน ทำให้สูญเสียอัตลักษณ์เดิมที่มีอยู่ เกิดจากความไม่ตระหนักถึงคุณค่าที่แท้จริงของย่าน
- ผลเสียและมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่เขตพื้นที่ใกล้เคียงกับย่านเป้าหมาย อาจก่อผลเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

โอกาส
O
Opportunities

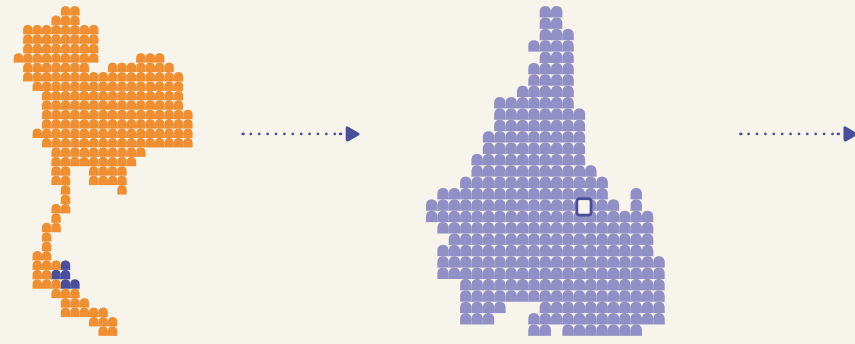
- มีการวางแผนเพื่อการพัฒนาและการกำหนดบทบาทหมายและนโยบายเพื่อการอนุรักษ์อาคารเก่าที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม
- การมาถึงของโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบขนส่งรถไฟฟ้ารางคู่ (สถานีโรงพยาบาลระยอง)

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: Facebook page ถนนยมจินดา Yomjinda street

- 1** ย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์เมืองเก่าระยองควรที่จะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านกระบวนการคิด ออกแบบ และผลิตให้มากยิ่งขึ้น ทั้งการพัฒนาให้เกิดการคิดผลิต และสร้างสรรค์ผลงานในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภายในย่านและดึงดูดกลุ่มคนรุ่นใหม่จากพื้นที่อื่นๆ ให้สนใจมาทำงานในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์มากขึ้น
- 2** สนับสนุนงบประมาณและเพิ่มพื้นที่การทำงานให้รองรับกลุ่มคนสร้างสรรค์ทั้งในด้านนโยบายและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อดึงดูดกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของย่าน สร้างเครือข่ายกับพื้นที่อื่นๆ ภายนอกย่านหรือพื้นที่ใกล้เคียงก็จะช่วยทำให้ผลงานในภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของย่านมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ช่วยเติมเต็มระบบนิเวศภายในย่านให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์
- 3** พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับคุณภาพชีวิตและการทำธุรกิจในย่าน ไม่ว่าจะเป็นการจราจร ความสะดวกในการเดินเท้า พื้นที่สีเขียว พื้นที่จัดกิจกรรม พื้นที่ทำงานสร้างสรรค์ พื้นที่กระจายสินค้า รวมถึงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากอาคารเก่าอย่างมีประสิทธิภาพ

13

นครศรีธรรมราช

ย่านท่ามอญ-ท่าวัง

นครศรีธรรมราช จังหวัดในภาคใต้ที่มีเอกลักษณ์ในหลายมิติ ทั้งด้านวัฒนธรรม เป็นที่รู้จักจากวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เอกลักษณ์ทางธรรมชาติ หุบเขาควีรีง น้ำตกกรุงชิง หรือหมู่เกาะทะเลใต้ก็เพียบพร้อมต้นแบบย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์นครศรีธรรมราชคือ ย่านท่ามอญ-ท่าวัง ย่านการค้าเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัด จุดศูนย์กลางการเชื่อมต่อระหว่างโลกตะวันตกมายังโลกตะวันออกผ่านท่าที่จอดเรือ “ท่าเรือท่าวัง” ที่บริเวณอ่าวปากนคร ปัจจุบันเป็นย่านชุมชนการค้าขนาดใหญ่ เชื่อมต่อท่าน้ำและสถานีรถไฟไว้ด้วยกัน การอยู่ร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างสองวัฒนธรรม ชาวไทย-พุทธ และไทย-จีน ที่ลงตัว

สถานที่สร้างสรรค์

โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดศรีทวี
2. โรงเรียนอนุบาลพุทธศาสตร์
3. โรงเรียนศรีอนุบาล
4. โรงเรียนเทศบาลวัดเสด็จทอง
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

ร้านค้า / ธุรกิจใหม่

6. In dribs 'n drabs
7. YongKang Cafe
8. เอก อ็อกซ์เบเกอร์
9. A&A Restaurant

สถานที่ราชการ / พิพิธภัณฑ์

10. ศูนย์บริการสาธารณสุขศรีทวี
11. สถานีรถไฟนครศรีธรรมราช
12. ท่าจอดรถมาสด้า
13. สำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

ร้านค้า / ธุรกิจดั้งเดิม

14. โอศุริมเด่นไทย
15. สุทวิ
16. ร้านโกหนุหมูสะเต๊ะ
17. มังคุดคัตินนครศรีธรรมราช
18. ร้านเป็งกรอบ
19. ร้านสุวลิย์
20. นครโอชา
21. กัตตาครยั้งแข็ง (ปากกล้วย)
22. ร้านเนอ
23. สหไทยพลาซ่า นครศรีธรรมราช
24. ร้านบึงหมัด ข้าวหมกไก่ ข้าวมันไก่ ซุปเนื้อ
25. ร้านผลไม้
26. ร้านก๊วยเตี๋ยวตุ๋น (ปีกขี้ไต้)
27. ลินโอชา
28. ห้างสหไทยสรรพสินค้า นครศรีธรรมราช
29. เย็นตาโฟ
30. กวงฮั่ว
31. ห้างผ้าจิมมีนครศรีธรรมราช
32. โกชิน
33. ตลาดนัดหลังดาว
34. วังเด็ก
35. บุญยรัตน์ไทยครีฟ
36. ร้านน้ำเต้าหู้โกอ่าว ตรีภูลภู
37. ร้านขนมกวงเน็ง
38. ร้านน้ำชาบังบัว @บวรนคร (ต้นตำหรับ)
39. เรืองแสงเทรตดิง (อุปกรณ์เบเกอร์)
40. ตลาดแม่สมจิตต์โดยนายสุพัฒน์ ถิ่นนคร
41. ร้านน้ำชาลาซาเชษฐ์
42. Shell

พื้นที่สีเขียว / พื้นที่สาธารณะ

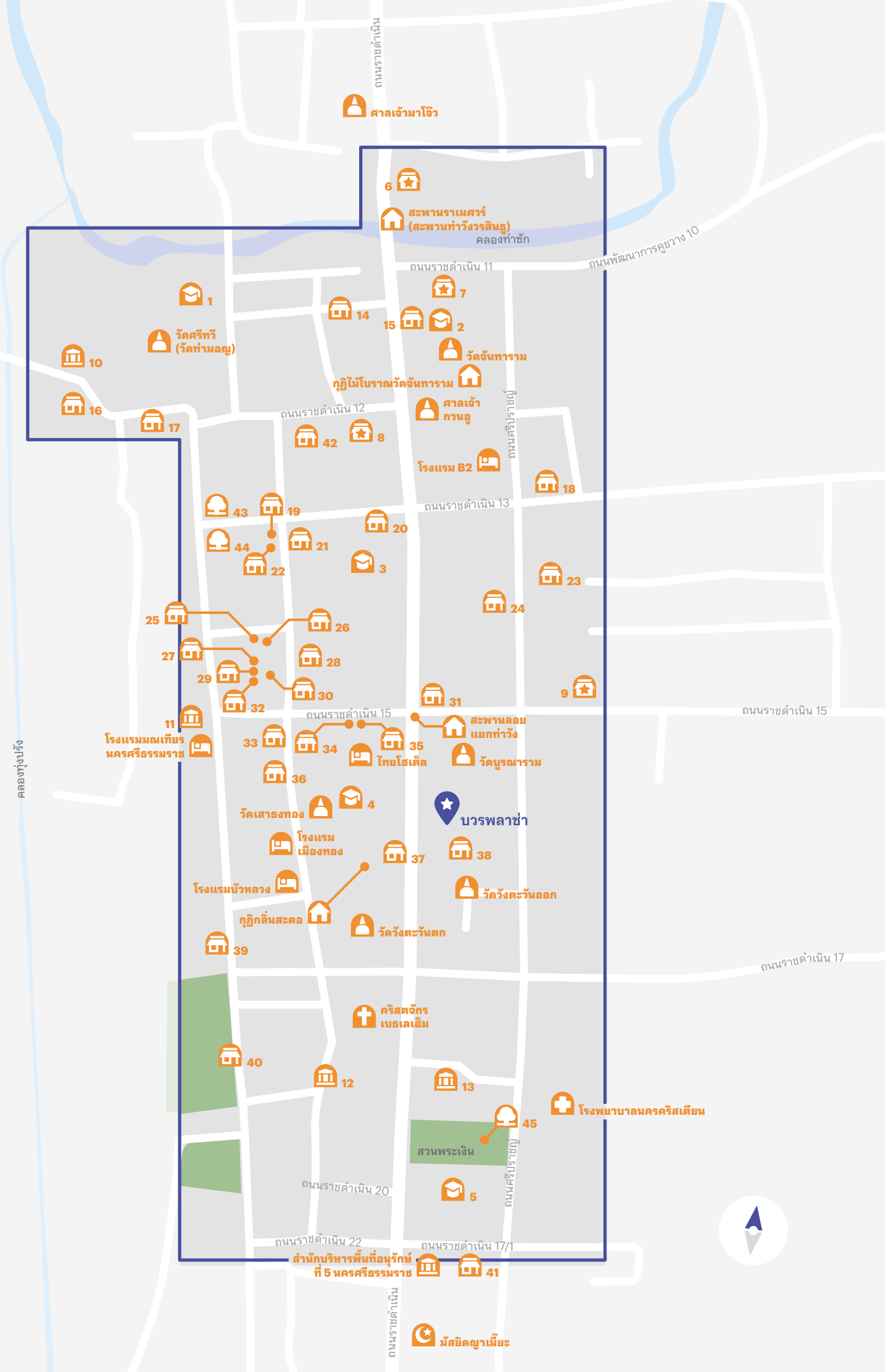
43. ลานโพธิ์
44. ลานจอตรด
45. เจดีย์ยักษ์

เส้นทางหลัก

เส้นทางสร้างสรรค์

ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

100 ม.

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- **ภาครัฐ**
 - สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช
- **ภาคการศึกษา**
 -

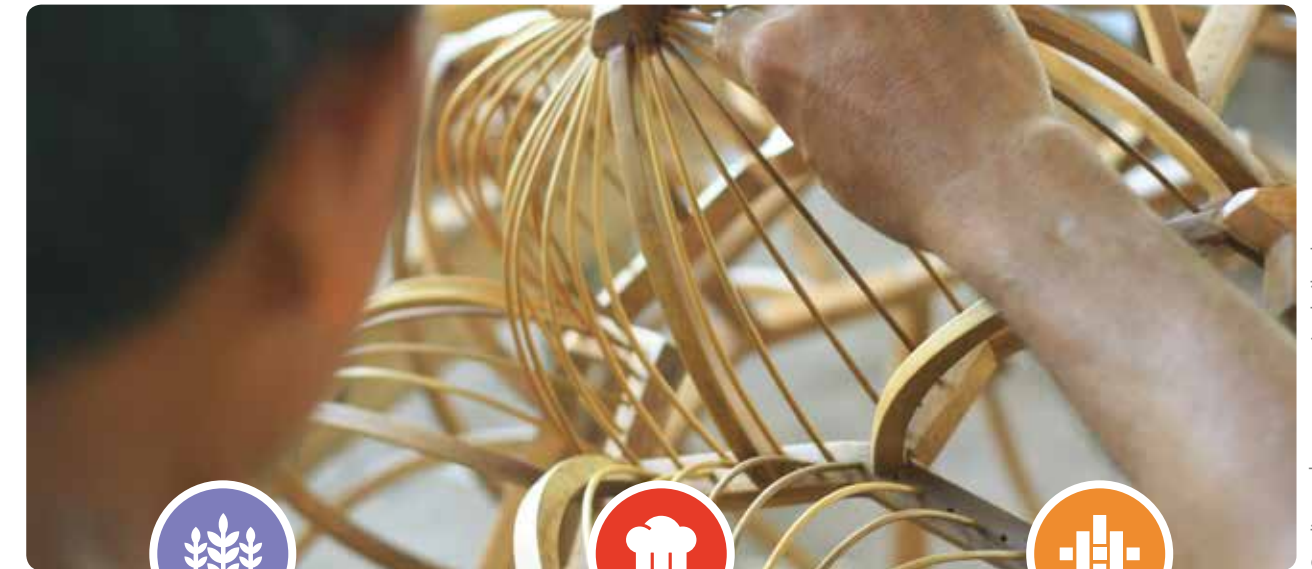
- **ภาคประชาชน**
 - ชุมชนท่ามอญ
 - กลุ่มขับเคลื่อนท่าวัง
 - กลุ่มคนหลังดาว
 - กลุ่มรักบ้านเกิด

- **ภาคเอกชน**
 - หอการค้านครศรีธรรมราช

- **ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์**
 - กลุ่ม Creative Nakhon
 - กลุ่มสถาปนิกนครและสมาชิกกลุ่มรักบ้านเกิด
 - กลุ่มสถาปนิกนคร เจ้าของบริษัท Green Arch Architect

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านท่ามอญ-ท่าวังมีจุดเด่นสำคัญคืออัตลักษณ์ความเป็นย่านที่ประกอบด้วยสินทรัพย์ เช่น ประวัติศาสตร์ของพื้นที่ สถาปัตยกรรมที่โดดเด่น อาหารและขนมพื้นถิ่น มีกลุ่มขับเคลื่อนด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์คือ กลุ่ม Creative Nakhon และกรมการสถาปนิกทักซิณ ทำงานและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาเมือง รวมถึงเป็นเจ้าของจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในย่าน

Credit ภาพถ่าย: www.creativethailand.net

การออกแบบ

ย่านท่ามอญ-ท่าวัง เป็นพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของสถาปัตยกรรมหลายยุค ตั้งแต่สถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ที่สุดในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยา จนถึงอาคารเรือนไม้พื้นถิ่นภาคใต้ ผู้ประกอบการภายในย่านให้ความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนการใช้งานของอาคารเก่าเป็นพื้นที่การค้า ธุรกิจใหม่ เปิดพื้นที่สำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มีการใช้องค์ความรู้ด้านการออกแบบภูมิทัศน์เมือง (Urban Design) เข้ามาพัฒนาพื้นที่ผ่านกระบวนการการออกแบบอย่างมีส่วนร่วม

อาหาร

ย่านท่ามอญ-ท่าวัง เป็นย่านที่มีการกระจุกตัวของอาหารโบราณดั้งเดิมจำนวนมาก โดยเฉพาะอาหารโบราณพื้นถิ่นของภาคใต้ ขนมท้องถิ่น ร้านเบเกอรี่โบราณ ถือได้ว่าเป็นย่านต้นกำเนิดของร้านอาหารดังหลายร้านในจังหวัด ภายในย่านยังเป็นแหล่งผลิตมังคุดคัด หรือมังคุดดิบลูกสีขาว หวานกรอบ เป็นผลไม้ที่มีเฉพาะในจังหวัดนครศรีธรรมราชเท่านั้น

หัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน

ภายในย่านมีร้านขายสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่นชื่อดัง ได้แก่ ร้านบุญรัตน์ ร้านขายผลิตภัณฑ์จากย่านลิเภาและเครื่องจักสานต่างๆ สินค้างานฝีมือในย่านมีการต่อยอด เพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ ปรับเปลี่ยนรูปลักษณะลวดลาย วิธีการผลิต เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาดและมีความร่วมสมัยมากขึ้น โดยพื้นที่ใกล้เคียงยังแวดล้อมด้วยการกระจุกตัวของร้านค้า โรงงานผลิตงานหัตถกรรมวิทยาลัยหัตถกรรมนครศรีธรรมราช

SWOT Analysis

- ย่านการค้าเก่าแก่ เป็นย่านที่เป็นจุดศูนย์กลาง การเชื่อมต่อกับชาติตะวันตก
- มีการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและวัฒนธรรม ในย่านที่โดดเด่น
- ย่านยังมีลักษณะทางกายภาพที่เอื้อต่อการ เดินเท้า กล่าวคือมีลักษณะเป็น Small Block และภายในแต่ละบล็อกถนนยังมีซอยที่สามารถ เดินเชื่อมถึงกัน
- ย่านถูกใช้จัดงานเทศกาลประจำปีต่าง ๆ ของ เมือง เช่น เทศกาลตรุษจีน งานปลุกยักษ์ เมืองคอน

จุดเด่น
S
Strength

จุดอ่อน

W
Weakness

อุปสรรค
T
Threats

- คนรุ่นเก่ายังไม่เข้าใจ คุณค่าของสินทรัพย์ทาง วัฒนธรรม ขาดความรู้ ในการประเมินราคา ปล่อย อาคารให้เช่าได้ในราคาที่เหมาะสม
- การเมืองท้องถิ่นมีความเข้มข้นสูง อาจ ไม่ได้สนใจงานที่มีความซับซ้อนในการทำงาน และเห็นผลช้า เช่น งานด้านการพัฒนาคุณภาพ ของพื้นที่ หรืองานด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ขาดความต่อเนื่องของภาครัฐส่วนกลางในการ สนับสนุน เนื่องจากมีการเปลี่ยนผู้บริหาร ระดับสูงในท้องถิ่นบ่อยครั้ง
- การขับเคลื่อนในปัจจุบันยังเป็นรูปแบบอาสา สมัคร์ ทำให้อาจจะไม่ยั่งยืน

Opportunities

โอกาส

O

- การเดินทางสัญจรภายในย่านเน้นการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวเป็นหลัก
- กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ในย่านยังไม่เคย มีการริเริ่มกิจกรรมและดำเนินการร่วมกัน
- กลุ่มคนสร้างสรรค์ไม่อยู่ในพื้นที่ท่ามอญ-ท่าวัง
- การค้าภายในย่านเริ่มซบเซาทำให้ร้านค้า ดังเดิมมีความเสี่ยงที่จะเลิกกิจการ

- ภาคเอกชนในพื้นที่มี ความสนใจในการพัฒนา พื้นที่ส่วนตัวให้เป็นพื้นที่ สร้างสรรค์
- พื้นที่ย่านไม่ได้ถูกใช้งานอย่าง เต็มศักยภาพ ภายในย่านมีอาคารจำนวน มากกว่า 50% ที่ถูกปิดไว้ไม่ได้ใช้ประโยชน์
- วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมมีศักยภาพในการ พัฒนาการเรียนการสอนให้มีความร่วมสมัย มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานที่ ตอบโจทย์กับความทันสมัย

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

Credit ภาพถ่าย: Facebook page Creative Nakhon

1

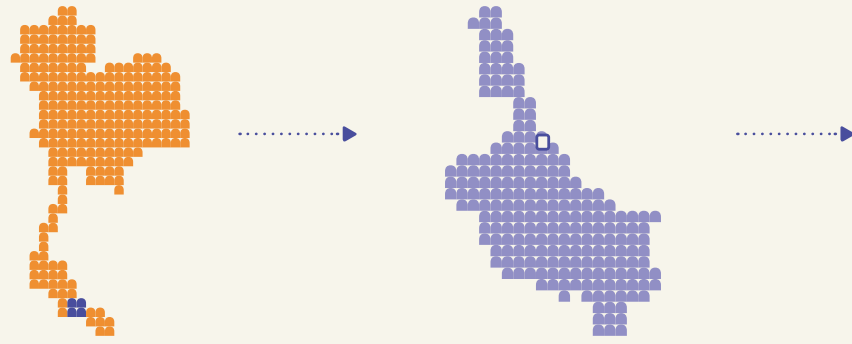
เนื่องด้วยสินทรัพย์ในย่านมีความน่าสนใจ มีประวัติความเป็นมาของย่านที่ยาวนาน ทำให้ย่านเป็นที่กระจุกตัวสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมหนาแน่น ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทาง ศาสนา อาคารพาณิชย์ต่างๆ ที่มีความสวยงามและอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ มีวิถีชีวิต อาหารและขนมโบราณที่โดดเด่น ควรจะได้รับการนำเสนอแก่สาธารณะในมุมมอง ที่น่าสนใจ ด้วยวิธีการสื่อสารที่เข้าใจง่าย เพื่อทำให้คนในย่านเห็นความสำคัญและ รับรู้คุณค่าของสินทรัพย์ที่มี

2

การผลักดันย่านท่ามอญ-ท่าวัง ให้เป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ต้องขับเคลื่อน ร่วมกันหลายภาคส่วน เช่น การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ พื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ พื้นที่แสดงผลงาน พื้นที่สนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งมีอาคารและพื้นที่ให้ เช่าในราคาที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจสร้างสรรค์และผู้ประกอบการรายใหม่ มีกลไก ในการสนับสนุนธุรกิจสร้างสรรค์ต่างๆ (Incentives)

3

คนในย่านโดยทั่วไปและกลุ่มผู้ขับเคลื่อนย่าน ยังขาดความเข้าใจถึงประโยชน์ของ เศรษฐกิจสร้างสรรค์หรือการขับเคลื่อนย่านเป็นย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ว่าจะสามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนภายในย่านได้อย่างไร จึงจำเป็นต้อง สร้างความเข้าใจแก่กลุ่มคนขับเคลื่อนย่านให้มากขึ้น เพื่อสามารถกำหนดทิศทางการ ทำงานมีความชัดเจนและดึงดูดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใหม่ๆ เข้ามาร่วมงานได้เพิ่มขึ้น

14

สงขลา

ย่านเมืองเก่าสงขลา

สงขลาคือเมืองท่าที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์ ความรุ่งเรืองในอดีตส่งผลมาถึงความสมบูรณ์ของพื้นที่ในปัจจุบัน ในฐานะเมืองท่านานาชาติที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาค มีการจัดการผังเมืองที่ดีด้วยระบบกริด (Grid) แบ่งถนนย่อยที่เชื่อมมาจากท่าเรือ ทำให้พื้นที่ย่านเมืองเก่าสงขลาได้รับการคัดเลือกเป็นย่านต้นแบบ เพราะมีการผสมผสานระหว่างธรรมชาติพื้นที่ริมทะเล ภูเขา และพื้นที่เมือง ประตูเมืองเก่าและแนวถนน ตัดขวางหลักขนานกับพื้นที่ริมน้ำจำนวน 3 ถนน คือ ถนนนครนอก ถนนนครใน และถนนนางงาม ผู้คนในพื้นที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เป็นย่านที่มีชีวิตชีวาเหมาะสมกับการได้ถูกเรียกว่าเป็นย่าน “Living Heritage”

สถานที่สร้างสรรค์

มัสยิด

1. มัสยิดบ้านบน

วัด

2. วัดยางทอง
3. วัดเลียบ
4. วัดดอนแอ
5. ศาลเจ้าพ่อทวนอู
6. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง
7. วัดมณีมาวาสวิหาร

ร้านค้า / ธุรกิจใหม่

8. Songkhla Station
9. Lyn Cafe
10. Lyn Hostel
11. The Apothecary
12. Heartmade
13. A.E.Y Space
14. Secret Garden

ร้านค้า / ธุรกิจดั้งเดิม

15. ร้านเจ๊นิ
16. จงดิชนมไทย
17. บ้านหลิว
18. เกียตพัง
19. แต่เอียงอัว

พื้นที่สีเขียว / พื้นที่สาธารณะ

20. ลานจอดรถย่านเมืองเก่าสงขลา
21. ท่าเรือศักดิ์สิทธิ์พิทักษ์

โรงพยาบาล

22. โรงพยาบาลเมืองสงขลา

เส้นทางหลัก

ขอบเขตย่านสร้างสรรค์

50 ม.

ทะเลสาบสงขลา

เกณฑ์และกรอบวัด

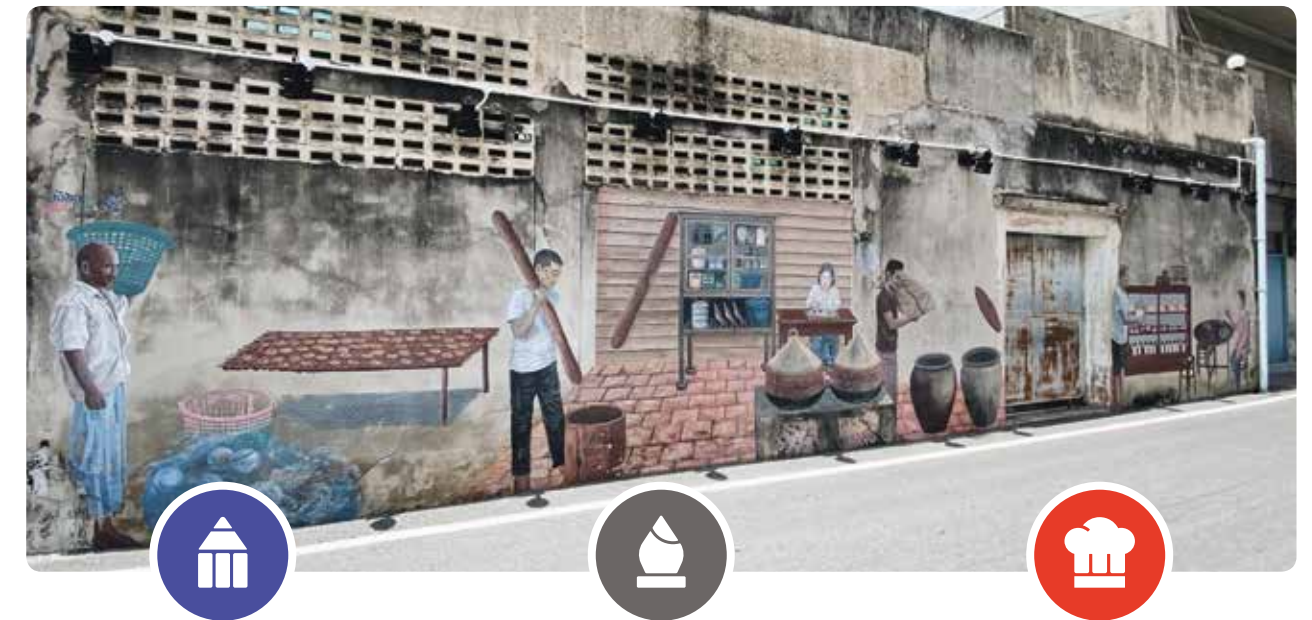
 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

 ภาครัฐ • ส่วนกลาง - สำนักงานจังหวัดสงขลา • ภาครัฐอื่นๆ - องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา - เทศบาลนครสงขลา - เทศบาลเมืองสิงหนคร - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	 ภาคประชาชน • ภาคคนรักเมืองสงขลาสมาคม
 ภาคเอกชน • บริษัท เซฟรอน ประเทศไทย จำกัด • บริษัท ปตท.สผ. จำกัด • กลุ่มผู้ประกอบการท้องถิ่นในพื้นที่ย่านเมืองเก่า	
 ภาคการศึกษา • มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มทร.ศรีวิชัย • มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	 ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ • สมาคมสถาปนิกสยามฯ ทักษิณ • นักสร้างสรรค์ในพื้นที่

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านเมืองเก่าสงขลา มีความแตกต่างจากย่านเมืองเก่าอื่นๆ ในประเทศไทย เนื่องจากเป็นเมืองท่าเก่าที่มีความผสมผสานระหว่างธรรมชาติพื้นที่ริมทะเล ภูเขา และพื้นที่เมืองอย่างลงตัว คุณค่าดั้งเดิมของพื้นที่สร้างความตระหนักถึงคุณค่าของพื้นที่ให้กับนักท่องเที่ยวและคนภายนอกย่าน มิติของประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของคนในชุมชน อาหารที่โดดเด่นทั้งรสชาติและสะท้อนเอกลักษณ์ของพื้นที่ เอกลักษณ์ของย่านเมืองเก่าสงขลาตอบรับกับกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ดังนี้

การออกแบบ

ย่านเมืองเก่าสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีการกระตุ้นตัวของงานสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าหลากหลายยุคตั้งแต่รัชสมัย ร.3 มีอาคารทั้งในรูปแบบไทยแท้ จีนพหุสมัย และชิโน-ยูโรเปียน มีการใช้วัสดุท้องถิ่นอย่าง “กระเบื้องเกาเยอ” เป็นวัสดุปูพื้นและมุงหลังคา อาคารเหล่านี้ได้รับการอนุรักษ์และดูแลด้วยองค์ความรู้ทางสถาปัตยกรรม ทั้งยังมีการใช้งานออกแบบภูมิทัศน์เมือง ในการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับคนในย่าน เช่น การทำแผนพัฒนาพื้นที่ย่าน

ทัศนศิลป์

ย่านเป็นจุดแลนด์มาร์คด้วยการใช้งานศิลปะด้านทัศนศิลป์เป็นเครื่องมือหนึ่งในการฟื้นฟูย่าน คืองาน Street Art ในพื้นที่ มีส่วนสำคัญในการประชาสัมพันธ์ย่านให้เป็นที่รู้จัก นอกจากนี้ยังมีการใช้พื้นที่ในการจัดงานเทศกาลศิลปะและกิจกรรมศิลปะระดับนานาชาติ เช่น South Festival Thailand งาน International Watercolor Plein Air Trip งานตลาดแสงดาว (Starlight Creative Walk 2019) มีการจัดพื้นที่ทำกิจกรรมศิลปะและงานคราฟท์สำหรับเด็ก ศิลปิน พื้นที่จัดแสดงงานศิลปะในย่านเมืองเก่าจะมีทำให้งานศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนอยู่เสมอ

อาหาร

ในย่านเมืองเก่าสงขลาและในทะเลสาบสงขลา มีวัดฤดูบิขัณชื่อที่ได้รับขอมอบในหมู่เซฟจาก ทัวประเทศคือปลาพะพง 3 น้ำ เนื่องจากทะเลสาบสงขลาเป็นจุดบรรจบของน้ำเค็ม น้ำจืด และน้ำกร่อย จึงทำให้มีระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์กว่าที่อื่น ภายในย่านยังมีร้านอาหาร ทั้งอาหารไทย อาหารจีน และอาหารมุสลิมแบบดั้งเดิม ร้านอาหารหรือคาเฟ่ใหม่ๆ ในพื้นที่เองก็มีการนำเอาแรงบันดาลใจใช้วัตถุดิบท้องถิ่นของอาหารดั้งเดิมและอาหารในพื้นที่มาผสมผสานแล้วนำเสนอในรูปแบบใหม่

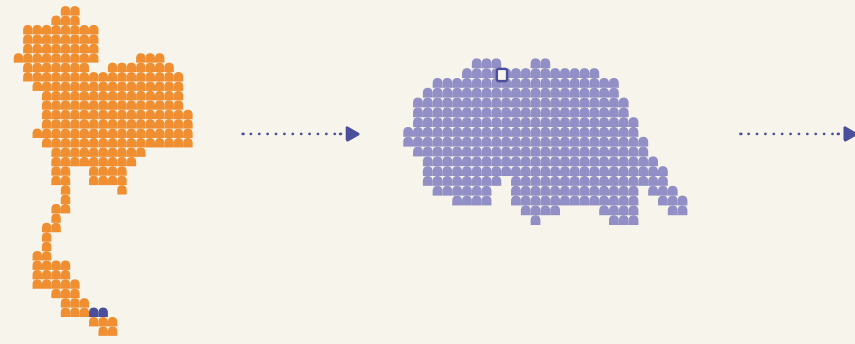
SWOT Analysis

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

- 1 **พัฒนารูปแบบสื่อในการนำเสนอความเคลื่อนไหวต่างๆ** ในการขับเคลื่อนย่านเมืองเก่าสงขลา นำเสนอโครงการในรูปแบบที่เข้าถึงง่าย เช่น คลิปวิดีโอสั้น บทความ อินโฟกราฟิก ในช่องทาง Social Media โดยปรับภาพลักษณ์ของสื่อให้เหมาะกับกลุ่มคนรุ่นใหม่
- 2 **จัดทำแผนงานประจำปีและปฏิทินกิจกรรมของย่าน** โดยใช้ปฏิทินกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่จะเกิดขึ้นภายในย่านในแต่ละปี และเป็นเครื่องมือในการหาช่องทางสนับสนุน
- 3 **ย่านมีศักยภาพในการขับเคลื่อนด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในย่านเอง** ย่านเมืองเก่าสงขลาได้ผ่านการพัฒนาเชิงอนุรักษ์และใช้เครื่องมือสร้างสรรค์มาจนถึงจุดที่สินทรัพย์ภายในย่านถูกสร้างการรับรู้และตระหนักถึงคุณค่า รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็ให้ความสนใจ ให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ย่าน
- 4 **การเข้าไปพัฒนาพื้นที่โดยหน่วยงานอื่นควรเป็นไปในฐานะพันธมิตร** หน่วยงานที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใหม่ควรศึกษาเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของการพัฒนาย่านเมืองเก่าสงขลา ยึดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของย่านที่มีอยู่แล้วเป็นที่ตั้ง และสร้างความชัดเจนในบทบาทที่ตรงกับความสามารถและศักยภาพของตนเอง
- 5 **กายภาพย่านเมืองเก่ามีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก** แม้ย่านจะมีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถเน้นการให้คุณค่ากับพื้นที่และใช้เวลาในการศึกษาวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ เป็นประเด็นที่สามารถนำงานสร้างสรรค์เข้ามาร่วมต่อยอดในการเพิ่มคุณค่าให้กับย่านได้

15

ปัตตานี

ย่านอา-รมย์-ดี

การเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรลังกาสุกะและที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลตะวันออกของภาคใต้ติดกับทะเลจีนใต้ ทำให้ปัตตานีเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เข้มแข็งด้วยความเหนียวแน่นของคนในพื้นที่ อดีตเมืองท่าที่สำคัญและผ่านช่วงเวลาของการเป็นศูนย์กลางการปกครอง การค้า และวัฒนธรรมแห่งภูมิภาค สำหรับปัตตานีจึงเป็นอื่นใดไปไม่ได้นอกจากย่านอา-รมย์-ดี พื้นที่ย่านเมืองเก่าริมแม่น้ำปัตตานีที่ครอบคลุมถนนเส้นหลักจำนวน 3 เส้น ได้แก่ ถนนอาเนาะรู ถนนปัตตานีภิรมย์ และถนนฤาดี ย่านที่อยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรม ไทย จีน อิสลาม ที่มีความหลากหลายทั้งด้านภาษา วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อต่างๆ มีวิถีชีวิตแบบเก่าผสมผสานกับแบบปัจจุบัน เป็นศูนย์กลางของความหลากหลายที่อยู่ร่วมกันอย่างลงตัว

เกณฑ์และกรอบวัด

 มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของย่าน 1 2 3 4 5	 มีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคคล และ เพิ่มโอกาสทางอาชีพ 1 2 3 4 5
 มีกลไกสนับสนุนทางการเงิน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สร้างสรรค์รองรับกิจกรรม 1 2 3 4 5
 มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 1 2 3 4 5	 มีพื้นที่ทำงานและที่อยู่อาศัยในราคาที่สมารถจ่ายได้ 1 2 3 4 5
 มีการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ 1 2 3 4 5	 มีการรวมกลุ่มของคนทำงานสร้างสรรค์ 1 2 3 4 5
 มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่ 1 2 3 4 5	 มีสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ อนุรักษ์สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ และให้สิทธิประโยชน์กับโครงการอนุรักษ์ 1 2 3 4 5
 มีองค์กรหรือสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่ 1 2 3 4 5	

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

-
ภาครัฐ
 - หน่วยงานรัฐ
 - สำนักงานจังหวัดปัตตานี
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
 - เทศบาลท้องถิ่น
 - เทศบาลเมืองปัตตานี
 - สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
 - สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
-
ภาคการศึกษา
 - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 - สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา

-
ภาคประชาชน
 - ชุมชนหัวตลาด
 - ชุมชนตลาดเทศวิวัฒน์
-
ภาคเอกชน
 - หอการค้าและกลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ (YEC)
 - สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี
 - สมาคมธุรกิจอาหารจังหวัดปัตตานี
-
ภาควิชาชีพ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
 - สมาคมสถาปนิกสยามฯ
 - กลุ่มคนสร้างสรรค์
 - กลุ่ม Malayu Living
 - กลุ่ม Saiburi Looker
 - ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ภายในย่าน
 - หน่วยงานที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

บทบาทของย่านกับงานสร้างสรรค์

ย่านอา-รมย์-ดีนี้มีเรื่องราวมายาวนาน ย้อนกลับไปถึงจุดเริ่มต้นการเป็นย่านคนจีนเริ่มแรกของปัตตานีตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 เนื่องจากเป็นเมืองท่าที่มีที่ตั้งติดริมแม่น้ำปัตตานี ทำให้ความเป็นเมืองท่าที่สำคัญอยู่ที่บริเวณถนนอาเนาะรู คือที่ตั้งถิ่นฐานของคนจีนฮกเกี้ยนตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ในอดีตเป็นย่านเศรษฐกิจเดิมหรือที่รู้จักกันว่า “กือดาจีนอ” ที่ให้ความหมายว่า “ชุมชนหัวตลาด” หมุนเวียนไปด้วยความเจริญมั่งคั่งในฐานะย่านการค้าแห่งแรกของเมือง ก่อนจะขยายตัวและเผยแพร่ความรุ่งเรืองและธุรกิจขับเคลื่อนเมืองไปยังถนนปัตตานีภิรมย์ และกลายเป็นลำดับ

การออกแบบ

ในปัจจุบันบทบาทของย่านตอบโจทย์ความสร้างสรรค์ ในส่วนของการออกแบบ (Design) จากจุดเปลี่ยนที่เหตุการณ์ไม่สงบในปี พ.ศ. 2547 ที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดน้อยลง ถนนอาเนาะรูและปัตตานีภิรมย์มีความเงียบเหงา สู่การกลับมาฟื้นฟูพื้นที่โดยกลุ่มคนสร้างสรรค์ที่ได้ร่วมกันสร้างกิจกรรมผลักดันให้ย่านกลายเป็นจุดหมายปลายทางของพื้นที่ การพัฒนาย่านเป็นไปได้ด้วยการขับเคลื่อนโดยกลุ่มคนสร้างสรรค์ปัตตานีมีกลุ่ม Malayu Living นำอาคารเก่ามาจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างเช่น Pattani Decode เทศกาลออกแบบ กิจกรรม TEDxPattaniPhiromRoad หรือถนนคนเดิน ณ ไชน่าทาวน์ ตลอดจนการเกิดขึ้นของกิจกรรมใหม่ๆ เช่น Skate Board, Paddle Board ในแม่น้ำปัตตานี รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในย่าน ที่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันของคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ต่อไป

อาหาร

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์ของอาหารพื้นถิ่นอิสลามที่มีการผสมผสานหลากหลายวัฒนธรรมสืบเนื่องมาจากการเป็นราชธานีและเป็นเมืองท่าในอดีต ไม่ว่าจะเป็นขนมจีนตามวัฒนธรรมจีนโบราณ ก๋วยเตี๋ยวข้าวยาที่ขายมานานกว่า 3 รุ่น ขนมจู้ยักวีย ขนมอังกู (ขนมเต่า) ขนมขี้มอด มีร้านอาหารพื้นถิ่นเก่าแก่ เช่น ร้านข้าวยาป่าฉุ่น เปิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 ย่านแห่งนี้ยังคงเป็นทำเลทองสำหรับผู้ประกอบการร้านอาหาร โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่ต้องการนำเสนอความแตกต่างให้กับคนในพื้นที่ เช่น ร้าน BlueBird Brasserie Pattani ร้านอาหารฝรั่ง ซึ่งมีเชฟที่มีประสบการณ์จากต่างประเทศ

SWOT Analysis

- อาคารสถาปัตยกรรมเก่าหลากหลายยุคสมัยสะท้อนวิวัฒนาการของย่าน
- การผสมผสานกันระหว่างธุรกิจดั้งเดิมที่มีการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของย่าน
- การอยู่ร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม (ไทย จีน อิสลาม) และต่างช่วงอายุ
- ตำแหน่งของย่านอยู่ใจกลางเมืองติดริมแม่น้ำปัตตานี สามารถเชื่อมต่อไปยังปากอ่าว และออกทะเลอ่าวไทยได้
- มีการกระจุกตัวของคนสร้างสรรค์และเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมสร้างสรรค์
- พื้นที่ย่านมีขนาดกระชับ เดินได้สะดวก
- มีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมหลายแห่ง

จุดเด่น
S
Strength

- การจดจำเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ทำให้นักท่องเที่ยวลดจำนวนลง
- การสัญจรในจังหวัด ไม่มีรถสาธารณะและสนามบินประจำจังหวัด การเดินทางมายังย่านยาก และพื้นที่จอดรถไม่เพียงพอ
- ยังไม่มีการสำรวจและเก็บรวบรวมประวัติศาสตร์ของพื้นที่อย่างเป็นกิจลักษณะ
- คนรุ่นใหม่ย้ายออกจากย่าน ทำให้ภายในย่านมีแต่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่
- มีกลุ่มขับเคลื่อนซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่เคยกำหนดทิศทางการพัฒนาร่วมกัน

จุดอ่อน
W
Weakness

- ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาย่านให้เฟื่องฟูเหมือนก่อนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- กฎของศาสนาอิสลามและงานสร้างสรรค์บางประเภท เช่น ไม่อาจฟังเพลงหรือเต้นได้ วาดภาพสิ่งมีชีวิตไม่ได้ เป็นต้น

อุปสรรค
T
Threats

จุดอ่อน
O
Opportunities
โอกาส

- ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่างเล็งเห็นว่าย่านยังไม่ได้ใช้ศักยภาพของพื้นที่และอาคารอย่างเต็มที่
- คนในย่านตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่าและความงามของสถาปัตยกรรมเก่า
- แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความเหมาะสมกับบริบทของจังหวัดและจิตวิญญาณของคนปัตตานี

ข้อเสนอแนะและศักยภาพในอนาคตของย่านและเมือง

1 ท่ามกลางความต้องการและการสนับสนุนจากคนในย่าน เริ่มจากการอนุรักษ์ฟื้นฟูและทำให้อาคารเก่ากลับมามีชีวิต สามารถทำได้โดย**ส่งเสริมให้ย่านเป็นจุดหมายปลายทาง (Destination) ของคนในพื้นที่และคนนอกพื้นที่** ก่อสร้างและปรับปรุงทางเท้าและทางเดินริมน้ำ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่สาธารณะเพื่อส่งเสริมประสบการณ์การเดินทางและการใช้ชีวิตภายในย่าน เพื่อพัฒนาประสบการณ์การเดินทางภายในย่านโดยเฉพาะบริเวณถนนปัตตานีภิรมย์

2 การรวบรวมและบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ของย่าน รวมทั้ง**สื่อสารเรื่องราวเหล่านั้นในวงกว้าง** สามารถทำได้ในหลายรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์อย่างนิตยสาร นิตรศการ งานบรรยาย แผนที่ย่าน เพื่อสื่อสารให้คนภายนอกเปลี่ยนทัศนคติต่อพื้นที่ สามารถทำได้พร้อมกับการอนุรักษ์อาคารเก่า การสืบทอดทักษะและธุรกิจเก่าแก่ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำย่าน หรือปรับให้เป็นพื้นที่สำหรับกิจกรรมสร้างสรรค์

อำนาจการผลิต

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
(องค์การมหาชน)

เรียบเรียงเนื้อหา

กมลกานต์ โกศลกาญจน์

ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม

บริษัท ไฟเย็นบางกอก จำกัด

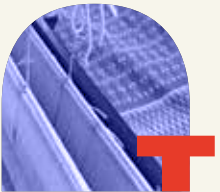
แปลภาษา

ธีรวัฒน์ ประสิทธิ์ศิลป์ศิริ

ผู้เชี่ยวชาญสำรวจศักยภาพการพัฒนาย่าน

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย

- ขวัญ พงษ์หาญยุทธ
- สุขสันต์ ชื่นอารมย์
- บริษัท คลาวด์ฟลอร์ จำกัด
- บริษัท เดอะ คอนเทคซ์ชวล จำกัด
- บริษัท ไฟร์ วัน วัน จำกัด

เอื้อเพื่อข้อมูล

จังหวัดเชียงราย

- สำนักงานจังหวัดเชียงราย
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
- เทศบาลนครเชียงราย
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย
- สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- กรมโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงราย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
- โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
- วิทยาลัยพาณิชยกรรม
- วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
- โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
- โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
- โรงเรียนพุทธวิถศาสตร์
- สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย
- บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน
- บริษัท สิงห์ คอร์เปอเรชั่น จำกัด
- สมาคมข้าวศิลปะ
- กลุ่มเครือข่ายศิลปินจังหวัดเชียงราย

- ชุมชนสันโค้ง
- ชุมชนร่องเสือเต้น
- ชุมชนป่าแดง
- ชุมชนฝิ่งหมื่น

จังหวัดนครปฐม

- สำนักงานจังหวัดนครปฐม
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
- เทศบาลนครนครปฐม
- เทศบาลตำบลศาลายา
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครปฐม
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครปฐม
- สำนักงานคลังจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
- สำนักทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ จังหวัดนครปฐม
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- สถานีวิทยุโทรทัศน์จังหวัดนครปฐม
- สถานีวิทยุโทรทัศน์จังหวัดนครปฐม

- หอการค้าจังหวัดนครปฐม
- กลุ่มบริษัท อินเด็คซ์ ครีเอทีฟ วิลเลจ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ฟิงใจ จำกัด
- สมาคมผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์นครปฐม
- ชมรมท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม
- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ พูนพิศ อมาตยกุล
- ธนิสร์ ศรีกลิ่นดี (ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงดนตรีไทยสากล)

จังหวัดนครราชสีมา

- สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
- เทศบาลนครนครราชสีมา
- สำนักงานยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา
- กรมหม่อนไหม
- สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

- หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
- กลุ่มหัตถกรรมผ้าไหมบ้านดู่
- กลุ่มทอผ้าไหมบ้านจะโปะ
- เอือนมัดหมี่
- เอือนกระตูกขูกู้

จังหวัดนครศรีธรรมราช

- สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
- สถาบันอาศรมศิลป์
- กลุ่มขับเคลื่อนท้าววัง
- ชุมชนท่ามอญ
- กลุ่ม Creative Nakhon
- กลุ่มสถาปนิกนคร
- กลุ่มรักบ้านเกิด
- กลุ่มคนหลังวิกฤต
- นายแพทย์ บัญชา พงษ์พาณิชย์

จังหวัดน่าน

- สำนักงานจังหวัดน่าน
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
- เทศบาลเมืองน่าน

- สำนักพื้นที่พิเศษ 6 สังกัดองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดน่าน
- สำนักอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดน่าน
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จังหวัดน่าน
- สถานีวิทยุโทรทัศน์จังหวัดน่าน
- หจก.พริ้นมีเดีย จำกัด
- บริษัท ริสาลินีกรุ๊ป จำกัด
- คณะทำงานกาดบ้านเก่า หัวเวียงใต้
- คณะทำงานกาดบ้านกอนน้อยประชารัฐ
- กลุ่มเขียนตัวเมือง
- กองทุนเพื่อการอนุรักษ์อาคารเก่าเมืองน่าน

จังหวัดปัตตานี

- สำนักงานจังหวัดปัตตานี
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
- เทศบาลเมืองปัตตานี
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

- สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา
- โครงการวิจัยมหาวิทยาลัยกับการขับเคลื่อนศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี
- หอการค้าจังหวัดปัตตานี
- สมาคมธุรกิจอาหารจังหวัดปัตตานี
- ชุมชนหัวตลาด
- ชุมชนเทควิว์ฉน์
- Melayu Living
- Saiburi Looker
- บาติก เดอนารา
- Benjametha Ceramic
- Patani Artspace

จังหวัดพะเยา

- สำนักงานจังหวัดพะเยา
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
- เทศบาลเมืองพะเยา
- เทศบาลอำเภอเมืองพะเยา
- เทศบาลอำเภอเชียงคำ
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพะเยา
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพะเยา
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพะเยา
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา
- มหาวิทยาลัยพะเยา
- หอการค้าจังหวัดพะเยา
- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา
- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา
- สภาวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
- YEC จังหวัดพะเยา
- บริษัท ประชารัฐรักสามัคคีพะเยา (วิสาหกิจชุมชน) จำกัด
- นิทานบ้านต้นไม้
- Lake Land Store / Lake Land Cafe
- Pye space
- Coffee id456
- Made by hud
- บ้านชายกว๊าน
- บ้านริมกว๊าน

- กว๊านอิง
- ชวาวาด
- บ้านดินคำปู่जू

จังหวัดระยอง

- สำนักงานจังหวัดระยอง
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
- เทศบาลนครระยอง
- กรมการพัฒนาชุมชนระยอง
- อุตสาหกรรมจังหวัดระยอง
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง
- กระทรวงวัฒนธรรม จังหวัดระยอง
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระยอง
- โรงเรียนวัดปาประดู่จังหวัดระยอง
- โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล
- โรงเรียนเทศบาลวัดโขดขิมทาราม
- โรงเรียนอนุบาลระยอง
- ศูนย์ความคิดสร้างสรรค์และออกแบบเมืองระยอง (RCDC)
- บริษัท ระยองพัฒนาเมือง (RYCD) จำกัด
- หอการค้าจังหวัดระยอง
- ศูนย์พัฒนาข้อมูลประวัติศาสตร์เมืองระยอง
- ระยองแกลเลอรี่
- คณะกรรมการถนนยมจินดา
- ชมรมอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า
- ชมรมศาลเจ้าแม่ทับทิม
- ชุมชนสะพานราษฎร์
- ชมรมท่องเที่ยวสุขภาวะเมือง’ยอง

จังหวัดเลย

- สำนักงานจังหวัดเลย
- เทศบาลนครเลย
- เทศบาลอำเภอด่านซ้าย
- โรงพยาบาลสำเด็จพระยุพราชด่านซ้าย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สำนักงานพัฒนาชุมชน
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3
- โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอด่านซ้าย
- หอการค้าจังหวัดเลย
- ชุมชนบ้านนาเวียง

- พูเพียงพอ ดา อาเต้ รัสออร์ท
- กลุ่มหน้ากากผีตาโขน
- Go Minimart
- คณะเจ้าพ่อกวน เจ้าแม่นางเทียม
- พ่อแสน นางแต่ง
- คำพัน อ่อนอุทัย
- สรรค์ สามทองทาม

จังหวัดลำพูน

- สำนักงานจังหวัดลำพูน
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
- เทศบาลเมืองลำพูน
- เทศบาลอำเภอเมืองลำพูน
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำพูน
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน
- สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดลำพูน
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิทยาเขตหริภุญชัย
- สภาวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน
- หอการค้าจังหวัดลำพูน
- YEC จังหวัดลำพูน
- บริษัท เทมเพิล เฮ้าส์ จำกัด
- มิกกี้เมาส์เฮ้าส์
- บริษัท อีอาร์อี ดีไซน์ แอนด์ ดีเวลลอปเมนต์
- เพ็ญศิริไหมไทย
- People of Lamphun
- Lamphun New Generation
- กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ตำบล ประตูป่า
- สิงห์ อินทชูโต
- ณรัศมีน ขัตติยะวรา
- จุลพร นันทพานิช
- สุธี เอื้อศิริพรฤทธิ์
- พลับ บุญสวน

จังหวัดสกลนคร

- สำนักงานจังหวัดสกลนคร
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- เทศบาลนครสกลนคร
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครพนม
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- หอการค้าจังหวัดสกลนคร
- YEC จังหวัดสกลนคร
- กลุ่มสกลเอ็ด
- โรงแรมดุสิต
- ชุมชนเมืองเก่า
- ชมรมส่งเสริมคนดี สกลนคร

จังหวัดสุโขทัย

- สำนักงานจังหวัดสุโขทัย
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย
- เทศบาลตำบลเมืองเก่าสุโขทัย
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย
- สำนักงานพื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร (อพท. 4) สังกัดองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง
- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย กรมศิลปากร
- มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย
- บริษัท สุโขทัยพัฒนาเมือง จำกัด
- กะเณชา แกลเลอรี่
- บ้านมะขวิด
- กลุ่มทำเครื่องทองศรีสัชนาลัย
- ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเมืองเก่า
- ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกอกใหม่ท่าชัย

จังหวัดสุพรรณบุรี

- สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี
- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
- องค์การบริหารส่วนตำบล ร้วใหญ่
- สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองโบราณอู่ทอง อพท. 7 สังกัดองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
- สำนักศิลปากรที่ 2
- คณะดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
- โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย
- สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี
- หอการค้าจังหวัดสุพรรณบุรี
- สภาวัฒนธรรมจังหวัด
- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด
- สมาคมศิลปินดนตรีสุพรรณบุรีร่วมใจ

- สมาคมวิทยุกระจายเสียงสุพรรณบุรี
- สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี
- หอการค้าจังหวัดสุพรรณบุรี
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอบางปลาม้า
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอศรีประจันต์
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอสามชุก
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภออู่ทอง
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอเมือง
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอสองพี่น้อง
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอหนองหญ้าไซ
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอด่านช้าง
- เครือข่ายนักดนตรีอำเภอเดิมบางนางบวช
- เครือข่ายคนแต่งเพลง

จังหวัดสงขลา

- สำนักงานจังหวัดสงขลา
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
- เทศบาลนครสงขลา
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์
- ภาคีเครือข่ายคนรักเมืองสงขลาสมาคม
- สถาปนิกเทศบาลนครสงขลา
- A.E.Y.space
- Lyn’s Hostel
- Songkhla Heritage Company

จังหวัดอุบลราชธานี

- สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
- เทศบาลนครอุบลราชธานี
- เทศบาลเมืองวารินชำราบ
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี
- ศูนย์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี
- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี
- เครือข่าย MOC Biz Club อุบลราชธานี

- YEC จังหวัดอุบลราชธานี
- สถาปนิกอีสานศูนย์อุบลราชธานี (สถาปนิก 22)
- กลุ่มวาริน พิวเจอร์
- กลุ่มศิลปินสุรราไลย
- โรงแรมเวฬา วาริน
- บ้านคำปุ่น
- ร้านระหว่างทาง
- Grow Up Interfood
- UBon Old Town Food Village est. 2490
- Impression Sunrise
- Joint space

เกี่ยวกับ CEA

ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ CEA มีบทบาทสำคัญในการเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อนำไปสู่การผลักดันให้เกิดนโยบายด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อาทิ การพัฒนาย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การจัดทำฐานข้อมูลและงานวิจัย ตลอดจนการร่วมจัดทำโครงการต่างๆ ของภาครัฐ CEA ยังเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เกิดและเติบโตด้วยการจัดหาทรัพยากรความรู้และโอกาสในการพัฒนานักสร้างสรรค์ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค พร้อมกับการกระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และภาคการผลิตจริง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสินค้าและบริการในระดับสากล

นอกจากนี้ CEA ยังส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มประชาชนทั่วไป เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสนับสนุนและนำไปสู่การบริโภคและการลงทุนด้านความคิดสร้างสรรค์ต่อไป

สำนักนายกรัฐมนตรี

